

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอน
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535

THE DESIRED CHARACTERISTICS OF ACADEMIC ASSISTANT DIRECTORS
AS PERCEIVED BY ADMINISTRATORS AND TEACHERS, THE VOCATIONAL
CERTIFICATE CURRICULUM IN SECONDARY SCHOOLS,
DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION,
ACADEMIC YEAR 1992

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 23847
วัน, เดือน, ปี 19 ก.ย. 2538

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2538
ISBN 974-621-281-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**THE DESIRED CHARACTERISTICS OF ACADEMIC ASSISTANT DIRECTORS
AS PERCEIVED BY ADMINISTRATORS AND TEACHERS, THE VOCATIONAL
CERTIFICATE CURRICULUM IN SECONDARY SCHOOLS,
DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION,
ACADEMIC YEAR 1992**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
GRADUATE SCHOOL**

KING MONGKUT 'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

1995

ISBN 974-621-281-8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์เกี่ยวกับ
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน
ฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535

นักศึกษา

นางสาววิไลรัตน์ สุรบุตร

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเชิด ภัทรแจ่มจันทร์

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร.ดนัย ดิษยบุตร

ระดับการศึกษา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

ภาควิชา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร

ลาดกระบัง

พ.ศ.

2538

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู - อาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535

ประชากรประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 103 คน ครู - อาจารย์จำนวน 135 คน การรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ใช้สอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร

และครู - อาจารย์ ด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร ด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร ด้านประสบการณ์ของผู้บริหาร ด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกาย ด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์ ด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์เปรียบเทียบด้วย t-test โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้บริหาร ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 ด้านบุคลิกภาพของผู้บริหารและด้านความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ ด้านบุคลิกภาพของผู้บริหาร ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน และด้านวิชาการ โดยมีความคิดเห็นในเรื่อง มีความรับผิดชอบสูงมีความสำคัญสูงสุด และมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการก่อสร้างและอาคารเรียน มีความสำคัญต่ำสุด
2. ความคิดเห็นของ ครู - อาจารย์ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 ด้านบุคลิกภาพของผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานและด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ ด้านบุคลิกภาพของผู้บริหาร ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานและด้านวิชาการ โดยมีความคิดเห็นในเรื่องมีความยุติธรรมมีความสำคัญสูงสุด และมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการก่อสร้างและอาคารเรียนมีความสำคัญต่ำสุด เช่นเดียวกับผู้บริหาร
3. ความคิดเห็นของผู้บริหาร ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ

โรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 ในเรื่องต่าง ๆ ที่มีความสำคัญสูงสุด 10 ลำดับแรก คือ 1) มีความรับผิดชอบสูง 2) มีความจริงใจกับทุกคน 3) มีความซื่อสัตย์สุจริต 4) มีความยุติธรรม 5) มีคุณธรรมที่ดี และเป็นตัวอย่างที่ดีได้ 6) มีเหตุผลและยอมรับความจริง 7) มีความเป็นประชาธิปไตยโดยมีใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 8) เป็นผู้เสียสละและทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม 9) ส่งเสริมและบำรุงขวัญผู้ใต้บังคับบัญชา 10) มีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน

4. ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพปีการศึกษา 2535 ในเรื่องต่าง ๆ ที่มีความสำคัญสูงสุด 10 ลำดับแรก คือ 1) มีความยุติธรรม 2) มีความรับผิดชอบสูง 3) มีคุณธรรมที่ดี และเป็นตัวอย่างที่ดีได้ 4) มีเหตุผลและยอมรับความจริง 5) มีความซื่อสัตย์สุจริต 6) มีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาเล่าเรียนสิ่งใหม่ ๆ 7) มีความจริงใจกับทุกคน 8) มีความเป็นประชาธิปไตย โดยมีใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 9) เป็นคนตรงต่อเวลา ปฏิบัติงานด้วยความคล่องแคล่ว มีความเฉลียวฉลาดและไหวพริบดี 10) มีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน

5. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 ในเรื่องต่าง ๆ ที่มีความสำคัญสูงสุด 10 ลำดับแรก คือ 1) มีความรับผิดชอบสูง 2) มีความยุติธรรม 3) มีความซื่อสัตย์สุจริต 4) มีคุณธรรมที่ดี และเป็นตัวอย่างที่ดีได้ 5) มีเหตุผลและยอมรับความจริง 6) มีความจริงใจกับทุกคน 7) มีความเป็นประชาธิปไตย โดยมีใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 8) มีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาเล่าเรียนสิ่งใหม่ ๆ 9) เป็นคนตรงต่อเวลา 10) มีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน

Thesis Title The Desired Characteristics of Academic Assistant Directors as Perceived by Administrators and Teachers in the Vocational Certificate Curriculum in Secondary Schools, Department of General Education, Academic Year 1992.

Student Miss Wilairat Surabut

Thesis Advisor Assistant Professor Prachern Saichamjantr

Thesis Co - advisor Dr. Danai Disyabutra

Level of Study Master of Industrial Education in Vocational Administration

Department Industrial Education, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

Year 1995

ABSTRACT

The purposes of this research were :

1. To study the desired characteristics of academic assistant directors as perceived by administrators and teachers, the vocational certificate curriculum in secondary schools, department of general education, academic year 1992
2. To compare the desired characteristics of academic assistant directors as perceived by administrators and teachers,

the vocational certificate curriculum in secondary schools, department of general education, academic year 1992

The population consist of 103 administrators and 135 teachers. The data were collected by using questionnaire written by the researcher in order to inquire the administrators and teachers' opinions concern with the administrators in : professional education, general knowledge, experience, and personality in ; physical, mental and emotion, social and environment including working ability.

The data were analyzed by means of the percentage, mean and standard divisions and were compared by t-test, using SPSS/PC⁺

The result of the study can be summarized as follows:

1. The administrators' opinion about the desirable characteristics of academic assistant directors in the vocational certificate curriculum in secondary schools, department of general education, academic year 1992 in personality and working ability are in the highest level. For the knowledge of academic is in high level. Arranged according to the importance as follows : personality, working ability and the knowledge of academic. The opinion about responsibility is the most important and having the knowledge of construction and building is of least important.

2. The teachers' opinion about the desirable characteristics of academic assistant directors in the vocational certificate curriculum in secondary schools, department of

general education, academic year 1992 in personality is in the highest level. For the working ability and the knowledge of academic are in high level. Arranged according to the importance as follows : personality, working ability and the knowledge of academic. The opinion about justice is the most important and having the knowledge of construction and building is of least important, like the administrators'.

3. The administrators' opinion about the desirable characteristics of academic assistant directors in vocational certificate curriculum in secondary schools, department of general education, academic year 1992 can be classified according to their ten important are as follows : having high responsibility, having sincerity to others, having honesty, having justice, having ethic and good example, having good reason and accept the truth, having democracy with open minded and accept the others' ideas, scripface and making himself efficiently to co-workers, provision of incentives to subordinates, having disciplinary in working.

4. The teachers' opinion about the desirable characteristics of academic assistant directors in vocational certificate curriculum in secondary schools, department of general education, academic year 1992 can be classified according to their ten important are as follows : having justice, having high responsibility, having ethic and good example, having good reason and accept the truth, having honesty, enthusiastic to find out new instruction and technology,

having sincerity to others, having democracy with open minded and accept the others' ideas, punctuality, working actively, having intelligence and common sense, having disciplinary in working.

5. The administrators and the teachers' opinion about the desirable characteristics of academic assistant directors in vocational certificate curriculum in secondary schools, department of general education, academic year 1992 can be classified according to their ten important are as follows : having high responsibility, having justice, having honesty, having ethic and good example, having good reason and accept the truth, having sincerity to others, having democracy with open minded and accept the others' ideas, enthusiastic to find out new instruction and technology, having disciplinary in working, punctuality.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ก็เพราะได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเจิญ ไทรแจ่มจันทร์ และ ดร.คณัย ดิษยบุตร ที่ได้ให้ความกรุณาและแนะนำแก่ผู้วิจัยตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.สุวัฒน์ เงินผ้า ดร.สุพักตร์ พิบูลย์ นางดวงกมล บุญชนะวิวัฒน์ นายวิรัตน์ ศิริบุรณ และดร.สาธิต สันนะกิจ ที่กรุณาให้ความร่วมมือตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยก่อนนำไปทดลองใช้ จนเป็นแบบสอบถามที่มีความเที่ยงตรง และมีความเชื่อมั่น

ขอขอบพระคุณ อาจารย์จงดี ใจตรง และ อาจารย์อุมาพร ศรีแก้ว ที่มีส่วนช่วยเหลือ คอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยอย่างสม่ำเสมอ และกราบขอบพระคุณ คุณยายชื่น คงคาหลวง คุณแม่บุญมา ใจตรง ตลอดคนผู้เกี่ยวข้องทุกท่าน ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามได้ทั้งหมด

คุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็น เครื่องบูชาพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ตลอดคนครู - อาจารย์ ทุกท่านของผู้วิจัย ส่วนประโยชน์อันพึงจะมี จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นก้ำกัลดแต่ผู้เฝ่การศึกษาทุกท่าน

ขอเทิดทูนคุณความดีของคณาจารย์ จากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ที่ได้กรุณาให้กำลังใจ จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงด้วยดี

วิไลรัตน์ สุรบุตร

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	IV
กิตติกรรมประกาศ.....	VIII
สารบัญ.....	IX
สารบัญตาราง.....	XII
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ทฤษฎีหรือแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	6
สมมติฐานการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์ที่ใช้ในงานวิจัย.....	8
2. วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	11
การบริหารการศึกษา.....	11
การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	12
บทบาทภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายวิชาการ.....	22
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	26
ความหมายของคุณลักษณะ.....	26

ความหมายของคุณลักษณะของผู้บริหาร	27
คุณลักษณะทางด้านวิชาการ	35
ด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร	36
ด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร	37
ด้านประสบการณ์ของผู้บริหาร	40
คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้บริหาร	42
คุณลักษณะทางด้านร่างกาย	44
คุณลักษณะทางด้านจิตใจและอารมณ์	47
คุณลักษณะทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	49
คุณลักษณะทางด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน	52
3. วิธีดำเนินการวิจัย	58
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	58
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	60
การหาความเที่ยงตรงของเนื้อหาและความเชื่อมั่นของเครื่องมือ	61
การเก็บรวบรวมข้อมูล	64
การวิเคราะห์ข้อมูล	65
4. การวิเคราะห์ข้อมูล	67
5. สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	136
สรุปผลการวิจัย	136
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	136
ขอบเขตของการวิจัย	136

สมมติฐานการวิจัย.....	137
วิธีดำเนินการวิจัย.....	138
ผลการวิจัย.....	139
การอภิปรายผล.....	152
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	178
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป.....	180
บรรณานุกรม.....	181
ภาคผนวก ก.	194
หนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อวิจัย.....	195
แบบสอบถามประกอบการวิจัย.....	200
ภาคผนวก ข.	211
โครงการเปิดหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	212
ประวัติผู้เขียน.....	220

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงรายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535.....	9
2. เกณฑ์มาตรฐานอัตรากำลังของกรมสามัญศึกษา.....	16
3. จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	59
4. จำนวนผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถาม.....	62
5. การทดลองใช้แบบสอบถาม.....	63
6. คำสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม จำแนกเป็นรายด้าน และรวบรวมทั้งฉบับ.....	64
7. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด.....	68
8. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งปัจจุบัน.....	69
9. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ.....	69
10. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ.....	70
11. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา.....	71
12. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุราชการ.....	72
13. สรุปความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 จำแนกเป็นรายข้อ.....	73

14. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่
เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535
จําแนกเป็นรายด้าน.....86
15. สรุปความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่
เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535
จําแนกเป็นรายด้านรวม 3 ด้าน.....89
16. แสดงการเปรียบเทียบระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์
ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการใน
โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา
ปีการศึกษา 2535 ด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร.....92
17. แสดงการเปรียบเทียบระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์
ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการใน
โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา
ปีการศึกษา 2535 ด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร.....95
18. แสดงการเปรียบเทียบระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์
ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการใน
โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา
ปีการศึกษา 2535 ด้านประสบการณ์ของผู้บริหาร.....99

19. แสดงการเปรียบเทียบระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์
ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการใน
โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา
ปีการศึกษา 2535 ด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกาย.....102
20. แสดงการเปรียบเทียบระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์
ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการใน
โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา
ปีการศึกษา 2535 ด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์.....105
21. แสดงการเปรียบเทียบระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์
ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการใน
โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา
ปีการศึกษา 2535 ด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม.....108
22. แสดงการเปรียบเทียบระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์
ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการใน
โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา
ปีการศึกษา 2535 ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน.....111
23. แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียน
มัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ปีการศึกษา 2535 ด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร.....116

24. แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียน มัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 ด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร.....	118
25. แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียน มัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 ด้านประสบการณ์ของผู้บริหาร.....	119
26. แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียน มัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 ด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกาย.....	121
27. แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียน มัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 ด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์.....	122
28. แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียน มัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 ด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม.....	123

29. แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์
 ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียน
 มัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
 ปีการศึกษา 2535 ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน.....124

30. แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของครู - อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์
 ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียน
 มัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
 ปีการศึกษา 2535 ด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร.....125

31. แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของครู - อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์
 ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียน
 มัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
 ปีการศึกษา 2535 ด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร.....126

32. แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของครู - อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์
 ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียน
 มัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
 ปีการศึกษา 2535 ด้านประสบการณ์ของผู้บริหาร.....128

33. แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของครู - อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์
 ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียน
 มัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
 ปีการศึกษา 2535 ด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกาย.....129

34. แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของครู - อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียน มัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 ด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์.....	130
35. แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของครู - อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียน มัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 ด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม.....	132
36. แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของครู - อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียน มัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน.....	133

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาความรู้ ความคิด ทักษะ คุณธรรม และจริยธรรมของบุคคล โดยมีเป้าหมายที่จะพัฒนาคนให้ค้นพบความสามารถและความถนัดของตนเองและสามารถประกอบอาชีพได้ตามควรแก่อัธภาพ ภาณุโณ สาร (2526:19) ได้อธิบายความหมายของการศึกษาไว้ ดังนี้

การศึกษาคือกระบวนการพัฒนาบุคคล ทั้งในด้านจิตใจ นิสัย และคุณสมบัติ
อย่างอื่น กระบวนการศึกษาเป็นเพียงเครื่องมือ ที่คนรุ่นหนึ่งงานให้แก่คนอีกรุ่นหนึ่ง
เครื่องมือนี้ ถ้าไม่เอาไปใช้จะไม่เกิดประโยชน์อันใด นอกจากนี้การศึกษายังเป็น
เครื่องมืออันสำคัญของรัฐในการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของพลเมืองเพื่อ
ให้เกิดความมั่นคงของรัฐตามที่รัฐต้องการ ทั้งในด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ
และการเมือง

การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีบทบาทสำคัญยิ่งในการสร้างทรัพยากรบุคคลให้มี
ประสิทธิภาพ โดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพตามความสามารถความ
ถนัดและความสนใจซึ่งสามารถเรียนจบในตัวเองและ เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของพลเมืองในประเทศ ดังนั้น
กระทรวงศึกษาธิการจึงขยายโอกาสทางการศึกษาในระดับประถมศึกษาดังนโยบายในแผนพัฒนา
การศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2535 - 2539
(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2535:16) ไว้ดังนี้ " ส่งเสริมสนับสนุน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานเพิ่มขึ้นอีก 3 ปี โดยเปิดขยายชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียน
ประถมศึกษา และร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์ จูงใจให้เห็นคุณค่าของ
การศึกษาต่อ "

แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 แบ่งการศึกษาระดับมัธยมศึกษา แบ่ง
ออกเป็น 2 ตอน คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (พรสวรรค์
เพชรแดง และ นิติพร เพิ่มพูนศิลป์, 2535:4) และจากแผนการศึกษาชาติ พุทธศักราช
2535 กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายขยายการเปิดสอนหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเพื่อเป็นการกระจายโอกาสให้นักเรียนในชนบทได้
เข้าเรียนต่อวิชาชีพมากยิ่งขึ้น โดยให้มีการประสานความร่วมมือกันในการดำเนินงานระหว่าง
กรมอาชีวศึกษา และ กรมสามัญศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2535:1)

เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดย
จะเร่งให้ผู้เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เข้าเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ครบทุกคนในปี
การศึกษา 2540 และมีแนวโน้มการเรียนต่อ มัธยมศึกษาปีที่ 4 สายอาชีพสูงขึ้น คือในปีการ
ศึกษา 2530 - 2533 สัดส่วนการเรียนต่อมัธยมศึกษาปีที่ 4 สายสามัญ : สายอาชีพจะเท่ากับ
61:39, 59:41, 56:44 และ 52:48 ตามลำดับ (สมชัย วุฒิปรีชา, 2535:3) จากการ
เร่งขยายโอกาสทางการศึกษา ดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงได้เตรียมการเพื่อรองรับผู้ที่
จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นโดยจัดทำทรัพยากรที่มีอยู่ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
จึงกำหนดให้ เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ระดับอาเภอ
ยกเว้น อาเภอเมือง โดย สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (2535:2) มีเป้าหมายให้เปิด
200 แห่ง แห่งละ 1 ห้องเรียน ระหว่างปีการศึกษา 2535 - 2539

ในปีการศึกษา 2535 กำหนดให้เปิดหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 20
โรง แต่มีโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีความพร้อม ยื่นความจำนงขอเปิดหลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาชีพในปีการศึกษา 2535 เป็นจำนวนมากกระทรวงศึกษาธิการจึงพิจารณาอนุมัติให้โรงเรียน
ที่มีความพร้อมในด้าน เครื่องมือ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ และ ครู - อาจารย์ ด้านวิชาชีพ
จำนวน 22 โรง แบ่งเป็นประเภทวิชาพาณิชยกรรม จำนวน 12 โรง ประเภทวิชาเกษตรกรรม
จำนวน 6 โรงและประเภทวิชาคหกรรม จำนวน 4 โรงซึ่งเกินเป้าหมายที่ตั้งไว้จำนวน 2 โรง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยมีสถานศึกษาสังกัด กรมอาชีวศึกษา เป็นวิทยาลัยให้การสนับสนุน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2535:1-2) มีวัตถุประสงค์เพื่อขยายโอกาสการเข้ารับการศึกษาวิชาชีพในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) แก่ผู้สำเร็จมัธยมศึกษาตอนต้น ให้กว้างขวางและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและท้องถิ่น

การพินิจกำลังระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาและสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาดังกล่าวจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถของกระทรวงศึกษาธิการในการขยาย การศึกษาด้านวิชาชีพในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ให้กว้างขวางสอดคล้องกับความต้องการ กำลังคน ตลาดแรงงาน และการประกอบอาชีพอิสระในท้องถิ่นจะส่งผลต่อการพัฒนา เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศโดยรวมได้ ดังที่ รุ่ง แก้วแดง (2531:2) ได้กล่าวไว้ว่า "การ อาชีวศึกษา มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนา กำลังคนของประเทศ เพราะการที่ประเทศ ของเราจะมีบุคลากร มีทักษะและมีมือ แรงงาน ได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับการศึกษาเป็น สำคัญ"

ดังนั้นการเปิดหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา จึงเป็นหน้าที่ ของผู้บริหารสถานศึกษา และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง จะเป็นภาระรับผิดชอบโดยตรงของผู้ช่วย ผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ซึ่งกองการเจ้าหน้าที่ กรมสามัญศึกษา (2535:14) ได้ กำหนดลักษณะงานให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการปฏิบัติ ดังนี้ จัดการเรียนการสอน และการฝึกอบรม จัดทหาระเบียนและวัดผลการศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตร แผนการสอนและ ครงการสอนทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพ ช่วยจัดโปรแกรมการเรียน คู่มือประกอบการสอน วัสดุ อุปกรณ์การศึกษา ช่วยจัดบริการแนะแนว ห้องสมุด และสื่อทางการศึกษาให้สามารถเผยแพร่ เป็นตัวอย่างได้ ช่วยจัดการศึกษาอบรมให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นปฏิบัติราชการ แทนหัวหน้าสถานศึกษาเมื่อหัวหน้าสถานศึกษาไม่อยู่ และนอกเหนือจากลักษณะงานดังกล่าวแล้ว ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการจะต้องมีภาระในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพเพิ่มขึ้นด้วย

จากการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาปีการศึกษา 2535 มีอุปสรรคและปัญหาในการดำเนินงาน ซึ่งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการ เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา (2535:45-48) ได้สรุปปัญหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และอุปสรรค ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ดังนี้

- ครูบางส่วนขาดประสบการณ์การสอนวิชาชีพ บางส่วนจบวิชาเอกตรงสาขา แต่ไม่สามารถสอนรายวิชาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรได้ บางส่วนไม่เข้าใจหลักสูตร ตลอดจนวิธีการวัดผลและประเมินผล รวมทั้งยังขาดความเข้าใจในการเตรียมเนื้อหา และวิธีการสอนตามหลักสูตร

- โรงเรียนขาดแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการดำเนินการบางเรื่อง เช่น อัตราค่าตอบแทนครูจากวิทยาลัยที่เลี้ยงหรือวิทยากรท้องถิ่นที่มาช่วยสอนการแต่ง เครื่องแบบของนักเรียน อัตราการเก็บเงินบำรุงการศึกษา เป็นต้น

- โรงเรียนไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากหน่วยงานต้นสังกัด ทั้ง ในระดับกรม และระดับจังหวัดเท่าที่ควร เช่น ไม่สามารถประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในด้านต่าง ๆ ได้โดยตรง ขาดการตรวจเยี่ยมและนิเทศอย่างต่อเนื่องจากหน่วยงานระดับจังหวัด เป็นต้น

- ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ขาดความมั่นใจในการจัดการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ เนื่องจากได้ทราบข่าวจากสื่อมวลชนว่าจะมีการชะลอโครงการนี้ซึ่งมีผลกระทบต่อสิทธิของประชาชน ที่มีต่อโรงเรียนและต่อการรับสมัครนักเรียนในปีการศึกษาต่อไป

ถ้าได้วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินงานที่ได้ยกมากล่าวนี้ จะพบว่าภารกิจและเป้าหมาย ในการดำเนินงานของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายวิชาการในโรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพจึงน่าจะเป็นงานที่สลับซับซ้อนมากขึ้นแตกต่างจากสถานศึกษาอื่น ๆ ซึ่งนอกจากจะมีคุณลักษณะ เช่นเดียวกับผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไปแล้ว ยังต้องมีลักษณะเฉพาะที่สอดคล้องกับธรรมชาติของงาน ในการจัดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพด้วย เช่นต้องมีความรู้ความสามารถในเรื่องความต้องการของตลาดแรงงาน การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีสามารถประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ได้ดีมีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเป็นอย่างดี จึงต้องเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสมทั้งทางด้านวิชาการ ทางด้านบุคลิกภาพ และความสามารถในการปฏิบัติงาน แต่คุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพดังกล่าว ควรจะเป็นอย่างไรนั้น เป็นประเด็นที่น่าหยิบยกขึ้นมาศึกษาให้ชัดเจนจึงเป็นเหตุให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเรื่องนี้ ข้อเสนอจากการศึกษาสามารถนำมาใช้ประโยชน์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการพิจารณาแนวทางในการพัฒนา หรือเตรียมตัวเป็นผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมกับงานในหน้าที่ และเพื่อความมีประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 จำนวน 22 โรงเรียน เท่านั้น
2. กลุ่มประชากรเนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนน้อย จึงศึกษาจากประชากรทั้งหมด ได้แก่
 - 2.1 ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 จำนวน 22 คน และผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 จำนวน 88 คน
 - 2.2 ครู - อาจารย์ ที่ทำการสอนวิชาชีพตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 จำนวน 137 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ตัวแปรที่จะศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน

3.1.2 ครู - อาจารย์ ที่สอนวิชาชีพ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน

มัธยมศึกษา 7 ด้าน คือ

3.2.1 คุณลักษณะทางการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร

3.2.2 คุณลักษณะทางด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร

3.2.3 คุณลักษณะทางด้านประสบการณ์ของผู้บริหาร

3.2.4 คุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกาย

3.2.5 คุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์

3.2.6 คุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

3.2.7 คุณลักษณะทางด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน

ทฤษฎีหรือแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบในการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามแนวความคิดของนพงษ์ บุญจิตราคุลย์ (2534:39 - 40) แยกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. คุณลักษณะทางด้านวิชาการ

1.1 ด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร

1.2 ด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร

1.3 ด้านประสบการณ์ของผู้บริหาร

2. คุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพของผู้บริหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 บุคลิกภาพทางด้านร่างกาย ประกอบด้วย รูปร่างหน้าตา ความมีชีวิตชีวา ไร่แรง การแต่งกาย วาจา ท่าทาง การวางตน สุขภาพ

2.2 บุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์ ประกอบด้วย อุดมการ ความเชื่อมั่นของตนเอง เสียสละ ศรัทธา ความไว ความเห็นอกเห็นใจ ความมีพลัง อดทน ขยัน กล้าหาญ กล้าพูด กล้าทำ ตื่นตัวอยู่เสมอ ความมีเมตตาจิต ยุติธรรม อารมณ์มั่นคง อารมณ์ขัน มีวินัย

2.3 บุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ความใจกว้าง บริการช่วยเหลือกว้างขวาง ฐานะทางเศรษฐกิจดีพอสมควร เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

3. คุณลักษณะทางด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน มีองค์ประกอบ ดังนี้

ความมีสติปัญญาฉลาดและมีไหวพริบ ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงาน การมีส่วนร่วม ความสามารถในการจูงใจคน ความสามารถในการตัดสินใจ ความสามารถในการประสานทั้งงานและคน และเคยประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานมาก่อน

โดยผู้วิจัยได้ศึกษากรอบแนวคิดดังกล่าวนี้ แล้วสรุปมาเป็นกรอบในการวิจัยครั้งนี้ เป็นคุณลักษณะ 7 ด้าน ด้วยกันคือ

1. คุณลักษณะทางการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร
2. คุณลักษณะทางด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร
3. คุณลักษณะทางด้านประสบการณ์ของผู้บริหาร
4. คุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกาย
5. คุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์
6. คุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม
7. คุณลักษณะทางด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารและครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน

2. ผู้บริหารและครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน

เอกรักรณินโดททั้งสัน อิกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ผู้บริหารและครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ด้านประสบการณ์ของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน

4. ผู้บริหารและครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกายไม่แตกต่างกัน

5. ผู้บริหารและครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์ไม่แตกต่างกัน

6. ผู้บริหารและครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกัน

7. ผู้บริหารและครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่และให้หมายรวมถึงผู้รักษาการในตำแหน่งดังกล่าวข้างต้น

2. ครู - อาจารย์ หมายถึง ผู้สอนวิชาชีพตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ปฏิบัติราชการประจำในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535

3. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะบุคคลที่จะเป็นผู้บริหารหรือหัวหน้างาน อันจะทำให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงานของกลุ่ม ซึ่งจำแนกออกเป็น 7 คุณลักษณะ ดังนี้

3.1 คุณลักษณะทางด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร หมายถึง ความรู้ที่จำเป็นในการบริหารงานโรงเรียน รู้หลักในการจัดการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ

3.2 คุณลักษณะทางด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร หมายถึง การมีความรู้ในการบริหารสถานศึกษา หลักการบริหารบุคคล เข้าใจแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจน

ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 คุณลักษณะทางด้านประสบการณ์ของผู้บริหาร หมายถึง การมีพื้นฐานความรู้ และประสบการณ์ทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติจากการเรียนในสถาบันระดับอุดมศึกษา การอบรม ระยะเวลาของการทำงาน

3.4 คุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกาย หมายถึง รูปร่าง หน้าตา ความมีชีวิตชีวา การแต่งกาย วาจา ท่าทาง การวางตน สุขภาพ

3.5 คุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์ หมายถึง ลักษณะประจำตัวของแต่ละคน ประกอบด้วย ความเชื่อมั่นในตนเอง มีเหตุผล ยุติธรรม อารมณ์ขัน และมีวินัย

3.6 คุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การเป็นผู้มีใจกว้าง มีคุณธรรม รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

3.7 คุณลักษณะทางด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความสามารถในการจูงใจคน สามารถประสานทีมงานและคน รับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน ความสามารถในการตัดสินใจ เป็นแบบอย่างที่ดีได้

4. ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ทั้งที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นทางการและเป็นการภายใน

5. โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หมายถึง สถานศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 จำนวน 22 โรงเรียน ดังนี้

ตารางที่ 1

แสดงรายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ปีการศึกษา 2535

ลำดับที่	โรงเรียน	อำเภอ	จังหวัด
1	ธรรมศาสตร์คลองหลวง	คลองหลวง	ปทุมธานี
2	โพธิ์ศรีราชศึกษา	โคกโพธิ์	ปัตตานี
3	ทุ่งโพธิ์วิทยา	ตะกั่วทุ่ง	พังงา

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	โรงเรียน	อำเภอ	จังหวัด
4	สะเดา "ขรรค์ชัยกัมพลานนท์ อนุสรณ์"	สะเดา	สงขลา
5	อุทอง	อุทอง	สุพรรณบุรี
6	สกลวิสุทธิ	บางคนที	สมุทรสงคราม
7	พิชัย	พิชัย	อุตรดิตถ์
8	ศรีสองรักษ์วิทยา	ด่านซ้าย	เลย
9	นาถ่อนพัฒนา	ชาติพนม	นครพนม
10	ละหานทรายรัชดาภิเษก	ละหานทราย	บุรีรัมย์
11	บ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา	บ่อทอง	ชลบุรี
12	พนมสารคาม "พนมอดุลวิทยา"	พนมสารคาม	ฉะเชิงเทรา
13	ตาพระยา	ตาพระยา	ปราจีนบุรี
14	บ้านแท่นวิทยา	บ้านแท่น	ชัยภูมิ
15	สนมวิทยาการ	สนม	สุรินทร์
16	หารเทา	ปากพะยูน	พัทลุง
17	แม่จันวิทยาคม	แม่จัน	เชียงใหม่
18	กุ่มแก้ววิทยา	หนองหาน	อุดรธานี
19	อาจสามารถวิทยา	อาจสามารถ	ร้อยเอ็ด
20	กันแพง	อุทุมพรพิสัย	ศรีสะเกษ
21	ร่มเกล้า	กิ่งอ.ศรีสุพรรณ	สกลนคร
22	บ้านนาถู "กรบ.กลางอุบลรัตน์"	เขาวง	กาฬสินธุ์

ที่มา : กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ดังนั้น จึงได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีข้อมูลพื้นฐานและหลักวิชาเพื่อสนับสนุนการวิจัย และการอภิปรายผล ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้

1. การบริหารการศึกษา
2. การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
3. บทบาท ภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ
4. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา

การบริหารการศึกษา

การบริหารการศึกษามีความหมายถึง การใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินการหรือให้การบริการด้านปกครอง การเรียนการสอน และการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับกิจการศึกษาร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี มีประสิทธิภาพตามจุดหมายที่วางไว้ (เมธีปฏิถนนานนท์, 2525:2)

การบริหารการศึกษาถือว่าเป็นภารกิจ ที่สำคัญของการจัดการศึกษา เพราะมีองค์ประกอบแห่งความรู้มีหลักเกณฑ์ ทฤษฎีที่เกิดจากการศึกษาค้นคว้าเชิงวิทยาศาสตร์ และจะต้องรู้จักประยุกต์เอาความรู้ หลักการ และทฤษฎี ไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม การบริหารการศึกษานทางปฏิบัติจะขึ้นอยู่กับความรู้ ประสบการณ์ และทักษะของผู้บริหารแต่ละคนที่จะทำงานให้บรรลุตามเป้าหมาย (ถวิล เกื้อกูลวงศ์, 2530:17)

รอยจะดำเนินการจัดแผนยุทธศาสตร์ทางการศึกษา เพื่อให้การศึกษาได้บรรลุเป้าหมาย อย่างแท้จริง (Roald F.Campbell and other, 1978:22)

ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่าเป็นการบริหารการศึกษา นั้น ผู้บริหารถือได้ว่าเป็นผู้มีความสำคัญที่สุดในหน่วยงาน เพราะผู้บริหารคือผู้ทำหน้าที่ในการนำทรัพยากรการบริหาร คือ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ มาดำเนินการเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล (สงวน ช้างจักร, 2530:31) ซึ่งความคิดเห็นดังกล่าวสอดคล้องกับวิรัช สงวนวงศ์วาน (2531:87) ที่ได้กล่าวว่า

หากปราศจากผู้บริหารแล้ว อาจทำให้การใช้กำลังงานของสมาชิกในองค์การ และทรัพยากรอื่น ๆ ล้มไปอย่างสุรุ่ยสุร่าย การบริหารที่มีประสิทธิภาพจึงช่วยนำมาซึ่งกิจกรรมที่บรรลุเป้าหมาย และด้วยการประสานงานอย่างพริ้วหรือมีประสิทธิภาพของการบริหารงานจะเป็นผลสะท้อนถึงความเจริญก้าวหน้า หรือความล้มเหลวขององค์การ การประเมินค่าหรือความสำเร็จขององค์การวิธีหนึ่งคือ การพิจารณาบุคคลผู้ทำหน้าที่บริหารองค์การ โดยทั่วไปแล้วเป็นที่ยอมรับกันว่า องค์การที่มีผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพมักประสบความสำเร็จในขณะที่องค์การที่มีผู้บริหารที่ด้อยความสามารถ มักจะล้มเหลวในที่สุด

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึงการดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษา โดยการประสานการใช้ทรัพยากรการบริหาร ให้มีประสิทธิภาพต่อการศึกษามากที่สุดเพื่อพัฒนาบุคคลให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่ปฏิบัติภารกิจตามที่กรมสามัญศึกษาได้กำหนดไว้ ดังนั้น การบริหารโรงเรียนจึงต้องปฏิบัติภารกิจให้ได้ประสิทธิผลและประสิทธิภาพ เพื่อสนองนโยบายกรมสามัญศึกษา คือปฏิบัติหน้าที่ให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา (2530:3-11) มี 6 ด้าน ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยผู้บริหารจะต้องดำเนินการดัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่อไปนี้เป็น คือ ศึกษา รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลของชุมชน การทำแผนงานและโครงการ กิจกรรมที่จะร่วมมือกับชุมชนให้บริการชุมชนทางด้านต่าง ๆ อาทิ ด้านข่าวสาร ด้านส่งเสริม สุขภาพอนามัย ด้านส่งเสริมอาชีพ ด้านนันทนาการ และด้านอาคารสถานที่ วัสดุและครุภัณฑ์ รวมทั้งการเป็นผู้นำและให้ความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน ซึ่งจะต้องดำเนินการคือ จัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาชุมชน และให้ความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่น

2. งานวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องดำเนินการเพื่อให้มีการรวบรวมและจัด ทหาระ เบียบและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับงานวิชาการ มีการทำแผนงาน และโครงการของการเรียน การสอน มีการจัดตารางสอน โดยคำนึงถึงองค์ประกอบที่เหมาะสม มีการจัดครูเข้าสอน โดย จัดครูเข้าสอนให้ตรงตามวุฒิหรือประสบการณ์ และจัดครูเข้าสอนแทนตามความเหมาะสม มีการ พัฒนาการเรียนการสอน คือส่งเสริมการใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ จัดบรรยายภาคส่งเสริมทาง ด้านการเรียนการสอน จัดสอนซ่อมเสริม จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน จัดวิธีการ พัฒนาครูทางด้านวิชาการให้มีคุณภาพ และมีการวัดผลและประเมินผลการเรียนอย่างมี ประสิทธิภาพ

3. งานกิจการนักเรียน ผู้บริหารควรจะเป็นผู้นำในการจัดการเกี่ยวกับนักเรียนใน เรื่องต่าง ๆ ดังนี้ คือ การบริหารกิจการนักเรียน และการควบคุมความประพฤติและระเบียบ วินัยของนักเรียน

4. การบริหารงานบุคคล ผู้บริหารควรได้ให้ความสนใจและให้ความสำคัญกับงาน ทางด้านนี้เป็นอย่างมากเพราะความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของสถานศึกษาส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับ การบริหารงานบุคคล ดังนั้น ผู้นำจึงควรจะพิจารณาการบริหารงานบุคคล ดังต่อไปนี้ คือ นโยบายของการบริหารบุคคล การมอบหมายให้บุคคลกระทำ การนิเทศงานและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการสอน

5. อาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ การจัดโปรแกรมการเรียนการสอนและ การบริการนักเรียนจำเป็นต้องใช้สถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ผู้บริหารควรจะสนใจในเรื่องเกี่ยวกับการวางแผนอาคารสถานที่ การพัฒนาและบำรุงอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อช่วยใน การเรียนการสอน

6. การเงินและงานธุรการ งานด้านนี้เป็นส่วนสำคัญยิ่งในการส่งเสริมการเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การสอน ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรจะให้ความสนใจทางด้านนี้ ซึ่งได้แก่ การทบทวนประมาธ การใช้จ่ายตามแบบแผนทางราชการ งานสารบรรณ งานประชาสัมพันธ์ และงานวัสดุครุภัณฑ์

การกำหนดภารกิจให้ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติมี 6 ด้านนั้น จะสอดคล้องกับแนวคิดของ Campbell และคนอื่น ๆ (1978:116-149) ซึ่งได้เสนอแนะภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน มี 6 ด้าน ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน งานด้านนี้ผู้บริหารควรจะต้องศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของชุมชน ความต้องการของชุมชน การให้ข้อมูลของโรงเรียนแก่ชุมชน บทบาทของโรงเรียนในชุมชน และบทบาทขององค์กรต่าง ๆ ในชุมชน

2. งานวิชาการ ในกิจกรรมที่เกี่ยวกับการวางแผน การดำเนินการ และการประเมินผลโปรแกรมการศึกษา บทบาทของผู้บริหารในด้านนี้เกี่ยวกับการวางจุดมุ่งหมายเฉพาะของสถานศึกษาการวางโครงการของการเรียนการสอน หลักสูตรและการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรของชาติ การจัดและเลือกใช้สื่อการเรียนและอุปกรณ์การสอนและการประเมินผลการสอน

3. งานกิจการนักเรียน หัวหน้าสถานศึกษาจะต้องจัดการเกี่ยวกับนักเรียนในเรื่องต่อไปนี้ การบริหารกิจการนักเรียน และการจัดรูปองค์การของนักเรียน ระเบียบและระเบียบต่าง ๆ การจัดบริการให้แก่นักเรียนและการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน

4. การบริหารงานบุคคล งานด้านนี้เป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับผู้บริหารในสถานศึกษาความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสถานศึกษาส่วนใหญ่มุ่งขึ้นอยู่กับการบริหารงานบุคคลไม่น้อยเลย ผู้บริหารควรพิจารณาการบริหารงานบุคคล ในเรื่องนโยบายของการบริหารงานบุคคล การคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน การนิเทศงาน การประเมินผลประสิทธิภาพของการสอน

5. อาคาร สถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ การจัดโปรแกรมการเรียนการสอนและการบริการนักเรียนจำเป็นต้องใช้สถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ งานด้านนี้มีความหมายรวมถึงอาคาร สถานที่ สนาม วัสดุ อุปกรณ์ เพื่อการศึกษาผู้บริหารควรจะสนใจในเรื่องเกี่ยวกับการวางแผนอาคารสถานที่ การพัฒนาและบำรุงรักษาอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์เพื่อช่วยในการเรียนการสอน

6. การเงินและงานธุรการ งานส่วนนี้เป็นส่วนสำคัญยิ่งในการส่งเสริมการเรียนการสอน สิ่งที่ผู้บริหารควรให้ความสนใจ ได้แก่ การทบทวนประมาธการใช้จ่ายตามแบบแผนทาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ราชการ งานสารบรรณ งานประชาสัมพันธ์ และงานพัสดุครุภัณฑ์

ผู้บริหารโรงเรียนมีภารกิจในการบริหารโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน ดังกล่าว ำให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ เพราะการบริหารโรงเรียนเป็นงานสำคัญ ผู้บริหารต้องมีศาสตร์และศิลป์มีความรู้อย่างค้ำเนบพพาท หน้าที่ มีความรับผิดชอบต่องานในตำแหน่งนี้ การที่ผู้บริหารจะมีความสามารถในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามอุดมคตินั้น ผู้บริหารจะต้องำความพยายามในทุกวิถีทางที่จะฝึกฝนพัฒนาตนเองด้วยวิธีการต่างๆ อยู่ตลอดเวลา เพื่อำให้มีจิตเจ เข้มแข็งมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการติดต่องานกับคนอื่น เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานโรงเรียนต่อไป

ฉะนั้น จึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา นั้น ผู้บริหารโรงเรียนมีภารกิจที่จะต้องปฏิบัติมี 6 ด้าน ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน การบริหารงานบุคคล อาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ การเงินและงานธุรการ

จะเห็นได้ว่า หากผู้บริหารการศึกษาที่เป็นหัวหน้าสถานศึกษา จะบริหารงานเองทั้งหมดก็คงจะหนักที่สุดแทบไม่มีเวลาไปคิดริ เริ่มด้านอื่น ฉะนั้นผู้บริหารเหล่านี้จึงมีการมอบหมายงานบางอย่างหรือหลายอย่างให้แก่ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน จึงทาาให้ผู้บริหารที่เป็นหัวหน้าสถานศึกษามีเวลาบริหารงานและริ เริ่มงานที่สำคัญได้ดี

เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระผู้บริหารโรงเรียน และเป็นการกระจายความรับผิดชอบปฏิบัติหน้าที่แทนผู้บริหารภายในโรงเรียนและเป็นการเตรียมตัวบุคลากรภายในโรงเรียนไว้เป็นผู้บริหารในอนาคต ทั้งเป็นการเสริมให้การบริหารภายในโรงเรียนคล่องตัวบริหารงานได้ดีเหมาะสม บรรลุเป้าหมาย ในการบริหารงานภายในโรงเรียน สำนักรงานคณะกรรมการข้าราชการครูได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานอัตรากำลังครุของกรมสามัญศึกษา ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค. ที่ ศธ 1504/21415 ลงวันที่ 18 พฤศจิกายน 2534 ได้กำหนดบุคลากรสายบริหารตามเกณฑ์มาตรฐาน อัตรากำลังครุ ดังนี้

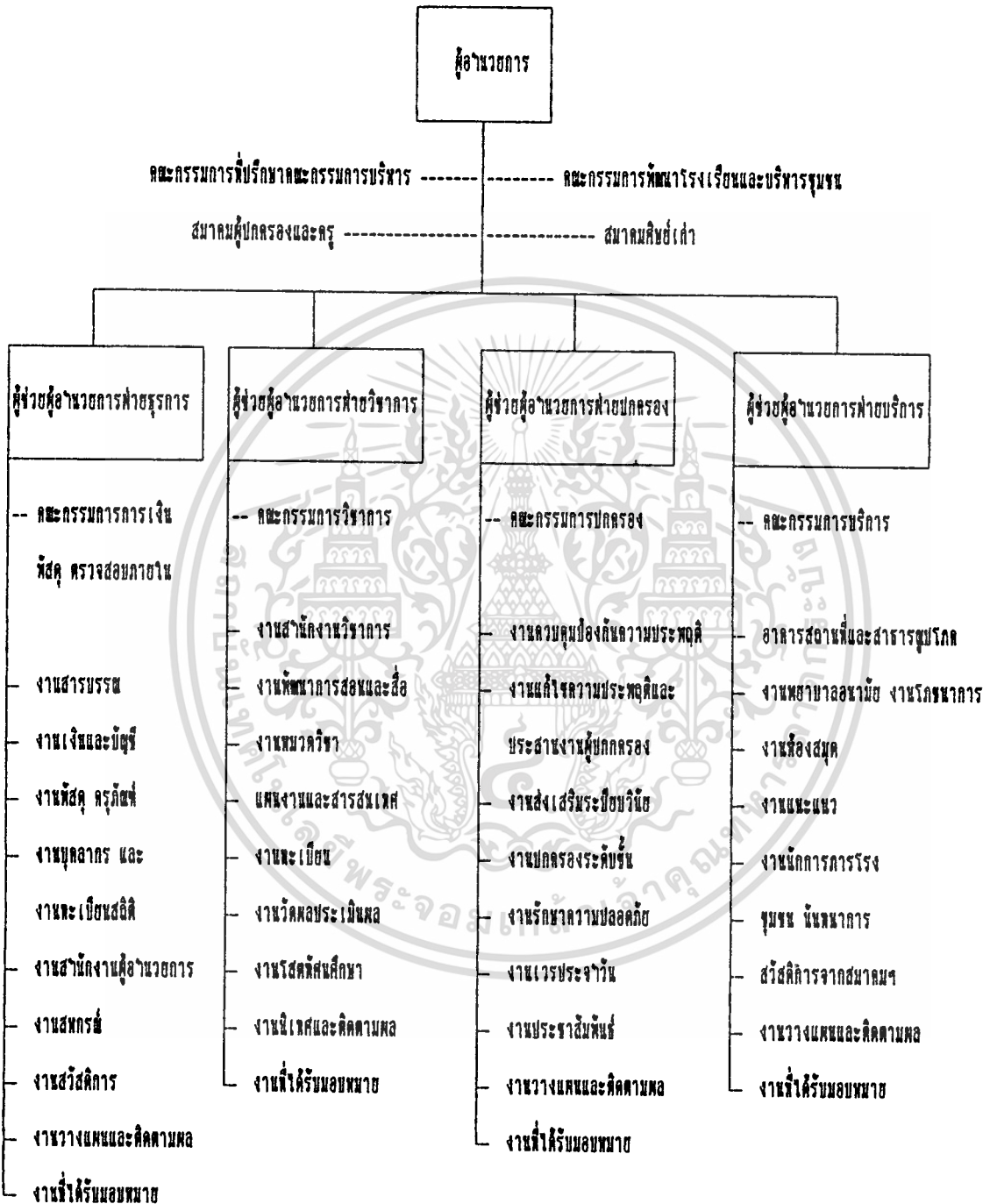
ตารางที่ 2 เกณฑ์มาตรฐานอัตรากำลังของกรมสามัญศึกษา

โรงเรียนที่มีจำนวนห้องเรียน	จำนวนบุคลากรสายบริหารที่ ก.ค. กำหนดควรมีได้	
	ผู้บริหาร	ผู้ช่วยผู้บริหาร
1 - 8	1	-
9 - 17	1	1
18 - 26	1	2
27 - 41	1	3
42 ขึ้นไป	1	4

ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง บุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้ช่วยหัวหน้าสถานศึกษา (กรมสามัญศึกษา, 2536ฯ:1) และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการโรงเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จะมีผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน 4 ฝ่าย คือผู้ช่วยฝ่ายธุรการ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยฝ่ายปกครอง และผู้ช่วยฝ่ายบริการ

เพื่อให้การจัดการศึกษา เป็นไปตามความมุ่งหมายนี้และสนองต่อนโยบายของกรมสามัญศึกษา จึงแบ่งสายการบังคับบัญชาระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

ที่มา : เอกสารระดมสมอง การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา นิสิตสุทร * เครือข่ายบริหารสถานศึกษาระดับสูง *

กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา 2535

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยจะเร่งให้ผู้ที่ยังเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เข้าเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ครบทุกคนในปีการศึกษา 2540 และมีแนวโน้มการเรียนต่อ มัธยมศึกษาปีที่ 4 สายอาชีพสูงขึ้น คือในปีการศึกษา 2530 - 2533 สัดส่วนการเรียนต่อมัธยมศึกษาปีที่ 4 สายสามัญ : สายอาชีพจะเท่ากับ 61:39, 59:41, 56:44 และ 52:48 ตามลำดับ (สมชัย วุฒิวิริษา, 2535:3) จากการเร่งขยายโอกาสทางการศึกษา ดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงได้เตรียมการเพื่อรองรับผู้ที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงกำหนดให้ เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ระดับอำเภอ ยกเว้น อำเภอเมือง โดย สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (2535:2) มีเป้าหมายให้เปิด 200 แห่ง แห่งละ 1 ห้องเรียน ระหว่างปีการศึกษา 2535 - 2539 ดังนี้

ปีการศึกษา 2535	จำนวน	20	โรง
ปีการศึกษา 2536	จำนวน	30	โรง
ปีการศึกษา 2537	จำนวน	50	โรง
ปีการศึกษา 2538	จำนวน	50	โรง
ปีการศึกษา 2539	จำนวน	50	โรง

โดยมีหลักการ ดังนี้

1. ในการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จะพิจารณาไม่ให้เกิดทบกระเทือนต่อโรงเรียนที่เปิดสอนอยู่แล้ว ทั้งของรัฐและเอกชนและมุ่งเน้นการเปิดสอนในโรงเรียนระดับอำเภอ ทั้งนี้ เพื่อกระจายโอกาสให้แก่นักเรียนในชนบท
2. สนับสนุนให้มีการใช้ทรัพยากรให้มากที่สุด และเน้นการใช้อาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ที่มีอยู่เป็นหลัก หากมีส่วนขาดจะลงทุนเท่าที่จำเป็น
3. การพิจารณาที่เปิดสอน ให้พิจารณาความพร้อมในด้านครู อุปกรณ์การเรียนการสอนและความพร้อมในการร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาที่อยู่ใกล้กัน
4. เกณฑ์ในการพิจารณาพื้นที่ที่จะเปิดสอนให้คำนึงความเสมอภาค ในการกระจายของสถานศึกษา ให้ครอบคลุมทุกจังหวัด ยกเว้นพื้นที่ต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 4.1 อำเภอเมืองทุกจังหวัด 72 อำเภอ
- 4.2 เขตทุกเขตในกรุงเทพมหานคร จำนวน 36 เขต
- 4.3 อำเภอที่ตั้งวิทยาลัยการอาชีพ จำนวน 60 อำเภอ

5. การพิจารณาสาขาวิชาที่เปิดสอนให้คำนึงถึงความพร้อมของสถานศึกษาที่จะเปิดสอน ความพร้อมของสถานศึกษาที่จะให้การสนับสนุน และความต้องการของตลาดแรงงาน และท้องถิ่น ประกอบการพิจารณา

ในปีการศึกษา 2535 กำหนดให้เปิดหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 20 โรง แต่มีโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีความพร้อม ยื่นความจำนงขอเปิดหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในปีการศึกษา 2535 เป็นจำนวนมากกระทรวงศึกษาธิการจึงพิจารณาอนุมัติให้โรงเรียนที่มีความพร้อมในด้าน เครื่องมือ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ และ ครู - อาจารย์ ด้านวิชาชีพ จำนวน 22 โรง แบ่งเป็นประเภทวิชาพาณิชยกรรมจำนวน 12 โรง ประเภทวิชาเกษตรกรรม จำนวน 6 โรง และประเภทวิชาคหกรรมจำนวน 4 โรงซึ่งเกินเป้าหมายที่ตั้งไว้จำนวน 2 โรง โดยมีสถานศึกษาสังกัด กรมอาชีวศึกษา เป็นวิทยาลัยให้การสนับสนุน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2535:1-2) มีวัตถุประสงค์เพื่อขยายโอกาสการเข้ารับการศึกษาวิชาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) แก่ผู้สำเร็จมัธยมศึกษาตอนต้น ให้กว้างขวางและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและท้องถิ่น

ดังนั้น โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จึงจำเป็นต้องมีความรู้ในการบริหารการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เพื่อสามารถดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง

ระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 (กรมอาชีวศึกษา, 2534:137-139) ในส่วนของการบริหารการศึกษามีข้อสำคัญ ดังนี้

ข้อ 5 สถานศึกษามีหน้าที่จัดการศึกษามีกอบรม และส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชนให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล และสอดคล้องกับการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ ดังกล่าว ให้สถานศึกษาคำเนินการดังต่อไปนี้

5.1 จัดการศึกษาตามหลักสูตรและแผนการศึกษาของชาติ ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นในด้าน เกษตรกรรม คหกรรม พาณิชยกรรม ศิลปหัตถกรรม และ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุตสาหกรรมระดับต่าง ๆ

- 5.2 จัดการศึกษา ฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตรพิเศษ
- 5.3 วิเคราะห์และส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพต่าง ๆ
- 5.4 ฝึกอบรมนักเรียน นักศึกษา ให้มีคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพ
- 5.5 ให้บริการแก่ชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ
- 5.6 รับงานการค้าที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน
- 5.7 ประสานงานกับสถานประกอบการส่งเสริมการประกอบอาชีพของนักเรียน

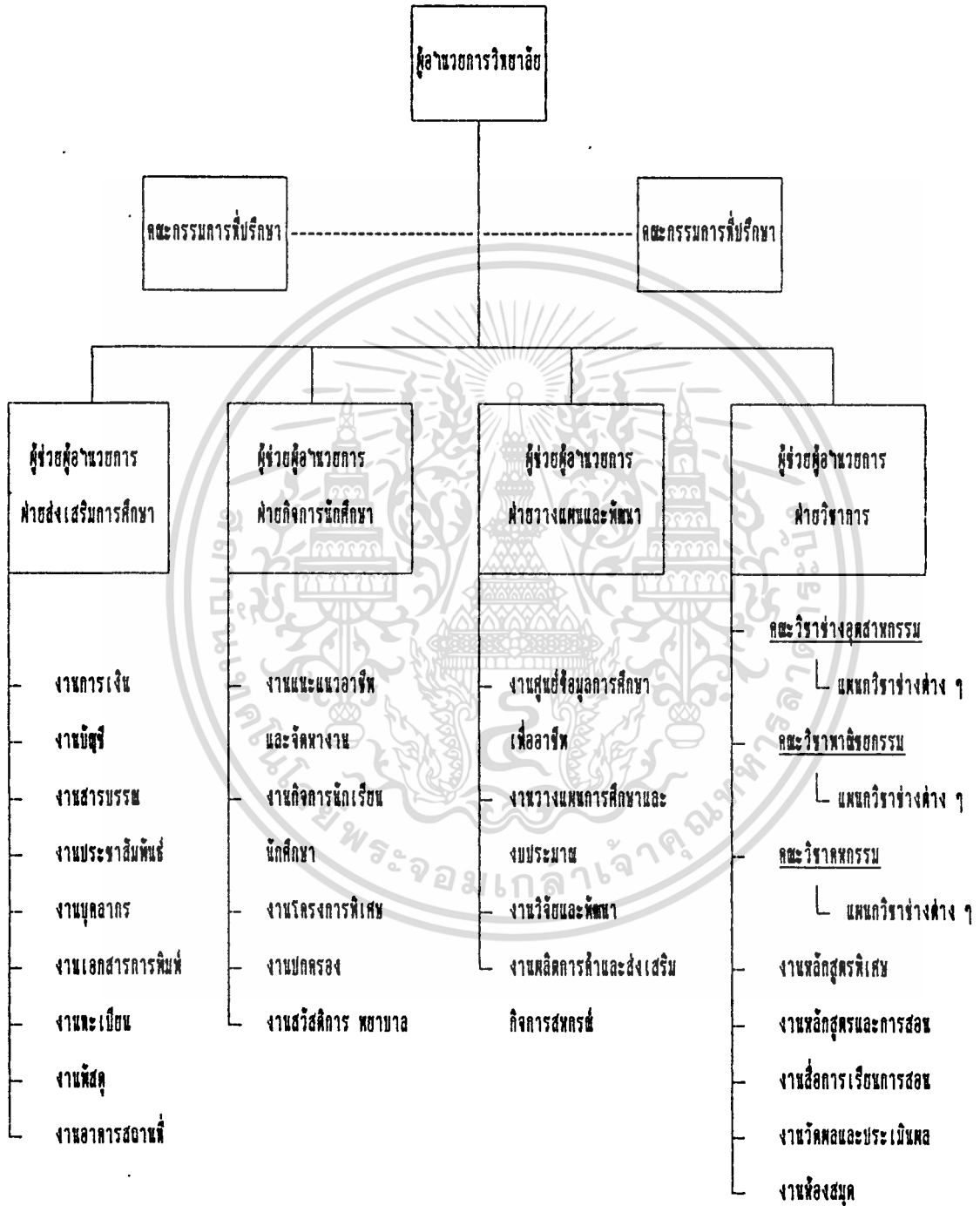
นักศึกษาหรือผู้เข้ารับการฝึกอบรม

กรมอาชีวศึกษาให้สถานศึกษาจัดทำแผนภูมิการแบ่งหน่วยงานของสถานศึกษา

ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 2 ขอบข่ายการบริหารวิทยาลัยเทคโนโลยี การอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ที่มา : กรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ.2529

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทบาทภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ

งานวิชาการของสถานศึกษาเป็นงานที่สำคัญถือว่าเป็นหัวใจ ของการบริหารงานในสถานศึกษา เพื่อให้เด็กเรียนมีความรู้ ความสามารถ มีเจตคติและทักษะ ตลอดจนคำนึงความเป็นพลเมืองดี ำให้เกิดความพึงพอใจและความรักในวิชาชีพ ผู้ที่ทำหน้าที่บริหารงานด้านวิชาการหรือบริหารงานในด้านหลักสูตรการเรียนการสอนจะต้องทุ่มเทเวลาอย่างน้อย 60 % ของเวลาที่ทำงานทั้งหมด (สันต์ ธรรมบำรุง, 2527:181)

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535:35) ได้กล่าวถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ ดังนี้

1. ควบคุมดูแลการเรียนการสอน
2. การฝึกอบรม
3. การวัดผลการศึกษา
4. การจัดโปรแกรมการเรียนของคณะวิชาต่าง ๆ
5. งานหลักสูตรพิเศษ
6. งานหลักสูตรและการสอน
7. งานสื่อการเรียนการสอน
8. งานวัดผลและประเมินผล
9. งานห้องสมุด
10. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

กนก จันทร์ขจร (2535:220-221) ได้กล่าวถึงอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ดังนี้

1. หน้าที่ทั่วไป

1.1 ปฏิบัติงานในฐานะผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 เป็นที่ปรึกษาของผู้อำนวยการโรงเรียนเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา

1.3 ติดตามดูแลบริหารงานวิชาการ

1.4 ควบคุม ติดตาม ดูแล การเรียนการสอน การปฏิบัติงานวิชาการของครู อาจารย์ผู้สอนและผู้ช่วยงานในฝ่ายวิชาการทุกคน

1.5 ตรวจสอบตราดูแลพฤติกรรมและการปฏิบัติงานของบุคลากร ครู อาจารย์ คณงานภารโรงให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย

1.6 ให้อำนาจวินิจฉัยสั่งการที่จำเป็นในกรณีที่เกิดปัญหาเฉพาะหน้า เพื่อเป็นการแก้ปัญหาของโรงเรียนแทนผู้อำนวยการ

2. หน้าที่ประจำ

2.1 งานบริหารศูนย์วิชาการ

2.2 งานแผนงานโรงเรียนและติดตามผล

2.3 งานพัฒนาการเรียนการสอน

2.4 งานหมวดวิชา

2.5 งานทะเบียนวัดผล

2.6 งานวัดผลและประเมินผลการเรียน

2.7 งานนวัตกรรมและเทคโนโลยี

3. หน้าที่พิเศษ

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนหมายเลข 1 ในกรณีผู้อำนวยการไม่สามารถมาปฏิบัติหน้าที่ได้

4. อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

4.1 เป็นกรรมการพิจารณาความดี ความชอบ ของครู อาจารย์ในโรงเรียน และเป็นผู้เสนอการพิจารณาความดีความชอบของข้าราชการครู เฉพาะหัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้างานและผู้ช่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ และให้ความเห็นการพิจารณาความดีความชอบพิเศษที่หมวดวิชา เสนอว่ามีผลงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบของครูผู้สอนดีเด่น และเสียสละอุทิศเวลาให้แก่ราชการสมควรพิจารณาความชอบพิเศษหรือไม่ มีข้อเสนอแนะอย่างไร

4.2 เป็นผู้เสนอพิจารณาโทษบุคลากรในโรงเรียน เมื่อเกิดกรณีที่มีการทำผิดวินัยให้โรงเรียนดำเนินการ

4.3 รายงานการตรวจโรงเรียนประจำวัน และการบันทึกสมุดหมายเหตุรายวัน ฝ่ายวิชาการตามคำสั่งโรงเรียน นำส่งผู้อำนวยการรายวันทุกวัน

4.4 ช่วยผู้อำนวยการดูแลสวัสดิภาพและความเป็นอยู่ของครูอาจารย์ นักเรียน และดูแลนิสิต นักศึกษาฝึกสอน คนงาน ภารโรง ให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องครบถ้วน มีความราบรื่น เรียบร้อย ช่วยสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานโดยการพบปะ พูดคุย แนะนำ ใต้ถ่ม ช่วยจัดบรรยากาศส่งเสริมการเรียนการสอน ช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง และประชาชนรอบโรงเรียน และให้ความร่วมมือในการบริการแก่ชุมชนสังคมภายนอกโรงเรียน

4.5 ให้บริการทางวิชาการ จัดดำเนินการเผยแพร่ความรู้สู่ชุมชนและสังคมภายนอก ตลอดจนการให้บริการเอกสารทางวิชาการแก่โรงเรียน หน่วยงานราชการ นิสิตนักศึกษา และผู้ที่มาศึกษาทางด้านวิชาการที่โรงเรียน

4.6 งานอื่นใดมีลักษณะเป็นงานวิชาการ และยังไม่ได้มอบหมายให้ผู้ใดรับผิดชอบให้เป็นหน้าที่ของฝ่ายวิชาการ

4.7 การปฏิบัติงานตามที่โรงเรียนมอบหมาย

ระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 (กรมอาชีวศึกษา, 2534:142) ได้วางระเบียบเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการไว้ดังนี้

ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุมดูแลการเรียนการสอน การฝึกอบรม การวัดผลการศึกษา การจัดโปรแกรมการเรียนของคณะวิชาต่าง ๆ งานหลักสูตรพิเศษ งานหลักสูตรและการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุดและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

บทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษาในปัจจุบัน ได้เปลี่ยนแปลงไปมาก เนื่องจากมีการเพิ่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ การขยายแผนการเรียนการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน การสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการจึงทำให้ภาระรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียน เพิ่มมากขึ้นและซับซ้อน โดยเฉพาะการบริหารที่ช่วยส่งเสริมการอาชีพและเทคโนโลยี ซึ่งมีการหลายประการ เมธี ปิลันธนาพันธ์ (2533:111-118) ได้กล่าวถึงภาระดังกล่าว ดังต่อไปนี้

1. ภาระการสร้างควมยอมรับนับถือกันระหว่างครู - อาจารย์ ด้านอาชีพกับครูวิชาสามัญให้มีความเคารพนับถือและยอมรับซึ่งกันและกัน โดยการทํากิจกรรมร่วมกัน
2. ภาระการรายงานให้ผู้ปกครองนักเรียนนักศึกษาทราบถึงผลงานของสถานศึกษา และความก้าวหน้าหรือปัญหาของนักศึกษา
3. ภาระในการร่วมมือกับนักธุรกิจและนักอุตสาหกรรม เพื่อให้นักธุรกิจ และนักอุตสาหกรรม ได้ทราบข้อมูลเช่น ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาใดบ้าง มีความสามารถและทักษะเพียงใด
4. ภาระการแจ้งข่าวแก่นักเรียน นักศึกษา เพื่อให้ทราบข่าวความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ตลอดจนการจัดกิจกรรมของสถานศึกษาและความเจริญก้าวหน้าของสถานศึกษาของตนเอง
5. ภาระในการสร้างความสัมพันธ์หรือเข้าร่วมกับชมรมและสมาคมต่าง ๆ เพื่อให้ชมรมและสมาคมมีส่วนในการสนับสนุนสถานศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ให้ความร่วมมือในการฝึกอบรมนักเรียน การขอรับบริจาคทุนการศึกษา
6. ภาระการจัดโปรแกรมงานนิทรรศการผลงานของนักเรียนนักศึกษา
7. ภาระในการเผยแพร่ผลงานต่อสาธารณชน เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับของสาธารณชนที่มีต่อสถานศึกษา
8. ภาระที่ต้องรักษาโปรแกรมการเรียนการสอนอาชีพและเทคโนโลยีให้ทันสมัยอยู่เสมอ
9. ภาระติดต่อสื่อสารกับนักธุรกิจและอุตสาหกรรม เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลในวงการธุรกิจ และอุตสาหกรรม และนำความรู้มาปรับปรุงการฝึกอาชีพที่มีคุณภาพให้แก่ให้แก่แก่นักเรียนให้ทันสมัยยิ่งขึ้น
10. ภาระหน้าที่จะอ่านวารสาร ด้านอาชีพและเทคโนโลยี เพื่อจะได้ทราบความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก้าวหน้าทางด้านอาชีพ และเทคนิควงการอุตสาหกรรมต่าง ๆ

11. ภาระในการเยี่ยมชมสถาบันอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษาอื่น ๆ เพื่อนำข้อคิดมาปรับปรุงสถานศึกษา

สรุปบทบาทภาระหน้าที่และความรับผิดชอบ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ คือ ทำหน้าที่บริหารงานในด้านหลักสูตร การเรียนการสอน ตลอดจนสนับสนุนและส่งเสริมสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ครูและนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา

กรมสามัญศึกษา กำหนดตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นข้าราชการครูสายงานบริหารในสถานศึกษา (2536ข:1) ซึ่งมีลักษณะการบริหารงานเช่นเดียวกับผู้บริหารสถานศึกษา

การบริหารงานใด ๆ ย่อมมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผลและประหยัด จึงจำเป็นต้องมีผู้บริหารหรือผู้นำที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ร่วมงานเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งคุณลักษณะของผู้บริหารหรือผู้นำที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับปริมาณ คุณภาพ และประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานในหน่วยงานนั้น ๆ โดยการใช้ศาสตร์และศิลป์นำเอาทรัพยากรการบริหาร มาประกอบตามกระบวนการบริหารให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ (สมพงษ์ เกษมสิน, 2526:6)

ความหมายของคุณลักษณะ

ภาควิชาภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2531:116) ได้ให้ความหมายของคุณลักษณะ หมายถึง เครื่องมือหรือสิ่งที่มีให้เห็นความดี

ความหมายของคุณลักษณะของผู้บริหาร

คุณลักษณะของผู้บริหาร หมายถึง ศักยภาพทางความรู้หรือทักษะ ที่ช่วยให้ผู้บริหารปฏิบัติงานได้สำเร็จ (Pellegrino and Varnhagan, 1985:1) และคุณลักษณะของผู้บริหารคือ สิ่งต่าง ๆ ในตัวผู้บริหารที่มีมาแต่กำเนิด และเกิดจากการเรียนรู้ ได้แก่ ความรู้ที่ไวแรงแรงจูงใจ ลักษณะนิสัย ภาพพจน์ที่มองตนเอง บทบาททางสังคม หรือความชำนาญงานเฉพาะของผู้บริหาร ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานให้สำเร็จผลดีเยี่ยม โดยบังเอิญหรือโดยไม่ได้ตั้งใจ (สมภพ วจนพันธ์, บุญผาก พรหมพิชัย และภคพร ตริรัตนตระกูล, 2530:97) จึงเป็นคุณสมบัติอันดีเด่นของผู้บริหาร ซึ่งมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานให้สำเร็จ (บุญผาก กัมมบาทพงษ์, 2532:13) ดังนั้น คุณลักษณะของผู้บริหารจึงสรุปความหมายได้ว่า คุณสมบัติที่มีลักษณะพิเศษที่มีอิทธิพลในการปฏิบัติงาน ให้ประสบความสำเร็จได้

โยธิน จารุมณี (2526:108-113) ได้ทำการวิจัย เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษา ค้นคว้าปรากฏว่า คุณสมบัติเบื้องต้นของผู้บริหาร มีดังนี้คือ มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีเหตุผลและความรับผิดชอบสูง และด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงานของผู้บริหารมีดังนี้ คือ มีความตั้งใจ กระตือรือร้นในการทำงาน และมีแรงปรารถนาจะทำงานให้บรรลุผลสำเร็จสูง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและรู้จักเลือกความคิดเห็นที่ดี และหาทางปรับปรุงงานของตนเองอยู่เสมอ รู้จักแบ่งงานและอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้บุคลากรภายในโรงเรียนอย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ เป็นผู้ที่มีกาให้บุคลากรภายในโรงเรียนอย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ และเป็นผู้ที่มีกาให้นักเรียน ตลอดจนเพื่อนร่วมงานมีระเบียบวินัย เป็นผู้สั่งและอำนวยความสะดวกที่ดี

นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ (2522:216-217) ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้บริหารที่ดีและปฏิบัติงานได้รับผลสำเร็จไว้ 2 ประการ คือ คุณสมบัติเบื้องต้นและคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน

1. คุณสมบัติเบื้องต้นของนักบริหาร มีดังนี้
 - 1.1 มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด มีไหวพริบ
 - 1.2 สามารถในการวิเคราะห์

- 1.3 สามารถในการพิจารณาเหตุการณ์
- 1.4 มีความคิดริเริ่มและเป็นผู้รู้
- 1.5 มีจิตใจมั่นคงไม่เอาแต่อารมณ์
- 1.6 มีบุคลิกลักษณะและความประพฤติส่วนตัวดี
- 1.7 มีคุณสมบัติเป็นผู้นำ
2. คุณสมบัติในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ดังนี้
 - 2.1 ริเริ่มและมีความคิดใหม่ ๆ อยู่เสมอ
 - 2.2 ใจกว้าง
 - 2.3 รู้จักจังหวะเวลา
 - 2.4 รู้ว่าจะอะไรรีบด่วน ไม่รีบด่วน
 - 2.5 รับฟังและรู้จักเลือกข้อคิดเห็นที่ดี
 - 2.6 หนักเอา เบาสู้
 - 2.7 หนักแน่น อดทน ไม่ท้อถอย
 - 2.8 สามารถในการปรับปรุงงาน
 - 2.9 สามารถในการสร้างสรรค์
 - 2.10 รู้จักพิจารณาพันฝ่าอุปสรรค

ส่วน วิทยุ สาร (2526:265-266) กล่าวถึงลักษณะของผู้นำที่ดีในสังคมไทย มีดังนี้

1. ใจกว้าง ใจดี ไม่ตระหนี่ต่อการเลี้ยงดูและการให้รางวัล
2. มีพรหมวิหารสี่ คือเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา ในสถานที่สถานการณ และเวลาอันเหมาะสม
3. หนักแน่น ไม่หวั่นไหว รับฟังจากทุกฝ่าย
4. มีความยุติธรรมและให้ความเสมอภาคแก่ทุกคน
5. ซื่อสัตย์และสุจริต
6. ตรงต่อเวลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. ขยันและอุทิศเวลาให้ทำงาน
8. กล้ารับผิดชอบ
9. มีความจริงใจในการพูดและการกระทำทุกชนิด
10. ย่อมหวาน นอบน้อม สุภาพ
11. เอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของผู้ที่อยู่เสมอ
12. รู้จักเลือกอาชีพคน
13. อดทนด้วยความเยือกเย็นต่อคนที่ขัดแย้งหรือไม่เป็นมิตรทุกชนิด
14. ติดตามคำสั่งที่สั่งการไปแล้วอยู่เสมอ
15. ฉลาดที่จะกระตุ้นเตือนเมื่อผู้น้อยล่าช้าหรือผิดพลาด
16. หมั่นอบรมผู้ใต้บังคับบัญชา ให้มีความสามารถและรู้วิธีการปฏิบัติงานโดยเหมาะสม
17. ให้ผู้น้อยทรมานได้โดยง่าย
18. ง่ายอยู่ง่าย เข้ากับคนทุกชั้นได้
19. ทรนคนเป็นและขยันหม
20. ไม่ดูค่าหรือกล่าวพรสุวาเสาค ๑ ต่อผู้ใต้บังคับบัญชาต่อหน้าคนอื่น
21. รู้จักใช้อำนาจโดยไม่ทำให้ผู้อื่นรู้สึกว่าคุณบีบบังคับ
22. ให้เกียรติเจ้าของความคิดหรือเจ้าของโครงการใหม่ ๆ เสมอ
23. ไม่รลเลเปลี่ยนใจง่าย
24. สั่งงานเป็น ถูกจังหวะ เหมาะกับคนที่รับงานไปปฏิบัติ
25. เป็นตัวอย่างที่ดีทุกด้านของผู้น้อย
26. รักษาระเบียบ ปฏิบัติงานตามข้อบังคับและกฎหมายโดยเคร่งครัดและทุกโอกาส
27. ละเว้นจากการประพฤติชั่วซึ่งกระทำให้สังคมรังเกียจตามสภาพของวัฒนธรรมไทย
28. มีความเด็ดขาด เด็ดเดี่ยว มั่นคง แน่นนอน
29. รู้จักถนอมน้ำใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

30. รู้จักสร้างและระวังรักษาบุคลิกลักษณะของคนอยู่เสมอ

ธารงค์ บุญกาญจน์ (2530:70-72) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาและครู เกี่ยวกับคุณสมบัติ คุณลักษณะและความสามารถของผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 8 ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณสมบัติของผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ มีดังนี้ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

2. คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ มีดังนี้ มีความตื่นตัวและกระตือรือร้น รับฟังความคิดเห็น มีความจริงจัง มีความยุติธรรม มีความอดทน สุภาพ มีความรับผิดชอบ ทำงานด้วยเหตุผลและหลักการ สุขุมรอบคอบ ขยันและอุทิศเวลา ตรงต่อเวลายุ่งมั่นที่จะทำที่ดีที่สุด มีปฏิภาณไหวพริบดี มีความคิดริเริ่ม กล้าแสดงความคิดเห็นมีความเชื่อมั่นในตนเอง ใจกว้าง เข้าใจผู้อื่นดี

วิจิตร วรุตบางกูร และสุพิชญา ชีระกุล (2523:74-76) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้บริหารโรงเรียนไว้ดังนี้

1. ความเป็นผู้นำ คือมีอิทธิพลในตนเองสูงกว่าอิทธิพลอื่น ๆ ของบุคคลในกลุ่มและสามารถชักจูงให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหน่วยงานได้ง่าย คุณสมบัติด้านนี้ประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1 มีความร่าเริงแจ่มใสและอดทน
- 1.2 มีความสามารถในการตัดสินใจ
- 1.3 มีความสามารถในการจูงใจคน
- 1.4 มีความรับผิดชอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 1.5 มีความเฉลียวฉลาดและไหวพริบดี
- 1.6 มีความขยันขันแข็ง
- 1.7 มีความเสียสละ
- 1.8 มีบุคลิกภาพดี
- 1.9 ความเป็นประชาธิปไตย
2. **มีความรู้และประสบการณ์** เป็นคุณสมบัติที่เกี่ยวกับงานอาชีพของผู้บริหาร โดยเฉพาะ เป็นคุณสมบัติที่สำคัญยิ่ง ความรู้และประสบการณ์ที่จำเป็นสำหรับผู้บริหาร มีดังนี้
 - 2.1 มีความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของงาน
 - 2.2 มีความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษา
 - 2.3 มีความรู้เท่าทันเหตุการณ์
 - 2.4 มีความรู้และประสบการณ์ในวิชาการบริหาร
3. **มีมนุษยสัมพันธ์ดี** ผู้บริหารจะต้องทำงานร่วมกับบุคคลทั้งภายนอกและในโรงเรียน ดังนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี ซึ่งประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ ๆ ดังนี้
 - 3.1 ยิ้มแย้มแจ่มใส
 - 3.2 มีความเสมอต้นเสมอปลาย
 - 3.3 ยกย่องชมเชย
 - 3.4 รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
 - 3.5 มีความยืดหยุ่น
 - 3.6 เปิดเผย
 - 3.7 เป็นกันเอง
4. **มีคุณธรรมสูง** คุณธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้บริหารให้ประพฤติแต่ในสิ่งที่ดีงาม ได้แก่
 - 4.1 มีความยุติธรรม
 - 4.2 มีความซื่อสัตย์สุจริต
 - 4.3 มีความจงรักภักดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4 มีศีลธรรม

5. มีสุขภาพดี สุขภาพในที่นี้หมายถึง สุขภาพทางกาย และสุขภาพจิต สุขภาพเป็นเครื่องเสริมสร้างการปฏิบัติงานให้ถูกต้องสม่ำเสมอ

Chester I. Barnard (1926:92-102) ได้ให้ความเห็นว่าผู้นำที่ดีควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. มีความมีชีวิตชีวาและทนทาน
2. มีความสามารถในการตัดสินใจ
3. มีความสามารถในการจูงใจคน
4. ฉลาด มีไหวพริบ
5. มีความรับผิดชอบ

ลักษณะของผู้บริหารที่ได้รับความนิยมสำเร็จ Stogdill (1974:62-63) ได้รวบรวมผลการวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพและพฤติกรรมของผู้บริหารโดยจำแนกออกเป็นกลุ่มตามผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ คือ

1. บุคลิกภาพและพฤติกรรม จากผลการวิจัยมากกว่า 15 เรื่อง พบว่า ผู้บริหารควรมีบุคลิกภาพและพฤติกรรมเหนือบุคคลอื่น ๆ ในเรื่องต่อไปนี้ คือ มีเชาวน์ปัญญาดี มีนิสัยรักการศึกษา ค้นคว้า ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ มีความรู้ทันสมัยและกว้างขวาง ชอบกิจกรรมและงานสังคม มีมารยาทสังคมดี มีฐานะทางเศรษฐกิจดี

2. บุคลิกลักษณะของผู้บริหาร ที่ได้รับการยืนยันจากผลการวิจัยมากกว่า 10 เรื่อง พบว่าผู้บริหารจะมีบุคลิกลักษณะดังต่อไปนี้คือมีความสามารถในการเข้าสังคม รู้จิตวิทยาในการเจรจา มีมารยาทสังคมดีมีความคิดริเริ่มทำสิ่งใหม่ ๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมได้ มีความอดทนต่อความยากลำบาก อดทนต่อปัญหาอุปสรรค โดยไม่เสียกำลังใจ รู้หลักและวิธีทำงาน มีความเชื่อมั่นในตนเองหมั่นศึกษาหาความรู้ เพื่อเสริมคุณค่าของตนเองให้เป็นผู้มีความสามารถ มีความเชื่อมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จมีความสามารถในการคาดการณ์ข้างหน้าได้ ให้ความร่วมมือกับหมู่คณะในการทำงาน เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป มีความสามารถในการเปลี่ยนแปลง และคิดสิ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใหม่ ๆ เป็นผู้มีความสามารถในการพูดและสามารถเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. คุณสมบัติที่มีความสัมพันธ์สูงกับการเป็นผู้บริหาร คือมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นที่นิยมของปวงชน มีความสามารถในการเข้าสังคม มีความสามารถในการตัดสินใจ มีความปรารถนาที่จะทำดีที่สุดในอารมณ์ขัน มีความร่วมมือกับผู้อื่น และมีความสามารถในทางกีฬา

4. องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการเป็นผู้บริหาร แยกออกได้เป็น 5 ประเภท คือ

ความสามารถ มีความหมายรวมถึง ความสามารถ สติปัญญา ความกระตือรือร้น ความสามารถในการพูด ความคิดริเริ่ม การตัดสินใจ

ความสำเร็จ ได้แก่ การศึกษา ความรู้ การงาน และการกีฬา

ความรับผิดชอบ ได้แก่ การเป็นที่พึ่งของคนอื่น ความเพียรพยายาม ความเชื่อมั่นในตัวเอง ความปรารถนาที่จะทำดีที่สุดใน

สถานะ ได้แก่ สถานะทางสังคม ทางการสมรส และการเป็นที่นิยมของคนอื่น

สถานการณ์ ได้แก่ ทักษะ ความต้องการและความสนใจของผู้ตาม จุดประสงค์ที่ต้องการจะบรรลุถึงความสำเร็จ

นอกจากนี้ กิติ ตย์คานนท์ (2530:70-82) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารการศึกษาไว้ว่า

สำหรับสังคมไทยนั้น คุณลักษณะที่ดีและที่จำเป็นสำหรับผู้บริหาร ซึ่งจะต้องประกอบไปด้วยคุณลักษณะทางกาย วาจา จิตใจ ความคิดในการทำงานและทางสังคม ดังนี้ คือ ต้องเป็นผู้ที่มีสุขภาพดีทั้งกายและใจ แข็งแรงสมบูรณ์ การพูดทำทาง และบุคลิกภาพดี ชื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่น มีความรู้ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กระตือรือร้น ฉลาดรอบรู้ มีความรักและศรัทธาในงานที่ทำ รู้จักออมชอม มีคุณธรรม รู้จักควบคุมตัวเองและจงใจตน ตัดสินใจ และใช้ดุลยพินิจได้ ถูกต้อง กล้าหาญ เค็ดขาด จริงจัง ไม่โลเล มีความอดทน มีสมาธิในการทำงาน ใจคอหนักแน่น ตั้งตัวอยู่เสมอ ยกย่องให้เกียรติเพื่อนร่วมงาน มีเทคนิคและความแบบเนียนในการทำงาน สื่อความหมายดี และการสังคมนี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อพิจารณาถึงคุณลักษณะของผู้บริหารการศึกษานั้น Tead (1935:83) มีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติเหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้นำคือ

1. มีความเข้มแข็ง ทั้งร่างกายและจิตใจ
2. มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์และความมุ่งหมาย
3. มีความเข้าใจในมนุษยสัมพันธ์
4. มีความกระตือรือร้น
5. มีความสามารถในการตัดสินใจและตกลงใจ
6. มีความฉลาด
7. มีความเชื่อมั่นในตนเอง

จากการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารอย่างกว้างขวางข้างต้นได้กล่าวมาแล้วทั้งผู้บริหารทั่วไป และผู้บริหารทางการศึกษาโดยเฉพาะ ถือว่าเป็นลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งงานนี้เป็นคุณลักษณะด้านต่าง ๆ 3 ด้าน ดังนี้

1. คุณลักษณะทางด้านวิชาการ

- 1.1 ด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร
- 1.2 ด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร
- 1.3 ด้านประสบการณ์ของผู้บริหาร

2. คุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพของผู้บริหาร

- 2.1 บุคลิกภาพทางด้านร่างกาย ประกอบด้วย รูปร่างหน้าตา ความมีชีวิตชีวา ร่าเริง การแต่งกาย วาจา ท่าทาง การวางตน สุขภาพ
- 2.2 บุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์ ประกอบด้วย อุดมการณ์ความเชื่อมั่นของตนเอง เสียสละ ศรัทธา ความไว ความเห็นอกเห็นใจ ความมีพลังอกทน ขยัน กล้าพูด กล้าทำ ตื่นตัวอยู่เสมอ ความมีเมตตาจิต ยุติธรรม อารมณ์มั่นคง อารมณ์ขัน มีวินัย
- 2.3 บุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ความใจกว้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บริการช่วยเหลือกว้างขวาง ฐานะทางเศรษฐกิจดีพอสมควร เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

3. **คุณลักษณะทางด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน** มุ่งมั่นประกอบดีนี้ ความมีสติปัญญาและความมีไหวพริบ ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงาน การมีส่วนร่วม ความสามารถในการจูงใจคน ความสามารถในการตัดสินใจ ความสามารถในการประสานทั้งงานและคน และเคยประสบผลสำเร็จในงานหน้าที่การงานมาก่อน

คุณลักษณะทางด้านวิชาการ

คุณลักษณะทางด้านวิชาการ หมายถึง ระดับความรู้หรือวุฒิทางการศึกษา ความรู้ทั้งที่เกี่ยวกับความรู้ทั่วไปและความรู้ในการปฏิบัติงาน การฝึกอบรม การศึกษาค้นคว้าและประสบการณ์ในการทำงาน (ไพฑูริย์ โภคินไศยา, 2535:27)

จากงานวิจัยของ บุญมา กับภานาทพงษ์ (2532:95-102) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะด้านวิชาการพฤติกรรมบ่งชี้ที่สำคัญ ๆ คือ รู้หลักการบริหารและมีประสบการณ์มาก่อน มีความรู้และความเข้าใจในหลักสูตร รู้นโยบายการศึกษาของชาติทุกระดับ และมีความสามารถในการบริหารบุคลากร

ดังนั้น คุณลักษณะทางด้านวิชาการมีความสำคัญยิ่งสำหรับผู้บริหารที่จะบริหารงานให้ประสบความสำเร็จ แบ่งเป็น 3 ด้าน

1. ด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร
2. ด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร
3. ด้านประสบการณ์ของผู้บริหาร

ด้านการศึกษาด้านวิชาชีพของผู้บริหาร

พหุพงษ์ บุญจิตราคุลย์ (2525:12-20) แบ่งความรู้และประสบการณ์ของผู้บริหารในการเตรียมตัวเป็นผู้บริหารนั้น ผู้บริหารจะต้องพัฒนาความรู้ไปสู่วิชาชีพ 3 อย่าง คือ

1. ความรู้ที่นำไปสู่ ความคล่องตัว และ ความมีเสน่ห์ของนักบริหาร (Technical Skills) ได้แก่ความรู้เกี่ยวกับงานธุรการ งานสารบรรณ ครอบครองใบการตรวจตราหนังสือ การจัดสำนักงานให้สวยงาม
2. ความรู้ที่นำไปสู่ความเป็นนักบริหารโดยวิชาชีพ (Conceptual Skills) ได้แก่การศึกษาค้นคว้าความรู้ ทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม พัฒนาการของมนุษย์ จิตวิทยา โดยการอ่านหรือการร่วมอภิปรายสนทนา
3. ความรู้เมื่ออยู่กับคน (Human Skills) ได้แก่การศึกษาถึงพื้นเพภูมิหลังของคน อื่นกาเนติ นิสัยใจคอ บุคลิกท่าทางที่แสดงออก อุทุมการณ์ สภาพเศรษฐกิจ ตลอดจนกลุ่มที่เขาร่วมอยู่

พริส หันนาคินทร์ (2524:66) มีความเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ควบคุมโรงเรียนซึ่งเป็นสถาบันทางการโดยตรงจึงควรมีคุณสมบัติทางวิชาการ (Profession Qualities) คือ

มีความรู้ทางวิชาการ ได้แก่ความรู้ทางวิชาการทั่วไป (General Education) คือการรู้หลักเบื้องต้นของวิชาต่าง ๆ ที่สอนอยู่ในโรงเรียน เพื่อให้การตรวจตราควบคุมและแนะนำแก่ครู เป็นไปอย่างถูกต้องและความรู้ทางด้านวิชาชีพ (Professional Education) คือความรู้ที่จำเป็นแก่การบริหารงานในโรงเรียน การแนะนำการจัดหลักสูตร หลักวิธีวิจัยการศึกษา กฎหมายเกี่ยวกับการจัดและการนิเทศการศึกษา

กองการเจ้าหน้าที่ กรมสามัญศึกษา (2535:14) ได้กำหนดลักษณะงานที่ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนปฏิบัติ ตามมาตรฐานการกำหนดตำแหน่งบริหารในสถานศึกษา ไว้ดังนี้

ช่วยวางแผนปฏิบัติงาน การกำหนดหน้าที่ และวิธีดำเนินงานของบุคลากรในสถานศึกษา ควบคุม ดูแล ติดตามผล การดำเนินงานด้านวิชาการ ช่วยควบคุมดูแลงานธุรการ หรืองานบริหารทั่วไปของสถานศึกษา ช่วยควบคุมดูแล ปกครอง ติดตาม ให้ความปรึกษา แก้ปัญหา และนิเทศครู อาจารย์ นักเรียน นักศึกษา ตลอดจนเจ้าหน้าที่อื่นให้สามารถปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องครบถ้วน ช่วยสร้างเสริมความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและประชาชนในท้องถิ่น ช่วยจัดทำสถิติต่าง ๆ นำเทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ ทางการศึกษามาใช้และเผยแพร่เพื่อปรับปรุงคุณภาพทางการศึกษาของสถานศึกษา ช่วยพัฒนาสถานศึกษาให้ได้เกณฑ์มาตรฐาน ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าสถานศึกษา เมื่อหัวหน้าสถานศึกษาไม่อยู่ หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ตามคำสั่งของผู้มีอำนาจแต่งตั้ง และปฏิบัติการสอนและอบรมวิชาสามัญ หรือวิชาชีพในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง หรือหลายวิชาแก่นักเรียนนักศึกษาหรือประชาชนตลอดจนปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

กล่าวโดยสรุปแล้ว คุณลักษณะทางด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร คือ ความรู้ที่จำเป็นในการบริหารงานโรงเรียน รู้หลักในการจัดการศึกษา ให้ความสำคัญสำเร็จ เช่น วิชาปรัชญาการศึกษา จิตวิทยา หลักการมัธยมศึกษา การนิเทศการศึกษา การศึกษาถึงสภาพเศรษฐกิจ สภาพสังคม และหลักการบริหารโรงเรียน เป็นต้น

ด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร

กองการเจ้าหน้าที่ กรมสามัญศึกษา (2535:15) ได้กำหนดให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน มีความรู้ความสามารถที่ต้องการ ตามมาตรฐานการกำหนดตำแหน่งผู้บริหารในสถานศึกษา ไว้ดังนี้

1. มีความรู้ในการบริหารสถานศึกษาอย่างเหมาะสมแก่การปฏิบัติงานในหน้าที่
2. มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ หลักสูตร และพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน
3. มีความเข้าใจในงานที่ได้รับมอบหมาย กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบแผนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ และสามารถที่จะปฏิบัติงานหรือให้คำแนะนำให้ผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติงานดังกล่าว ได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ยังมีความสามารถในการวิเคราะห์แผนและโครงการกระบวนการกลุ่ม และการติดต่อสื่อความหมายในการจัดการ

4. มีความรู้ความเข้าใจหลักการบริหารงานบุคคลในระดับดี และมีความสามารถในการปกครอง บังคับบัญชา สามารถเสริมสร้างความร่วมมือร่วมใจภายในสถานศึกษาและระหว่างสถานศึกษากับองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี

5. มีความรู้ความเข้าใจ บทบาทภาระหน้าที่ของสถานศึกษา นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา แผนงานกรม กระทรวงเจ้าสังกัด นอกจากนั้นจะต้องมีความสามารถช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจและการจัดความขัดแย้งได้ในระดับดีมาก

6. มีความรู้ความเข้าใจ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม นโยบายรัฐบาลและปัญหาการเมืองของประเทศ เพื่อประโยชน์ทางการจัดการบริหารสถานศึกษา

หนังสือ หันนาคินทร์ (2524:66) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้บริหารด้านความรู้ทางวิชาการเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปของผู้บริหารไว้ดังนี้ คือ

ผู้บริหารต้องหมั่นติดตามความเคลื่อนไหวทางการศึกษาเนื่องจากวิชาการและเทคนิคในการทำงาน เปลี่ยนแปลงและก้าวหน้าอยู่เสมอ กิจกรรมที่ผู้บริหารควรปฏิบัติได้แก่การอ่านหนังสือ นิตยสาร เกี่ยวกับวิชาการและวิชาชีพ การสนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ในระหว่างผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน การประชุมทางวิชาการ การฟังปาฐกถา การไปทัศนศึกษาโรงเรียนอื่น ๆ และการเขียนบทความ

ศิริกาญจน์ โภสุม (2517:47-51) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติทางวิชาการของผู้บริหารเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร นั้น ศิริกาญจน์ โภสุม มีความคิดเห็นเช่นเดียวกับหนังสือ หันนาคินทร์ ดังนี้

1. มีความรู้หลักเบื้องต้นของวิชาต่าง ๆ ที่สอนอยู่ในโรงเรียน สามารถตรวจให้คำแนะนำแก่ครูในโรงเรียนได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. มีประสบการณ์สูงผ่านงานทางด้านการเป็นครูมานานพอสมควร **รู้แนวทางในการปฏิบัติงานได้**

3. ค้นคว้าหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ ด้วยการอ่านหนังสือพิมพ์ สอนพิเศษ แลกเปลี่ยนความรู้กับผู้บริหารด้วยกัน หนี้นับทั้งปาฐกถา หรือใบคู่มือโรงเรียนอื่น ๆ ที่ มีผลงานดีเด่นเพื่อนำไปพัฒนาโรงเรียนของตน

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับความคิดเห็นของวิจิตร วรุตบางกูร และ สุพิชญา ชีระกุล (2523:79) ได้กล่าวถึงความรอบรู้ทั่วไปของผู้บริหารไว้ว่า

ผู้บริหารจะต้องมีความรู้อย่างกว้างขวางเกี่ยวกับธรรมชาติของงาน งานในหน้าที่ และรู้เท่าทันกับกับเหตุการณ์ ตลอดจนมีความสามารถในการวิเคราะห์และวิจัยเป็นอย่างดี สรุปแล้วผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีภูมิรู้ คือรู้หลักการบริหาร รู้เรื่องที่จะบริหารและรอบรู้ในสิ่งที่ควรรู้

ส่วน อภิรมณ์ ณ นคร (2521:12-13) ได้ให้ความเห็นว่าผู้บริหารควรประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญ ๆ คือ "มีพื้นฐานการศึกษาที่สูงพอ มีความรู้ด้านวิชาการเฉพาะด้านอย่างลึกซึ้ง มีประสบการณ์ และระดับความรู้ในตำแหน่งสูงพอ มีความสามารถต่อการทำงานเป็นกลุ่ม มีการฝึกอบรมเป็นประจำปีในระหว่างการทำงาน"

ฉะนั้น ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ หนี้นศึกษาเพิ่มเติม ศึกษาหาความรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอซึ่งสอดคล้องกับ อรุณ รักธรรม (2527:104-108) กล่าวไว้ว่า " การเป็นผู้นำนั้น ความรู้เป็นสิ่งจำเป็นที่สุดเพราะจะเป็นเครื่องมือช่วยรักษาสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ผู้บริหารที่รักความก้าวหน้าและมุ่งหวังจะประสบผลสำเร็จงานอาชีพผู้บริหารจะต้องศึกษาเพิ่มเติมให้ทันสมัยอยู่เสมอ "

กล่าวโดยสรุปว่า คุณลักษณะด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหารได้แก่ การมีความรู้ในการบริหารสถานศึกษา หลักการบริหารบุคคล เข้าใจแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านประสบการณ์ของผู้บริหาร

คุณลักษณะด้านประสบการณ์ของผู้บริหารเป็นเรื่องสำคัญอีกอย่างหนึ่งสำหรับผู้บริหาร ซึ่งถ้ามีประสบการณ์ทางบริหารมาก่อนแล้วจะทำให้เป็นที่ยอมรับของผู้อื่น การบริหารสถานศึกษา จะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล กองการเจ้าหน้าที่ กรมสามัญศึกษา (2535:15) จึงได้กำหนดคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนไว้ ดังนี้

1. ได้รับปริญญาตรีทางการศึกษา หรือปริญญาวิชาชีพอื่นที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ ซึ่ง ก.ค.รับรองว่าเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรสอนในสถานศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี
2. เป็นข้าราชการครูซึ่งมีประสบการณ์ตามข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้
 - 2.1 คารงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าระดับ 4 มาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี
 - 2.2 คารงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าระดับ 5 มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี
 - 2.3 คารงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าระดับ 6
 - 2.4 คารงตำแหน่งครูใหญ่หรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี
 - 2.5 คารงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่
3. ได้ผ่านการฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ตามหลักสูตรและวิธีการที่ ก.ค. กำหนด

วิจิตร วรุฒบางกูร และ สุพิชญา ชีระกุล (2523:79) มีความเห็นว่าผู้บริหารที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพจะต้องมีความรู้พื้นฐานและประสบการณ์ในงานบริหารมาก่อน โดยกล่าวไว้ว่า

ความรู้และประสบการณ์จะทำให้ผู้บริหารสามารถคาดการณ์ มองเห็นปัญหา

และงานที่จะดำเนินการได้อย่างตลอด ผู้บริหารที่ดี ควรมีทั้งความรู้และประสบการณ์ ไม่ว่าจะกรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติและสามารถหาความรู้ นั้น ๆ มาใช้ดำเนินงานทุกชนิดได้

หนังสือ หันนาคินทร์ (2524:66) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการมีประสบการณ์ในการทำงานมาก่อนจะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ วิจิตร วรุตบางกูร และ สุพิชญา ชีระกุล โดยกล่าวไว้ว่า

ประสบการณ์และระดับความรู้ ซึ่งระดับความรู้ หมายถึง ปริมาณที่ผู้บริหารได้รับ ถึงแม้ว่าปริมาณจะไม่ใช่เรื่องประกันว่าบุคคลผู้นั้นจะสามารถทำงานได้ผลดีก็ตามแต่ก็เป็นเครื่องแสดงความสามารถทางสติปัญญา และความรู้ที่จะนำมาประกอบการงานได้พอควร ประสบการณ์จะช่วยทำให้เข้าใจปัญหา และสถานการณ์ตามความเป็นจริงดีขึ้น การได้ผ่านงานมาย่อมมีความรอบรู้มากกว่าคนที่ไม่เคยผ่านงานนั้น ๆ มาก่อน ประสบการณ์ หลักการ และหลักวิชา จะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพดีขึ้น

สมบูรณ์ พรหมภาพ (2521:6) ก็มีความเห็นคล้ายคลึงกับหนังสือ หันนาคินทร์ คือ เห็นว่า ความรู้และประสบการณ์ของผู้บริหารโรงเรียนควรแบ่งพิจารณาเป็น 2 ส่วน คือ

1. ความรอบรู้อย่างกว้างขวางในงานวิชาการต่าง ๆ โดยแบ่งออกเป็น

1.1 ความรู้ทั่วไปที่เรียกว่า ศิลปศาสตร์

1.2 ความรู้ในทางวิชาชีพ

1.3 ความรู้ที่เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล

2. ระดับและระยะเวลาของประสบการณ์ หมายถึง การนำเอาระยะเวลาของประสบการณ์ในการทำงานมาเป็นเกณฑ์ในการกำหนดมาตรฐาน ทางความรู้ของผู้บริหารโรงเรียน เช่นระยะเวลาที่เรียนอยู่ในสถาบันระดับอุดมศึกษา หรือระยะเวลาของการทำงานเพราะยอมรับกันว่าผู้ที่มีประสบการณ์ด้านอาชีพนานกว่า ย่อมมีความสามารถในการประกอบอาชีพนั้น ๆ มากกว่า

สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งสำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งของความรู้ และ ประสบการณ์คือ ภูมิทางการศึกษาซึ่งจะเป็นเครื่องแสดงถึงความรู้ และความสามารถของคน นั้น ๆ และสังคมโดยทั่วไปมักจะทำให้การยอมรับแก่ผู้ที่มีระดับการศึกษาหรือวุฒิการศึกษาสูง ดังที่ อูทัย บุญประเสริฐ (2521:11) ให้ข้อสังเกตว่า

ในวงการราชการไทยปัจจุบันนี้เราตีพบว่าการศึกษาเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่ง ในการบุกเบิกทางไปสู่การเป็นผู้บริหาร วุฒิหรือระดับชั้นทางการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่มีส่วนส่งเสริมบทบาทในฐานะผู้บริหาร ให้เป็นสิ่งที่ยอมรับนับถือในวงราชการทั่วไป โดยเฉพาะปริญญาเอก ไม่ว่าจะมาจากสาขาใด มหาวิทยาลัยใด ประเทศใดก็ตาม สังคมและวงราชการไทยเตรียมพร้อมที่จะรับอยู่เสมอในการกระทำ จะพูด จะเสนอ ความคิดเห็นมักจะได้รับเอาใจใส่จากทุกฝ่าย

สรุปคุณลักษณะทางด้านประสบการณ์ของผู้บริหารคือการมีทั้งความรู้และประสบการณ์ ทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติจากการเรียนในสถาบันระดับอุดมศึกษา การอบรม ระยะเวลาของการทำงาน ทำให้มีหลักการและหลักวิชาที่จะทำให้งานมีประสิทธิผลดีขึ้น

กล่าวโดยสรุป คุณลักษณะทางด้านวิชาการสำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา นั้น จะต้องมีความรู้อันประกอบไปด้วย ความรู้ทางด้านวิชาชีพ ซึ่งจำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานโดยตรง ความรู้ทั่วไปซึ่งจะช่วยให้การตัดสินใจในการบริหารงานให้เป็นไปด้วยดี นอกจากนี้แล้วยังเน้นในเรื่องประสบการณ์ในการทำงานและการฝึกอบรม ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมให้ทัน ต่อเหตุการณ์และสภาวะสังคมด้วย

คุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพของผู้บริหาร

คำว่า " บุคลิกภาพ " มีผู้ให้ความหมายไว้แตกต่างกันในรายละเอียดหลายลักษณะ เป็นต้นว่า " บุคลิกภาพเป็นปฏิกริยาทางจิตวิทยาและสังคมโดยส่วนรวมของแต่ละบุคคล เกี่ยวกับการสงเคราะห์ทางอารมณ์ จิตใจ พฤติกรรม และปฏิกริยาต่อสิ่งแวดล้อม " (Carter V.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Good, 1959:392) หรือ " บุคลิกภาพ คือ ทุกสิ่งที่มีอยู่ในบุคคล ได้แก่ รูปร่างลักษณะภายนอก ที่ปรากฏให้เห็นและพฤติกรรมที่แสดงออก รวมทั้งความรู้สึกนึกคิดที่มีอยู่ภายในตน และลักษณะที่เป็นแบบเฉพาะของแต่ละคน " (Floyd L. Ruch, 1965:5)

จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์ (2532:140) ได้ให้ความหมายคำว่า " บุคลิกภาพ " หมายถึง " แบบแผนพฤติกรรมของบุคคลที่มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบตัวอันประกอบไปด้วย ลักษณะภายนอกที่แสดงออกและลักษณะภายในของบุคคลซึ่งทำให้บุคคลนั้นแตกต่างจากบุคคลอื่น "

บุคลิกภาพของคน ไม่ใช่เป็นสิ่งที่เกิดมาพร้อมกับบุคคลนั้นทั้งหมด ยกเว้นเพียงรูปร่าง หน้าตา สักส่วน สี่นิ้วของร่างกาย นอกนั้นเกิดจากการฝึกฝน อบรม เรียนรู้และมีประสบการณ์ภายหลังทั้งสิ้น แต่โดยความหมายของบุคลิกภาพแล้ว หมายถึง ทุกสิ่งที่ประกอบเป็นตัวบุคคล ทั้งนี้เนื่องจากอิทธิพลของพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ และบุคลิกภาพจะมีผลโดยตรงต่อกิจการงานชีวิตส่วนตัวและสังคม (ดูย ชุมสาย, 2508:348)

จากงานวิจัยของบุญมา กัมมบาทพงษ์ (2532 หน้า 95-102) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาคูณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ พบว่า คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ พฤติกรรมบ่งชี้สำคัญ ๆ คือเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีใจกว้าง เป็นประชาธิปไตย ดำเนินบทบาทของตนได้อย่างเหมาะสมมีน้ำใจมาตรีต่อผู้ตั้งบังคับบัญชา และใช้กิริยาวาจาในความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้อย่างแนบเนียน

จากการสรุปงานวิจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับการเป็นผู้บริหารของ Stogdill (1974 : 17-23) ทั้งในปี 1948 และ 1970 มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ลักษณะของผู้บริหารที่ดี มีดังนี้

ลักษณะทางกาย ได้แก่ ความแข็งแรง สง่าผ่าเผย

ภูมิหลังทางสังคม ได้แก่ การศึกษาดี มีฐานะทางสังคมดี สถิติปัญญาดี เฉลียวฉลาด การตัดสินใจ มีทักษะในการสื่อความหมายและการพูด บุคลิกภาพที่ตื่นตัวเสมอ ควบคุมอารมณ์ได้ มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ มีจริยธรรมและมีความเชื่อมั่นในตนเอง

ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงาน ได้แก่ ความปรารถนาที่จะทำที่ดีที่สุด มีความรับผิดชอบ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มุ่งทำงาน

ลักษณะทางสังคม ได้แก่ ความปรารถนาที่จะทำงานร่วมกับคนอื่น มีเกียรติเป็นที่ยอมรับของสมาชิก เข้าสังคมเก่ง และมีความเฉลียวฉลาดในการสังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพของผู้บริหาร มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่จะเป็น
นักบริหารและหัวหน้าหน่วยงาน ผู้วิจัยจะศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้อง 3 ด้าน ดังนี้

1. คุณลักษณะทางด้านร่างกาย
2. คุณลักษณะทางด้านจิตใจและอารมณ์
3. คุณลักษณะทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

คุณลักษณะทางด้านร่างกาย

สุชา จันทร์เอม และสุรางค์ จันทร์เอม (2524:121) ได้กล่าวถึงบุคลิกภาพที่ดี
ของบุคคลว่า

บุคลิกที่ดีเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะบุคลิกภาพช่วยในการสัมพันธ์
กับบุคคลอื่น บุคคลที่มีบุคลิกภาพดีนับว่าเป็นผู้ประสบความสำเร็จในการสัมพันธ์ เพราะ
บุคลิกภาพเป็นสิ่งสะดุดตาและสร้างรอยยิ้มแก่ผู้พบเห็น บุคลิกภาพของเรามีความ
สำคัญมาก คนจะบรรลุความสำเร็จในอาชีพ ผู้บังคับบัญชาจะพิจารณาเลื่อนตำแหน่ง
หน้าที่ที่ดี บุคคลที่ไปสมัครงานหรือการพบปะติดต่อกับบุคคลนานาชนนิก์ดี บุคคลอื่น ๆ
จะมีความรู้สึกนิยมยกย่องนับถือ ให้ความรัก ความเอ็นดูเกลียดชังหรือมีเจตคติอย่างไร
ขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของคนนั้น บุคลิกภาพของคนที่ไม่แสดงออกมามีอิทธิพลต่อผู้พบเห็น
คือ มีอิทธิพลต่อความรู้สึกและอารมณ์ของผู้พบเห็น

อาภา ภมรบุตร (2526:1-5) กล่าวว่า บุคลิกภาพหรือบุคลิกลักษณะ มีความ
สำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่จะเป็นนักปกครอง นักบริหาร และหัวหน้าหน่วยงาน บุคลิกลักษณะที่ดีจะ
ต้องประกอบด้วยองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. รูปลักษณะร่างกาย บุคคลชั้นหัวหน้างาน นักปกครองและนักบริหาร จะ
ต้องเลือกบุคคลที่มีลักษณะร่างกายสมบูรณ์ มีความสง่าผ่าเผยไม่เป็นโรคติดต่อที่สังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รังเกียจ ปราศจากความพิการอย่างใดอย่างหนึ่ง

2. การแต่งกาย การแต่งกายที่เหมาะสม เรียบร้อย เป็นการส่งเสริมบุคลิกภาพทำให้เกิดบรรยากาศทางศรัทธาแก่การปกครอง การบริหาร นอกจากความสุภาพเรียบร้อยแล้ว การแต่งกายยังต้องคำนึงถึงอายุ เพศ ตำแหน่ง หน้าที่ ลักษณะของงานและสถานที่ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับการใช้เครื่องแต่งกาย การแต่งกายของบุคคลชั้นหัวหน้างานจะต้องไม่เป็นเป้าสายตาของผู้ที่พบเห็น และก่อให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์บนทางที่ไม่ดี

3. กิริยา ท่าทางและวาจา ทั้ง 3 อย่างนี้มีความสำคัญมากในการแสดงออกต่อสังคมหรือที่ชุมชน ซึ่งจะต้องดูความเหมาะสมว่างานนั้นเป็นงานอะไร และลักษณะของงานต้องการอย่างไร เช่น งานแต่งงานหรือขึ้นบ้านใหม่ต้องการความสนุกสนาน การแสดงออก จะต้องยิ้มแย้มแจ่มใสส่วนงานพิธีการศาสนา งานศพ ต้องการความสงบและระลึถึงผู้ที่มีความสำคัญในงานนั้นไม่จำเป็นต้องแสดงออกซึ่งความชื่นชมมากเกินไป เป็นต้น

จากการรายงาน ของนักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ที่กล่าวถึงบุคลิกลักษณะที่ดี ซึ่ง เสถียร เหลืองอร่าม (2525:37) ได้สรุปไว้มีดังนี้ คือ " ความร่าเริงแจ่มใส สดชื่นความปรารถนา เรียบร้อย ความเป็นมิตร ความพอใจในงาน ความอยากช่วยเหลือผู้อื่น ความไม่เห็นแก่ตัว การมีอารมณ์ขัน ความรอบคอบ ความอดทน และความสามารถทำอะไรได้อย่างเหมาะสมตามกาลเทศะ "

สำหรับ จูทา บุรีภักดี (2529:22-25) ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี ดังนี้ คือ

มีสุขภาพดี แต่งกายเรียบร้อยเหมาะสมและสวยงาม รักษาความสะอาดของร่างกาย และเครื่องแต่งกาย การปรากฏและการวางตนได้เหมาะสมพูดจาและมีน้ำเสียงนุ่มนวลอ่อนหวาน มีความซื่อสัตย์และภักดี มีความขยันหมั่นเพียร และวางใจได้เป็นผู้สุภาพอ่อนโยนและมีไหวพริบดี รู้จักเคารพยำเกรงต่อผู้ที่ควรเคารพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ยอมรับอุมคคติ การติชม คำวิพากษ์วิจารณ์และคำแนะนำผู้อื่น มีความกระตือรือร้น
และมานะในทางดี สามารถที่จะสมาคมกับบุคคลทุกประเภท มีความไว้วางใจได้

ผู้บริหารที่ดี มีเสน่ห์ สามารถรับฟังความคิดเห็นได้ จะต้องมีบุคลิกภาพดี ทั้งภายนอก
และภายใน เสน่ห์ ศรีสุวรรณ (2533:81-86) ได้กล่าวไว้ว่า

บุคลิกที่ดีมีเสน่ห์จากภายนอกได้แก่ รูปร่าง หน้าตาดี มีสงวราศรี มีการ
แต่งกายที่เหมาะสมกับกาลเทศะและกาลสมัย และมีอกับกิริยาที่เหมาะสมเป็นไป
ตามธรรมชาติ ส่วนการสร้างเสน่ห์เกิดจากภายในก็คือ มีความจำนงเยอา มีความ
กระตือรือร้น มีความคิดสร้างสรรค์ มีความซื่อสัตย์สุจริต ทุ่มเทให้แก่ตัว มีความ
จริงใจและความมีไหวพริบ ปฏิภาณดี

การที่บุคคลมีเสน่ห์หรือมีบุคลิกภาพที่ดี ชวนให้ผู้อื่นศรัทธาและมีความนิยมชมชอบยอม
ท้าวให้บุคคลนั้นกลายเป็นผู้นำได้ง่ายขึ้น เพราะบุคลิกภาพที่ใครเห็นใครชอบจะดึงดูดใจและจูงใจ
คน ท้าให้มีมิตรภาพระหว่างกันอย่างรวดเร็ว การมีบุคลิกภาพดีจะเป็นรากฐานให้บุคคลสร้างตัว
เป็นผู้นำได้ง่าย ดังคำกล่าวที่ว่า "บุคลิกภาพ คือ ขุมทรัพย์มหาศาล" (อุทัย หิรัญโรต, 2524:55)

กิติพันธ์ รุจิรกุล (2529:40) ได้กล่าวถึงสุขภาพทางร่างกายของผู้บริหารว่า
" ควรมีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ มีความอดทนพร้อมที่จะเผชิญกับงานที่ต้องรับผิดชอบ ผู้ที่มี
ร่างกายแข็งแรง บุคลิกภาพที่ดี จะช่วยเสริมสร้างลักษณะเด่นให้เป็นผู้เป็นที่ดีได้ง่าย "

สมพงษ์ เกษมสิน (2526:295) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะทางด้านร่างกาย ของ
ผู้บริหารว่า จะต้องมึร่างกายที่สมบูรณ์ จึงจะเป็นประโยชน์ในการบริหารงานโดยเฉพาะ ดังนี้

1. เป็นที่ยอมรับนับถือของผู้ร่วมงานว่าแข็งแรง
2. เป็นที่ดึงดูดใจคนอื่นให้เชื่อตามได้
3. ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดจากการปฏิบัติงาน

ประหยัด ศรีวิหะ และชาญชัย อาจินสมาจาร (2527:71) กล่าวถึงคุณสมบัติทางกายไว้ 7 ประการ

1. ว่องไว สง่า
2. บุคลิกภาพมีเสน่ห์
3. แต่งตัวต้องมิดชิดนิยม
4. พูดเสียงดัง ชัดเจน
5. อิริยาบถเป็นแบบตามธรรมชาติ
6. มีอุปนิสัยสม่ำเสมอ
7. สุขภาพดี

สรุปได้ว่า คุณลักษณะทางด้านร่างกาย เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลรวมของลักษณะประจำตัวของแต่ละคน ซึ่งได้แก่ รูปร่าง หน้าตา ความมีชีวิตชีวา ร่าเริง การแต่งกาย วาจา ท่าทาง การวางตน สุขภาพ

คุณลักษณะทางด้านจิตใจและอารมณ์

คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์ มีความสำคัญต่อนักบริหารเป็นอย่างมาก เพราะจะทำให้ผู้บริหารเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ บุคลิกภาพเป็นพื้นฐานของความเชื่อถือศรัทธาแก่ผู้พบเห็น ช่วยให้ผู้ระการงานสำเร็จได้ง่ายขึ้น ได้รับความร่วมมือ ความสะดวกสบายในการปฏิบัติหน้าที่การงาน และเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม เป็นที่เรียกร้องต้องการของกลุ่ม หากให้กลุ่มเกิดความมั่นคงทางด้านจิตใจ (กันยา สุวรรณแสง, 2533:4-5)

นาวิ รังสิวารักษ์ (2527:63-65) ได้ระบุถึงบุคลิกภาพของนักบริหารที่ดีไว้ ดังนี้ คือ " เป็นคนมีเหตุผล มีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีความเชื่อมั่นในตนเองเป็นผู้รู้จักประนีประนอม มีความละเอียดถี่ถ้วนต่อการทํางาน อุทิศตนเพื่อส่วนรวม มีความขยันขันแข็งและเป็นนักต่อสู้ "

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุรท เจริญสุข (2520:52) กล่าวว่า ผู้หน้าที่ดีนอกจากจะมีบุคลิกลักษณะ และ พฤติกรรมดีแล้วยังต้องมีสุขภาพจิตที่ดีด้วย ๖ด้านที่ข้อสังเกตุเกี่ยวกับบุคคลที่มีสุขภาพจิตสมบูรณ์ไว้ ดังนี้

1. มีอนามัยดี ไม่เจ็บป่วย หรือพิการ
2. มีจิตใจเข้มแข็ง อคทน กล้าสู้ ไม่ท้อแท้
3. มีพฤติกรรมปราศจากโรคประสาท
4. มีความมั่นใจในตนเอง มีเหตุผล
5. พยายามตนเอง และ สุขาใจในอาชีพ
6. อยู่ร่วมกับคนอื่นได้ดี ไม่เบียดเบียนชีวิต
7. อยู่ในขอบข่ายของศีลธรรม และกฎหมาย
8. เข้าใจและรู้จักวางตัวเองดี

การพูด เป็นบุคลิกภาพที่สำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหาร ผู้บริหารต้องพูดสื่อสารกับ บุคลากรอยู่เสมอ ดังนั้น ผู้บริหารที่ดีจะต้องมีศิลป์และศาสตร์ในการพูด การพูดของผู้บริหารควร จะต้องมียุทธลักษณะดังต่อไปนี้คือ มีความจริงใจ มีความมั่นใจ มีเอกลักษณ์ของตนเอง มีความหนักแน่นสารรวม มีความรอบรู้ปราดเปรื่อง มีเขวามันปัญญา มีความกระฉับกระเฉง มีความเป็นธรรมชาติต่อผู้อื่น มีความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (กิติ ตยัคคานนท์, 2530:53-56)

พนัส หันนาคินทร์ (2524:63-64) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะทางด้านร่างกายและ จิตใจ ดังนี้

1. มีสุขภาพดีทั้งทางร่างกาย และทางจิตใจ เพราะสุขภาพเป็นหลักประกัน ประการแรกของการทำงาน
2. ความเฉลียวฉลาด หากขาดความเฉลียวฉลาดแล้ว ลูกน้องจะขาดความ เชื่อถือ การตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ จะทำได้ด้วยความยากลำบาก
3. มีอารมณ์มั่นคงเพราะต้องพจญกับคนลักษณะต่าง ๆ ถ้าอารมณ์ไม่มั่นคงจะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บริหารงานด้วยอารมณ์ มากกว่าเหตุผล

4. มีความประพดคติ มีคุณธรรมสูงสมกับเป็นผู้ดำเนินการให้การศึกษาแก่บุคคลในชุมชน

5. มีความสามารถในการแสดงออก ซึ่งความคิดเห็น สามารถพูดให้คนอื่นเข้าใจตามความตั้งใจของตน

6. คุณลักษณะอื่น ๆ เช่น ความไม่เห็นแก่ตัว ความมีไหวพริบ เป็นต้น เป็นคุณสมบัติที่ทาให้เป็นที่ยอมรับและเลื่อมใส

สรุปได้ว่า คุณลักษณะทางด้านจิตใจและอารมณ์ หมายถึงลักษณะประจำตัวของแต่ละคน ประกอบด้วย ความเชื่อมั่นของตนเอง เสียสละ สรททา ความอ่อนไหว ความเห็นอกเห็นใจ ความมีพลังอดทน ขยัน กล้าพูด กล้าทา อดทนต่อความไม่ยุติธรรม ยุติธรรม อารมณ์มั่นคง อารมณ์ขัน มีวินัย

คุณลักษณะทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

ศิริพร พงศ์ศรีโรจน์ (2529:7-10) ได้กล่าวถึงการปฏิบัติงานของผู้บริหารจะมีประสิทธิภาพ มีลักษณะ ดังนี้

การที่ผู้บริหาร จะปฏิบัติงานได้ดี มีประสิทธิภาพนั้นผู้บริหารจะต้องมีคุณลักษณะที่ดีเด่นเป็นพิเศษหลาย ๆ ด้าน แต่คุณลักษณะเบื้องต้นที่ผู้บริหารควรมีเพื่อเป็นพื้นฐานในการทงานให้เกิดผลดี คือ คุณลักษณะพิเศษเฉพาะตัว มีบุคลิกภาพและอุปนิสัยส่วนตัวที่ดี มีความรู้ ความสามารถในการบริหารและการนำ มีความรู้ความสามารถด้านการใช้เทคนิคและวิธีการทงาน มีมนุษยสัมพันธ์เข้ากับคนได้ มีความตั้งใจสูง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความอดสาหะพยายาม มีความรับผิดชอบ เช่น อุทิศเวลาให้แก่งานนอกหน้าที่ เป็นที่พึ่งแก่ผู้น้อย รับผิดชอบผลการปฏิบัติงาน กล้าเผชิญต่อเหตุการณ์ มีความเป็นธรรม ฟังความเห็นทุกด้าน มีเหตุผล เอาใจใส่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**ความเป็นอยู่ของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา มีใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย มี
ฐานะทางสังคม มีมนุษยสัมพันธ์ดี**

หนังสือ หันนาคินทร์ (2524:129-130) ได้ศึกษาและพบว่าผู้บริหารที่สามารถปฏิบัติ
งานได้อย่างมีประสิทธิภาพจะต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่ม
2. เป็นผู้คิดทำงานให้เจริญหรือก้าวหน้า
3. เป็นผู้มองเห็นหรือรับรู้ความคิดของผู้อื่น
4. เป็นผู้ที่พร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่น
5. เป็นผู้ที่มีความสามารถในการแสดงความคิดเห็น
6. เป็นผู้รักการติดต่อประสานงานที่ เกิดความกลมกลืน ระหว่างหน่วยงาน
ต่าง ๆ
7. รู้จักเข้าสังคมเป็นที่ เชื่อถือได้ทางสังคม

คุณลักษณะของผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพสูงตามความเห็นของ ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์
(2523:8-12) มีความคิดเห็นคล้ายคลึงกับหนังสือ หันนาคินทร์ ดังนี้

1. เป็นผู้ที่สามารถคบค้าสมาคมได้
2. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
3. มีความหนักแน่น
4. มีความรอบรู้
5. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
6. มีความพร้อมและเข้าใจต่อสถานการณ์
7. ชอบให้ความร่วมมือ
8. เป็นคนกว้างขวาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. สามารถปรับตัวได้ดี

10. มีความสามารถในการเจรจา

ส่วน กิตติพันธ์ รุจิรกุล (2529:40-47) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่ส่งผลดีต่อความสำเร็จในการบริหารงาน ซึ่งคล้ายกับความคิดเห็นของ พันส์ หันนาคินเทอร์ และ ทรงศักดิ์ ศรีภาพสินธุ์ แต่ความคิดเห็นแตกต่างกันไปบ้าง ดังนี้

1. การมีสุขภาพร่างกายที่ดี
2. การมีอารมณ์ดี
3. สติปัญญาและคุณภาพทางสมอง
4. ภูมิหลังทางสังคมและประสบการณ์
5. บุคลิกภาพและความสนใจ เชื่อมมั่นในตนเอง ใจกว้าง ซื่อสัตย์
6. ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงาน สามารถรับผิดชอบ ไม่ทอดয়
7. ลักษณะทางสังคม เป็นที่ยอมรับของสังคมเข้าสังคมได้

การที่ผู้บริหารมีบุคลิกภาพที่เชื่อมมั่นในตนเอง การรู้จักวางตัวในการเข้าสังคม การช่วยเหลือสังคมนั้นจะต้องเป็นผู้มีคุณธรรมจึงเป็นที่ยอมรับของสังคม ดังที่ ประชุม รอดประเสริฐ (2527:24) ได้อธิบายไว้ว่า " ผู้บริหารจะต้องมีคุณธรรมทั้งกาย วาจา และใจ ผู้บริหารจะต้องมีศีลธรรมจรรยาในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น เช่น ช่วยเหลือผู้ด้อยด้วยใจเต็มใจ ใช้วาจาสุภาพกับทุกคน "

ส่วนบรรจง ชูสกุลชาติ (2530-2533:107) มีความคิดเห็นคล้ายคลึงกับ ประชุม รอดประเสริฐ ดังนี้ " สิ่งที่สำคัญที่สุดของผู้บริหาร คือ มีคุณธรรม จริยธรรมในการทำงาน และดำรงชีวิต ซึ่งในส่วนนี้หมายถึง ความขยันหมั่นเพียร ไม่ทอดয়ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ การเสียสละเพื่อส่วนรวม การตรงต่อเวลา การยอมรับผู้อื่น การประพฤติปฏิบัติตามแนวทางศาสนา "

สรุปได้ว่า คุณลักษณะทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การเป็นผู้มีใจกว้าง มีคุณธรรม รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น พร้อมทั้งจะช่วยเหลือผู้อื่น ปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าส่วนตน

คุณลักษณะทางด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน

คำว่า ความสามารถ หมายถึง ศักยภาพของบุคคลที่ประกอบด้วย ความรู้หรือทักษะ ซึ่งจะ เป็นสิ่งที่กำหนดความสำเร็จในการปฏิบัติงาน หรือการทํากิจกรรมของบุคคล (Pellegrino และ Varnhagan, 1985:1)

ในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำ จึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกิจการของสถานศึกษา เป็นอย่างดี เพราะคุณภาพของการศึกษาจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับทักษะการบริหารเป็นสำคัญ และจากผลการวิจัยของ Trujillo (1979: 6459-A) เกี่ยวกับสมรรถภาพของผู้บริหารการศึกษา เพื่อกำหนดแนวทางในการฝึกอบรมการบริหารให้แก่นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ได้แสดงให้เห็นว่า ความสามารถในการบริหาร เป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สุดในการฝึกอบรมเตรียมผู้บริหารในอนาคต

เมธี บิลันธนานนท์ (2525:250-251) ได้กล่าวถึงทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารพึงมี 3 ประการ คือ

1. ทักษะด้านมโนทัศน์ของงาน (Conceptual Skills) หมายถึง ความสามารถในการรู้ และเข้าใจในโครงสร้างความสัมพันธ์ของสายงาน บทบาทและหน้าที่ของตำแหน่งงานในหน่วยงานทั้งหมดทราบถึงแนวโน้มและแรงผลักดันจากชุมชน การเมือง สังคม และการเศรษฐกิจ ที่จะมียผลต่อระบบโรงเรียน รวมทั้งความต้องการของสังคมที่ต้องการจะได้จากระบบโรงเรียน เป็นต้น

2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Skills) เป็นความสามารถที่จะทำงานกับบุคคลและกลุ่มคนที่จะก่อให้เกิดความร่วมมือ และใช้ความพยายามในการทำงานอย่างได้ผล และมีความสามารถในการประสานงาน ได้ทั้งผู้บังคับบัญชา กลุ่ม

บริหารด้วยกัน และผู้บังคับบัญชาอย่างที่ดีด้วย

3. ทักษะด้านเทคนิคปฏิบัติ (Technical Skills) คือการมีความรู้ ความสามารถในการใช้วิธีการสอนวิธีการบริหารการใช้กระบวนการในกิจกรรมการเรียนการสอนและการบริหารงาน นอกจากนี้ยังรวมถึง ความรู้และทักษะในการใช้อุปกรณ์ และเครื่องมือต่าง ๆ ด้วย

เมื่อกล่าวโดยเจเพาะถึง คุณลักษณะด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน สมพงษ์ เกษมสิน (2526:293-296) ได้แสดงความคิดเห็นว่า ผู้บริหารที่ดีจะประกอบไปด้วยคุณลักษณะใน 4 ด้าน คือ

1. ด้านภูมิหลังและประสบการณ์ ผู้บริหารที่ดีจะต้องมีคุณสมบัติในด้าน การตัดสินใจวินิจฉัยสั่งการ วางแผน ความสามารถด้านเทคนิค และการบริหาร
2. ด้านสติปัญญาและคุณภาพสมอง ผู้บริหารที่ดีจะต้องมีความสามารถในด้าน ภาษา ด้านเหตุผล ความสามารถที่จะจดจำ มีความรอบรู้ มีความสามารถในการวินิจฉัยและความสามารถในการยืดหยุ่น
3. ด้านคุณลักษณะทางร่างกาย ผู้บริหารจะต้องมีรูปร่างสมบูรณ์แข็งแรง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานโดยเฉพาะ เป็นที่ยอมรับนับถือของผู้ร่วมงานว่า เป็นผู้มีความเข้มแข็งอดทน หรือเป็นคุณลักษณะที่จะให้ผู้อื่น เชื่อถือในความพร้อมของร่างกาย
4. ด้านบุคลิกภาพและความสนใจ ผู้บริหารควรจะเป็นผู้มีความสนใจ ความเชื่อมั่น เป็นผู้บรรลุนิติภาวะทางอารมณ์ มีระดับความปรารถนาสูงในการปฏิบัติงาน ให้บรรลุผลและมีคุณค่าระดับความปรารถนาดี จะเป็นเครื่องผลักดันให้ผู้บริหารสละแรงกายแรงใจแก่การปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่

Edmonson และคนอื่น ๆ (1953:79-81) ได้วิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ควรมีคุณลักษณะที่ดี คือ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นผู้มีวัฒนธรรม มีความคิด และมองการณ์ไกล มีความสามารถในเชิงบริหารมีความสามารถในการกระตุ้นบุคคลอื่น มีความเป็นนักวิชาการ มีความรู้ในวิชาชีพและมีอุดมการณ์ในอาชีพและการปฏิบัติงาน

ธารรงค์ บุญกาญจน์ (2530:70-72) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาและครู เกี่ยวกับคุณสมบัติ คุณลักษณะและความสามารถของผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 8 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถของผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ มีดังนี้ มีความสามารถในการประสานงาน มีความสามารถในการจัดทีมงาน มีความสามารถในการจัดแผนการเรียน มีความสามารถในการวางแผนงาน มีความสามารถในการวินิจฉัยชี้ขาดปัญหา มีความสามารถในการร่วมทีมงาน มีความสามารถในการควบคุมและติดตามการปฏิบัติงาน มีความสามารถในการจัดหลักสูตรประชุมสัมมนาทางวิชาการ มีความสามารถในการมอบหมายงานและมอบอำนาจหน้าที่ มีความสามารถในการจัดองค์การ

จากรายงานการวิจัยของ เกรียงศักดิ์ ฤทธิรงค์ (2527:26) เรื่อง คุณสมบัติของผู้นำทางการศึกษาที่พึงประสงค์ในทัศนะของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สามารถสรุปคุณลักษณะในด้านความสามารถในการปฏิบัติงานตามลำดับ ดังนี้

1. มอบหมายงานโดยพิจารณาความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติ เป็นสำคัญ
2. มีความรู้ในงานที่ต้องรับผิดชอบเป็นอย่างดี
3. สามารถตัดสินใจได้ถูกต้องและรวดเร็ว
4. สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ทันที่
5. สามารถไกล่เกลี่ยความขัดแย้งในหมู่ผู้ร่วมงาน
6. ทำให้ผู้ร่วมงานสบายใจเมื่อพูดคุย
7. สารีวจ และแก้ไขข้อบกพร่องของตนเองอยู่ตลอดเวลา
8. รู้จักวางแผนและดำเนินการตามแผนนั้น
9. มีหลักเกณฑ์ในการประเมินผลงานทุกครั้ง
10. ถ่ายทอดความรู้โดยใช้ภาษาง่าย ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. สามารถนำเอาเทคนิคใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน
12. มีความคิดใหม่ ๆ และร่วมทดลองกับเพื่อนร่วมงาน
13. มีความรอบรู้ในวิทยาการทุก ๆ ด้าน
14. สามารถคาดการณ์หรือทำนายเหตุการณ์ได้ถูกต้อง

คุณลักษณะทางด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน นอกจากที่กล่าวแล้ว ยังมีส่วนเกี่ยวข้องกับผูกพันกับภาวะผู้นำอย่างใกล้ชิด เพราะผู้บริหารจะต้องใช้ความสามารถในการจูงใจคนให้ปฏิบัติงาน Stoner (1982:148) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า ภาวะผู้นำ ไว้ว่า " เป็นกระบวนการของการสั่งการ และการชักจูง สมาชิกของกลุ่มให้การปฏิบัติงานไปสู่ความสำเร็จ "

จากงานวิจัยของ บุญมา กับปนาทพงษ์ (2532:23) ได้สรุปความหมายคุณลักษณะของผู้นำ ไว้ดังนี้

คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ หมายถึง ความสามารถในการชักจูงผู้อื่นปฏิบัติในสิ่งที่ผู้นำต้องการ ความสามารถในการเข้าใจถึงสภาพความแตกต่างของมนุษย์ ความสามารถในการจูงใจ และให้กำลังใจกับผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน และความสามารถในการแสดงพฤติกรรมการบริหารให้เหมาะสมกับสถานการณ์

สมพงษ์ เกษมสิน (2526:248) ได้อธิบายความหมาย ความเป็นผู้นำ หมายถึง " การที่ผู้นำใช้อิทธิพลหรืออำนาจหน้าที่ในความสัมพันธ์ซึ่งมีอยู่ต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติ และอำนวยความสะดวก โดยใช้กระบวนการติดต่อซึ่งกันและกันเพื่อมุ่งให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ "

จากความหมายต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า ความเป็นผู้นำ คือผู้มีอำนาจ มีอิทธิพล หรือความสามารถในการจูงใจคนให้ปฏิบัติตามโดยใช้กระบวนการในการจูงใจบุคคลทั้งหลายภายในองค์การให้มีความตั้งใจในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จโดยอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้ปฏิบัติตามที่ผู้นำปรารถนา

การปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนจะประสบความสำเร็จ หรือความล้มเหลวย่อม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขึ้นอยู่กับผู้นำ ดังที่ Totten และ Manley (1969:61) ได้กล่าวไว้ว่า " ความมีประสิทธิภาพของหน่วยงานใด ๆ จะขึ้นอยู่กับความเป็นผู้นำของหน่วยงานนั้น " การเป็นผู้นำหรือผู้บริหารสมัยใหม่ ต้องการความเป็นผู้นำ (Leadership) ด้วย จะเป็นแต่ผู้บริหารที่รู้แต่ระเบียบและทฤษฎีและทำเพียงอย่างเดียวหาได้ไม่ ความเป็นผู้นำจะขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารที่จะใช้ศิลปะในความเป็นผู้นำในงานบริหารของตน จะกล่าวได้ว่าเป็น ผู้บริหารสมัยใหม่ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสมัยใหม่ตระหนักดีว่า มนุษย์มีความแตกต่างกันตามลำดับขั้นของความต้องการจำเป็น ซึ่งต่างกับการทำงานเครื่องจักร หรือ เครื่องคอมพิวเตอร์เราใช้กฎเกณฑ์ตายตัวได้ในการสั่งเครื่องให้ทำงาน แต่การสั่งให้มนุษย์ทำงานด้วยกฎเกณฑ์ที่ตายตัว อาจได้ผลมากบ้างน้อยบ้าง หรือไม่ได้ผลเอาเสียเลยก็เป็นได้ ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องใช้ศาสตร์ คือ ความรู้ในเรื่องระเบียบและทฤษฎีต่าง ๆ และศิลปะในการบริหารงาน ทฤษฎีจะเป็นเครื่องมือ (Tools) และเครื่องช่วยนำทางสำหรับผู้บริหาร ถ้าไม่มีทฤษฎี การบริหารงานจะประสบความสำเร็กรักด้วยเหตุบังเอิญเท่านั้น ส่วนศิลปะนั้นจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถนำเอาทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติได้ (เมธี ปิณฑานนท์, 2521:16-23)

นิพนธ์ ศศิธร (2525:196) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำไว้ ดังนี้ " มีความฉลาด มีวิจารณญาณดี มีความคิดคำนึงดี มีอารมณ์หนักแน่น มีความยุติธรรมเป็นที่ตั้ง มีความรับผิดชอบสูง มีอารมณ์ขัน "

นอกจากนี้ ยงยุทธ ตลกุล (2525:29-30) ยังให้ความเห็นเพิ่มเติมอีกว่า คุณลักษณะผู้บริหารที่ดีควรประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญๆ ดังนี้ " รักการเรียนรู้ ท้าความเป็นแบบอย่างที่ดี มีความตั้งใจจริงและตื่นตัวอยู่เสมอ มีความขยัน กล้าตัดสินใจและลงมือทำมีความรับผิดชอบ เป็นนักสร้างสรรค์ เป็นนักแก้ปัญหา มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความซื่อสัตย์สุจริตมีสติปัญญาและไหวพริบดี เป็นนักวางแผนที่ดี "

นอกจากคุณลักษณะความเป็นผู้นำดังกล่าวมาแล้ว มารจนนท์ บุญญาวัตร (2527:18) มีความเห็นว่าผู้บริหารควรมีคุณลักษณะพิเศษบางประการ เพื่อช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้ " มีการสื่อสารดีเยี่ยม มีความรู้ด้านพฤติกรรมศาสตร์ จูงใจคนเป็น และสร้างความร่วมมือ กระจ่างไม่เป็น เห็นคุณค่าคนอื่น รู้จักดี ขม รู้จักจัดความขัดแย้ง มองคนงานแง่ดีและมีอารมณ์ขัน "

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การประชุมสัมมนาของนักศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาการบริหาร
อาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีนรียพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง (2532:1) ได้สรุป
คุณสมบัติของผู้บริหารที่พึงประสงค์ในทศวรรษหน้าไว้ ดังนี้

1. **คุณลักษณะด้านความรู้** ความสามารถและประสบการณ์ ซึ่งประกอบด้วย
การมีความรู้ด้านวิชาการ การจัดการ การวางแผน ระบบข้อมูล ภาษาต่างประเทศ
ความรู้ทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และความรู้ด้านวิจัยและเทคโนโลยี
2. **คุณลักษณะด้านภาวะผู้นำ** ซึ่งประกอบด้วย การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
กล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าเสี่ยง การมองการณ์ไกล มีจิตอาสา เร่งแรงมาใส่ มี
ความพร้อมทางด้านเศรษฐกิจและสังคม มีสุขภาพดี เป็นนักพูด เป็นนักประชาสัมพันธ์
มีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับภายนอก รู้จักบริหารเวลา มีการศึกษา
ตลอดชีวิต
3. **คุณลักษณะด้านคุณธรรม** ประกอบด้วย มีความยุติธรรม มีความเสียสละ มี
ศีลจะ ไม่เห็นแก่ตัว มีความอดทน อดกลั้น มีความหนักแน่น และมีความอดออม

สรุปได้ว่า คุณลักษณะทางด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน หมายถึง การมีสติ
ปัญญาและมีไหวพริบ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน การมีส่วนร่วม ความสามารถในการ
จูงใจคน ความสามารถในการตัดสินใจ ความสามารถในการประสานทั้งงานและคน เป็น
แบบอย่างที่ดีได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน และรายละเอียดตามลำดับต่อไปนี้ คือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือ การทดลองใช้แบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ และครู-อาจารย์ที่สอนวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 จำนวนทั้งสิ้น 247 คน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ผู้ที่ทำหน้าที่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน 4 ฝ่าย อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ 4 ฝ่าย หรือผู้รักษาการในตำแหน่งดังกล่าว จำนวน 110 คน

2. กลุ่มครู-อาจารย์ ได้แก่ผู้สอนวิชาชีพหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่ปฏิบัติราชการประจำ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 จำนวน 137 คน

ตารางที่ 3
จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับที่	โรงเรียน	ผู้บริหาร	ครู อาจารย์	รวม
1	ธรรมศาสตร์คลองหลวง	5	6	11
2	โพธิ์คีรีราชศึกษา	5	7	12
3	ทุ่งโพธิ์วิทยา	5	6	11
4	สะเดา "พระศรีชัยกัมพลานนท์นุสรณ์"	5	7	12
5	อุทอง	5	7	12
6	สกลวิสุทธิ	5	6	11
7	พิชัย	5	6	11
8	ศรีสองรักย์วิทยา	5	6	11
9	นาถอนพัฒนา	5	6	11
10	ละหานทรายรัชดาภิเษก	5	6	11
11	บ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา	5	6	11
12	พนมสารคาม "พนมอดุลยวิทยา"	5	7	12
13	ตาพระยา	5	6	11
14	บ้านแท่นวิทยา	5	7	12
15	สามวิทยาการ	5	6	11
16	หารเทา	5	6	11
17	แม่จันวิทยาคม	5	6	11
18	กู่แก้ววิทยา	5	6	11
19	อาจสามารถวิทยา	5	6	11
20	กันทรวิชัย	5	7	12

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับที่	โรงเรียน	ผู้บริหาร	ครู อาจารย์	รวม
21	ร่มเกล้า	5	6	11
22	บ้านนาถู "กรบ.กลางอุบลรัตน์"	5	5	10
รวม		110	137	247

ที่มา : ฝ่ายข้อมูลสถิติ กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา ข้อมูล ณ วันที่ 8 สิงหาคม 2537

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 ข้อ สอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษาตำแหน่งปัจจุบัน อายุราชการ โดยใช้แบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยศึกษาตามกรอบแนวความคิดของนพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ ได้แก่

- 2.1 ด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร จำนวน 10 ข้อ
- 2.2 ด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร จำนวน 10 ข้อ
- 2.3 ด้านประสบการณ์ของผู้บริหาร จำนวน 7 ข้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 ด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกาย จำนวน 8 ข้อ

2.5 ด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์ จำนวน 10 ข้อ

2.6 ด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม จำนวน 9 ข้อ

2.7 ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน จำนวน 16 ข้อ

รวมจำนวนข้อคำถามทั้งหมดมี 70 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน

ประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และได้กำหนดให้ค่านี้หนักคะแนน ดังนี้

ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุด มีคะแนนเท่ากับ 5

ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก มีคะแนนเท่ากับ 4

ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ปานกลาง มีคะแนนเท่ากับ 3

ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อย มีคะแนนเท่ากับ 2

ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อยที่สุด มีคะแนนเท่ากับ 1

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเป็นแบบสอบถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ นอกเหนือจากแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ในตอนที่ 2 มีจำนวน 7 ข้อ

การหาความเที่ยงตรงของเนื้อหาและความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจ และแนะนำให้ปรับปรุงแก้ไข จากนั้นได้ดำเนินการแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ จำนวน 5 คน พิจารณาเรื่องความเที่ยงตรงของเนื้อหา และการใช้ภาษา จากนั้นได้นำข้อสังเกตและข้อเสนอแนะรวมทั้งข้อบกพร่องต่าง ๆ ไปหารืออาจารย์ที่ควบคุมวิทยานิพนธ์ ร่วมกันพิจารณาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำแบบสอบถามไปทำการทดลองใช้

ตารางที่ 4
แสดงจำนวนผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

ลำดับที่	รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	ตำแหน่งงาน
1	ดร. สุวัฒน์ เงินเล่า	รองอธิบดีกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
2	ดร. สุพักตร์ พิบูลย์	ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายนิเทศงานแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
3	นางดวงกมล บุญชนะวิวัฒน์	หัวหน้าฝ่ายแผนงาน กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
4	นายวิรัตน์ ศิริบูรณ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม เขต ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร
5	ดร. สาธิต สันนะกิจ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสุทธิวราราม เขต ยานนาวา กรุงเทพมหานคร

การทดลองใช้แบบสอบถาม

หลังจากการแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามอย่างละเอียดรอบคอบดีแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบทดลองใช้ ดังต่อไปนี้

1. หลังจากที่ได้ผ่านแบบสอบถามปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ และผ่านแบบสอบถามทดลองใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(Try out) กับผู้บริหารโรงเรียนและครู - อาจารย์ที่สอนวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2536 ดังตารางที่ 5 ดังนี้

ตารางที่ 5
การทดลองใช้แบบสอบถาม

โรงเรียน	อำเภอ	จังหวัด	ผู้บริหาร	ครู-อาจารย์ สอนวิชาชีพ	รวม
ศรีกระนวน- วิทยาคม	กระนวน	ขอนแก่น	5	5	10
ห้วยแถลง- พิทยาคม	ห้วยแถลง	นครราชสีมา	5	5	10
ซุขันธ์	ซุขันธ์	ศรีสะเกษ	5	5	10
รวม			15	15	30

2. ภายหลังจากได้ทดลองใช้ (Try out) แล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach (สุรนีย์ เหมะประสิทธิ์, 2536:403) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปรากฏตามตารางที่ 6 ดังนี้

ตารางที่ 6
ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
จำแนกเป็นรายด้านและรวมทั้งฉบับ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ	ค่าความเชื่อมั่น
1. ด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร	.83
2. ด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร	.81
3. ด้านประสบการณ์ของผู้บริหาร	.88
4. ด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกาย	.89
5. ด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์	.83
6. ด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	.82
7. ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน	.93
รวม	.86

ถือว่าแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับที่จะนำไปใช้สอบถาม เพื่อเก็บข้อมูลจากประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถึงกรมสามัญศึกษา เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลในสถานศึกษาตามกลุ่มประชากรของการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือของกรมสามัญศึกษา และคำชี้แจงการตอบแบบสอบถามให้ผู้อำนวยความสะดวกโรงเรียนกลุ่มประชากร โดยบางส่วนไปชี้แจงด้วยตนเอง และส่วนใหญ่อส่งทางไปรษณีย์ พร้อมด้วยซองซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้วิจัย และติดดวงตราไปรษณีย์ เพื่อความสะดวกของผู้ตอบในการคืนผู้วิจัย

3. ผู้วิจัยได้ขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองบางส่วน และบางส่วนขอรับคืนทางไปรษณีย์

4. สำหรับแบบสอบถามที่ไม่ได้รับคืนภายใน 15 วันได้ติดตามโดยทหาหนังสือติดตามไปถึงผู้อำนวยการโรงเรียน ของกลุ่มประชากร ที่ยังไม่ได้รับคืนแบบสอบถามทางไปรษณีย์อีกครั้งหนึ่ง จนได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด

5. ผลการรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มประชากรได้คืน จำนวน 238 ฉบับ จากจำนวนแบบสอบถามที่ส่งออกไป จำนวน 247 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.35 จำนวนที่ได้ ดังนี้

5.1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารจำนวนที่แจก 110 ชุด ได้รับกลับคืนและมีความสมบูรณ์ 103 ชุด คิดเป็นร้อยละ 93.64

5.2 แบบสอบถามสำหรับครู - อาจารย์ ที่สอนวิชาชีพจำนวนที่แจก 137 ชุด ได้รับกลับคืนและมีความสมบูรณ์ 135 ชุด คิดเป็นร้อยละ 98.54

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer Plus)

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าระดับความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู - อาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 โดยมีรายละเอียดการใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยวิธีหาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตาราง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู - อาจารย์ ที่มีต่อ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 ในแต่ละด้านและ ภาพรวม วิเคราะห์ข้อมูลเป็นค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และประเมินค่าเฉลี่ยตาม เกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ระดับน้อยที่สุด

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้บริหารกับกลุ่มครู - อาจารย์ ที่สอนวิชาชีพ โดยทดสอบสมมติฐานด้วย t- test

4. ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามปลายเปิด ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิด สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพนั้น ผู้วิจัยนำมาจัดลำดับความถี่และคิดเป็นร้อยละในแต่ละ ด้านเพื่อใช้ในการอภิปรายต่อไป

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู - อาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences| Personal Computer plus) การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการเสนอในรูปแบบของตารางและการบรรยาย ตารางการเปรียบเทียบค่าสถิติต่าง ๆ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ โดยหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 ในแต่ละด้านและภาพรวมวิเคราะห์ข้อมูลโดยการประเมินความคิดเห็นเป็นค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 โดยทดสอบสมมติฐาน ด้วย t-test

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารและครู - อาจารย์เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวนแบบสอบถาม ที่ส่งไป	จำนวนผู้ตอบ แบบสอบถาม	ร้อยละ
ผู้บริหาร	110	103	93.64
ครู - อาจารย์	137	135	98.54
รวม	247	238	96.36

ตารางที่ 7 ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดในภาพรวม 238 คน คิดเป็นร้อยละ 96.36 แยกเป็นกลุ่มผู้บริหารจำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 93.64 และเป็นกลุ่มครู - อาจารย์จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 98.54

1.2 ผลการวิเคราะห์จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนตามตำแหน่งปัจจุบัน ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนตามตำแหน่งปัจจุบัน

ตำแหน่งปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	103	43.28
ครู - อาจารย์	135	56.72
รวม	238	100.00

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนตามตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารจำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 43.28 และเป็นครู - อาจารย์จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 56.72

1.3 ผลการวิเคราะห์จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนตามเพศ ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนตามเพศ

เพศ	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หญิง	15	14.56	94	69.63	109	45.80
ชาย	88	85.44	41	30.37	129	54.20
รวม	103	100.00	135	100.00	238	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปตีประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด โดยภาพรวมเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง เป็นเพศชายจำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 54.20 และเป็นเพศหญิง 109 คน คิดเป็นร้อยละ 45.80 เมื่อวิเคราะห์เป็นกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู-อาจารย์ ผู้บริหารเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงคือ เป็นเพศชายจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 85.44 เป็นเพศหญิง 15 คน คิดเป็นร้อยละ 14.56 กลุ่มครู-อาจารย์เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือ เป็นเพศหญิงจำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 69.63 และเป็นเพศชายจำนวน 41 คนคิดเป็นร้อยละ 30.37

1.4 ผลการวิเคราะห์ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 31ปี	-	-	45	33.33	45	18.91
31-40 ปี	29	28.15	77	57.04	106	44.54
41-50 ปี	52	50.49	11	8.15	63	26.47
สูงกว่า 51ปี	22	21.36	2	1.48	24	10.08
รวม	103	100.00	135	100.00	238	100.00

ตารางที่ 10 ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.54 รองลงไปเป็นกลุ่มอายุระหว่าง 41-50 ปี นอกนั้นเป็นผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 31 ปี และสูงกว่า 51 ปี แต่เมื่อเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิเคราะห์เป็นกลุ่มผู้บริหาร ผู้ที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.49 ส่วนกลุ่มครู - อาจารย์ มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.04

1.5 ผลการวิเคราะห์จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-	7	5.19	7	2.94
ปริญญาตรี	96	93.20	123	91.11	219	92.02
สูงกว่าปริญญาตรี	7	6.80	5	3.70	12	5.04
รวม	103	100.00	135	100.00	238	100.00

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา - ร้อยภาพรวม ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีวุฒิปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 92.02 ในขณะที่ผู้ที่มีวุฒิสสูงกว่าปริญญาตรีและต่ำกว่าวุฒิปริญญาตรี มีเพียง ร้อยละ 5.04 และ ร้อยละ 2.94 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์เป็นกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู-อาจารย์ ปรากฏว่า ทั้งสองกลุ่มมีวุฒิปริญญาตรี จำนวนใกล้เคียงกัน คือร้อยละ 93.20 และร้อยละ 91.11

1.6 ผลการวิเคราะห์จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุราชการดังตารางที่ 12

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 12

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุราชการ

อายุราชการ	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 6 ปี	-	-	50	37.04	50	21.01
6 - 10 ปี	5	4.85	24	17.78	29	12.18
มากกว่า 10 ปี	98	95.15	61	45.18	159	66.81
รวม	103	100.00	135	100.00	238	100.00

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุราชการ โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุราชการมากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 66.81 รองลงไปเป็นกลุ่มที่มีอายุราชการต่ำกว่า 6 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.01 ส่วนกลุ่มอายุราชการ 6-10 ปี มีจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 12.18 แต่เมื่อวิเคราะห์เป็นกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู-อาจารย์ปรากฏว่า กลุ่มผู้บริหารที่มีอายุราชการเกินกว่า 10 ปี มีจำนวนสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 95.15 และไม่มีผู้ที่มีอายุราชการต่ำกว่า 6 ปีเลย ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์นั้น กลุ่มที่มีอายุราชการเกิน 10 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.18 และกลุ่มที่มีอายุราชการต่ำกว่า 6 ปี มีจำนวนรองลงไปคิดเป็นร้อยละ 37.04

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 ดังตารางที่ 13-15 ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 13

สรุปความคิดเห็นของผู้บริหารครู - อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน
ฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535

จำนวนที่เป็นรายชื่อ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผู้บริหาร N = 103			ครู-อาจารย์ N = 135		
	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์ ลำดับที่	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์ ลำดับที่
1. มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตร	4.66	.57	มากที่สุด 15	4.60	.65	มากที่สุด 13
2. มีความสามารถในการจัดแผนการเรียน	4.53	.60	มากที่สุด 36	4.47	.63	มาก 37
3. มีความสามารถผลิตและใช้สื่อการสอน	3.88	.73	มาก 66	3.97	.78	มาก 64
4. มีความสามารถในการนิเทศการศึกษา	4.48	.61	มาก 46	4.16	.78	มาก 61
5. มีความสามารถในการบริหารงานวิชาการ	4.67	.51	มากที่สุด 14	4.53	.69	มากที่สุด 23
6. มีความสามารถสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนได้	4.33	.68	มาก 56	4.25	.75	มาก 55

ตารางที่ 13 (ต่อ)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผู้บริหาร N = 103				ครู-อาจารย์ N = 135			
	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่
7. มีความรู้และสามารถบริหารงานสารบรรณ	3.98	.71	มาก	62	3.93	.75	มาก	65
8. มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการก่อสร้างและอาคารเรียน	3.64	.90	มาก	70	3.59	1.06	มาก	70
9. มีความรู้และสามารถบริหารงานการเงินและบัญชี	3.81	.84	มาก	68	3.84	.92	มาก	67
10. มีความรู้และสามารถบริหารงานพัสดุ	3.82	.80	มาก	67	3.83	.89	มาก	68
11. มีความรู้ความเข้าใจงานการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียน	4.58	.62	มากที่สุด	23	4.50	.69	มากที่สุด	31
12. มีความรู้ทางจิตวิทยา	4.56	.62	มากที่สุด	28	4.44	.68	มาก	40

ตารางที่ 13 (ต่อ)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผู้บริหาร N = 103				ครู-อาจารย์ N = 135			
	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่
13. มีความรู้ความเข้าใจด้านเศรษฐกิจ สังคมและการปกครองประเทศ	4.13	.67	มาก	60	3.91	.74	มาก	66
14. มีความรู้ความเข้าใจด้านเรื่องกฎหมายระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการเป็นอย่างดี	4.49	.64	มาก	42	4.36	.69	มาก	48
15. มีความรู้ความเข้าใจด้านรัชฎการศึกษ	4.17	.66	มาก	59	4.20	.62	มาก	60
16. รู้แหล่งทรัพยากรของท้องถิ่นที่จะนำมาเป็น ประโยชน์ต่อการศึกษา	4.43	.64	มาก	49	4.24	.69	มาก	57
17. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานวิจัยและ สามารถนำประโยชน์จากงานวิจัยได้	3.97	.76	มาก	64	4.09	.76	มาก	62

ตารางที่ 13 (ต่อ)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผู้บริหาร N = 103				ครู-อาจารย์ N = 135			
	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่
	18. ได้รับความต้องการของชุมชนและเข้าใจสภาพ ท้องถิ่นที่ทรงเรียนตั้งอยู่	4.37	.67	มาก	54	4.27	.70	มาก
19. มีความรู้และเข้าใจเรื่องความต้องการของ ตลาดแรงงาน	4.18	.67	มาก	58	4.24	.69	มาก	57
20. มีความรู้ความเข้าใจงานด้านการประเมินผล การเรียน	4.56	.57	มากที่สุด	28	4.44	.70	มาก	40
21. มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี	3.98	1.02	มาก	62	4.22	.84	มาก	59
22. ควรเป็นผู้สำเร็จการศึกษาทางสาขา การบริหารการศึกษา	3.90	.87	มาก	65	4.25	.89	มาก	55

ตารางที่ 13 (ต่อ)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผู้บริหาร N = 103				ครู-อาจารย์ N = 135			
	\bar{X}	SD	ระดับที่พึงประสงค์	ลำดับที่	\bar{X}	SD	ระดับที่พึงประสงค์	ลำดับที่
23. การผ่านการอบรมหลักสูตรเตรียมผู้บริหาร โรงเรียนมาก่อน	4.49	.66	มาก	42	4.29	.66	มาก	51
24. รู้หลักการบริหารและมีประสบการณ์ การบริหาร	4.55	.59	มากที่สุด	30	4.56	.67	มากที่สุด	20
25. มีประสบการณ์การสอนในสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 6 ปี	4.45	.68	มาก	47	4.53	.66	มากที่สุด	23
26. มีประสบการณ์การจัดกิจกรรมกลุ่มและ นำอภิปรายได้	4.28	.55	มาก	57	4.26	.59	มาก	54
27. มีประสบการณ์การเขียนบทความทาง วิชาการ	3.80	.63	มาก	68	3.99	.73	มาก	63

ตารางที่ 13 (ต่อ)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผู้บริหาร N = 103			ครู-อาจารย์ N = 135				
	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่
	28. มีความสุภาพ อ่อนโยนและ มีท่าทางสง่าผ่าเผย	4.55	.57	มากที่สุด	30	4.50	.69	มากที่สุด
29. มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง	4.49	.64	มาก	42	4.42	.64	มาก	44
30. ปฏิบัติงานด้วยความคล่องแคล่ว	4.59	.53	มากที่สุด	22	4.64	.53	มากที่สุด	9
31. มีความแม่นยำในงานสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้วยกิริยาวาจาที่เหมาะสม	4.53	.54	มากที่สุด	36	4.59	.59	มากที่สุด	16
32. สามารถเข้าใจภาษาไทยได้ถูกต้อง เหมาะสม แก่กาลเทศะ	4.51	.54	มากที่สุด	38	4.51	.62	มากที่สุด	29
33. แต่งกายสมสมัยและเหมาะสมกับกาลเทศะ	4.42	.59	มาก	50	4.37	.70	มาก	47
34. มีความเฉลียวฉลาดและไหวพริบดี	4.57	.55	มากที่สุด	25	4.64	.57	มากที่สุด	9

ตารางที่ 13 (ต่อ)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผู้บริหาร N = 103				ครู-อาจารย์ N = 135			
	SD	ระดับที่	พึงประสงค์	ลำดับที่	SD	ระดับที่	พึงประสงค์	ลำดับที่
	\bar{X}				\bar{X}			
35. กระตือรือร้นที่จะศึกษาเล่าเรียนสิ่งใหม่ ๆ	.54	มากที่สุด	มากที่สุด	17	.52	มากที่สุด	มากที่สุด	6
36. มีความเชื่อมั่นในตนเอง	.52	มากที่สุด	มากที่สุด	19	.61	มากที่สุด	มากที่สุด	22
37. มีความยุติธรรม	.44	มากที่สุด	มากที่สุด	4	.55	มากที่สุด	มากที่สุด	1
38. มีเหตุผลและยอมรับความจริง	.46	มากที่สุด	มากที่สุด	6	.56	มากที่สุด	มากที่สุด	4
39. มีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน	.45	มากที่สุด	มากที่สุด	10	.61	มากที่สุด	มากที่สุด	12
40. มีความวิริยะ อุตสาหะและอดทน	.54	มากที่สุด	มากที่สุด	33	.63	มาก	มาก	36
41. แสวงหาความสำเร็จและหวังผลเลิศ ในการทำงาน	.66	มาก	มาก	54	.75	มาก	มาก	52
42. มีสุขภาพจิตดี มีอารมณ์ขันและอารมณ์มั่นคง	.58	มากที่สุด	มากที่สุด	40	.66	มาก	มาก	37
43. มีน้ำใจเป็นนักกีฬา	.55	มากที่สุด	มากที่สุด	23	.66	มากที่สุด	มากที่สุด	31

ตารางที่ 13 (ต่อ)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผู้บริหาร N = 103			ครู-อาจารย์ N = 135		
	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์ ลำดับที่	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์ ลำดับที่
	44. มีความซื่อสัตย์สุจริต	4.81	.42	มากที่สุด 3	4.72	.54
45. มีคุณธรรมที่ดีและเป็นตัวอย่างที่ดีได้	4.76	.43	มากที่สุด 5	4.73	.54	มากที่สุด 3
46. มีความเป็นประชาธิปไตยโดยมีใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.74	.44	มากที่สุด 6	4.65	.59	มากที่สุด 8
47. มีมนุษยสัมพันธ์ดีกับผู้ร่วมงานและบุคคลทั่วไป	4.66	.50	มากที่สุด 15	4.60	.58	มากที่สุด 13
48. เป็นผู้เสียสละและหาหนทางให้ เป็นประโยชน์ ต่อส่วนรวม	4.74	.44	มากที่สุด 6	4.56	.58	มากที่สุด 20
49. รู้จักแสดงบทบาทของตนเองได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม	4.65	.50	มากที่สุด 17	4.53	.62	มากที่สุด 23
50. มีความสามารถในการปรับตนเองเข้ากับผู้อื่น	4.51	.52	มากที่สุด 38	4.53	.62	มากที่สุด 23
51. มีฐานะทางเศรษฐกิจดีพอสมควร	4.03	.59	มาก 61	3.81	.85	มาก 69

ตารางที่ 13 (ต่อ)

	ผู้บริหาร N = 103			ครู-อาจารย์ N = 135		
	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์ ลำดับที่	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์ ลำดับที่
คุณลักษณะที่พึงประสงค์						
52. เป็นคนตรงต่อเวลา	4.70	.50	มากที่สุด 12	4.64	.57	มากที่สุด 9
53. มีความรับผิดชอบสูง	4.84	.36	มากที่สุด 1	4.74	.53	มากที่สุด 2
54. มีความจริงจังกับทุกคน	4.82	.41	มากที่สุด 2	4.66	.61	มากที่สุด 7
55. สามารถถ่มใจวิจารณ์เพื่อนำมาปรับปรุง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้	4.55	.54	มากที่สุด 30	4.44	.63	มาก 40
56. มีความสามารถในการวางแผนและปรับปรุง แผนงานอยู่เสมอ	4.62	.51	มากที่สุด 20	4.51	.61	มากที่สุด 29
57. รู้จักมอบหมายงานและอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบให้บุคคลอื่น	4.50	.54	มากที่สุด 40	4.44	.63	มาก 40
58. มีความสามารถในการจัดซื้อจัดจ้าง อย่างเหมาะสม	4.57	.54	มากที่สุด 25	4.41	.63	มาก 45

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผู้บริหาร N = 103				ครู-อาจารย์ N = 135			
	\bar{X}	SD	ระดับที่พึงประสงค์	ลำดับที่	\bar{X}	SD	ระดับที่พึงประสงค์	ลำดับที่
	59. มีความสามารถในการติดตามผลการปฏิบัติงานและปรับปรุงงานให้ดีขึ้น	4.54	.54	มากที่สุด	33	4.53	.66	มากที่สุด
60. มีความสามารถในการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ	4.42	.57	มาก	50	4.49	.65	มาก	35
61. มีความสามารถในการวิเคราะห์และสังเคราะห์งาน	4.41	.57	มาก	52	4.36	.63	มาก	48
62. มีความสามารถในการประเมินผลการดำเนินงาน	4.41	.57	มาก	52	4.36	.70	มาก	48
63. ผู้จัดส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากร	4.44	.61	มาก	48	4.45	.67	มาก	39
64. มีความได้ติดตามการตัดสินใจ	4.49	.59	มาก	42	4.39	.69	มาก	46
65. สามารถให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงาน	4.57	.51	มากที่สุด	25	4.50	.67	มากที่สุด	31

ตารางที่ 13 (ต่อ)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผู้บริหาร N = 103			ครู-อาจารย์ N = 135				
	\bar{X}	SD	ระดับที่พึงประสงค์	\bar{X}	SD	ระดับที่พึงประสงค์		
			มากที่สุด			มากที่สุด		
66. มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์และมองการณ์ไกล	4.61	.55	มากที่สุด	21	4.59	.65	มากที่สุด	16
67. ส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คณะ	4.71	.50	มากที่สุด	11	4.57	.63	มากที่สุด	19
68. ส่งเสริมและบำรุงขวัญผู้ใต้บังคับบัญชา	4.73	.49	มากที่สุด	9	4.59	.66	มากที่สุด	16
69. สามารถปฏิบัติงานเป็นตัวอย่างที่ดี	4.68	.47	มากที่สุด	13	4.60	.65	มากที่สุด	13
70. สามารถนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารงาน	4.54	.57	มากที่สุด	33	4.53	.68	มากที่สุด	23
ค่าเฉลี่ยรวม	4.46	.30	มาก		4.41	.41	มาก	

ตารางที่ 13 แสดงผลสรุปการวิเคราะห์ความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู - อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพกรรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 ทั้งหมด ผลปรากฏดังนี้

กลุ่มผู้บริหาร มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นทั้งหมด พบว่า ผู้บริหารคิดว่าสำคัญระดับมากที่สุด มี 41 ข้อ ระดับมาก 29 ข้อ ผู้บริหารให้ความสำคัญ 10 ลำดับแรก ดังนี้ 1) มีความรับผิดชอบสูง 2) มีความจริงใจกับทุกคน 3) มีความซื่อสัตย์สุจริต 4) มีความยุติธรรม 5) มีคุณธรรมที่ดีและเป็นตัวอย่างที่ดีได้ 6) มีเหตุผลและยอมรับความจริง 7) ความเป็นประชาธิปไตยโดยมีใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 8) เป็นผู้เสียสละและทำหน้าที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม 9) ส่งเสริมและบำรุงขวัญผู้ใต้บังคับบัญชา 10) มีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน ส่วนด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการก่อสร้างและอาคารเรียน มีค่าเฉลี่ยและความสำคัญน้อยที่สุด

กลุ่มครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นทั้งหมด พบว่า ครู - อาจารย์คิดว่าสำคัญระดับมากที่สุด มี 34 ข้อระดับมาก 36 ข้อ โดยครู - อาจารย์ ให้ความสำคัญ 10 ลำดับแรก เรียงตามลำดับ ดังนี้ 1) มีความยุติธรรม 2) มีความรับผิดชอบสูง 3) มีคุณธรรมที่ดีและเป็นตัวอย่างที่ดีได้ 4) มีเหตุผลและยอมรับความจริง 5) มีความซื่อสัตย์สุจริต 6) มีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาเล่าเรียนสิ่งใหม่ ๆ 7) มีความจริงใจกับทุกคน 8) ความเป็นประชาธิปไตยโดยมีใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 9) เป็นคนตรงต่อเวลา ปฏิบัติงานด้วยความคล่องแคล่ว มีความเฉลียวฉลาดและไหวพริบดี 10) มีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน ส่วนด้านมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการก่อสร้างและอาคารเรียน มีค่าเฉลี่ยและความสำคัญน้อยที่สุดเช่นเดียวกับผู้บริหาร

ข้อที่น่าสังเกตความคิดเห็นที่กลุ่มผู้บริหารคิดว่าสำคัญระดับมากที่สุดมีถึง 41 ข้อ ขณะที่ครู - อาจารย์ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด 34 ข้อ และเมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยส่วนมากกลุ่มผู้บริหารจะมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มครู - อาจารย์ แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารเห็นความสำคัญมากกว่าครู - อาจารย์ และใน 10 ลำดับแรก ผู้บริหารและครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นตรงกันในเรื่อง มีความรับผิดชอบสูง มีความจริงใจกับทุกคน มีความซื่อสัตย์สุจริต มีเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความยุติธรรม มีคุณธรรมที่ดีและเป็นตัวอย่างที่ดีได้ มีเหตุผลและยอมรับความจริง มีความเป็น
ประชาธิปไตย โดยมีใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

สรุปความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู - อาจารย์ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด
10 ลำดับแรก ดังนี้ 1) มีความรับผิดชอบสูง 2) มีความยุติธรรม 3) มีความซื่อสัตย์สุจริต
4) มีคุณธรรมที่ดีและเป็นตัวอย่างที่ดีได้ 5) มีเหตุผลและยอมรับความจริง 6) มีความจริงใจกับ
ทุกคน 7) ความเป็นประชาธิปไตยโดยมีใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 8) กระตือ
ร้อนที่จะศึกษาเล่าเรียนสิ่งใหม่ ๆ 9) มีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน 10) เป็นคนตรงต่อ
เวลา

ตารางที่ 14

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน
 ฝ่ายวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535

จำนวนเป็นรายด้าน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผู้บริหาร N = 103			ครู-อาจารย์ N = 135			t
	SD	ระดับที่	ลำดับที่	SD	ระดับที่	ลำดับที่	
	\bar{X}	มากที่สุด	1	\bar{X}	มากที่สุด	1	
1. ด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร	4.18	มาก	7	.42	มาก	7	.99
2. ด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร	4.35	มาก	5	.45	มาก	6	1.28
3. ด้านประสบการณ์ของผู้บริหาร	4.21	มาก	6	.44	มาก	5	-1.45
4. ด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกาย	4.54	มากที่สุด	4	.40	มากที่สุด	2	-.13
5. ด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์	4.64	มากที่สุด	1	.34	มากที่สุด	1	1.16

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 14 (ต่อ)

	ผู้บริหาร N = 103				ครู-อาจารย์ N = 135				t
	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่	
6. ด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	4.63	.30	มากที่สุด	2	4.52	.47	มากที่สุด	3	2.18*
7. ด้านความสามารถตามการปฏิบัติงาน	4.55	.38	มากที่สุด	3	4.49	.52	มาก	4	1.11
ค่าเฉลี่ยรวม	4.46	.30	มาก		4.41	.41	มาก		1.03

** P < .01 * P < .05

ตารางที่ 14 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 จำนวนเป็นรายด้าน ดังนี้

กลุ่มผู้บริหาร มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์รายด้านพบว่า ผู้บริหารคิดว่าสำคัญระดับมากที่สุด มี 4 ด้านเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์ ด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน และด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกาย ส่วนด้านอื่น ๆ นั้น ผู้บริหารมีความเห็นว่า สำคัญในระดับมาก ซึ่งด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยและลำดับความสำคัญน้อยที่สุด

กลุ่มครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่า ครู - อาจารย์คิดว่าสำคัญระดับมากที่สุด มี 3 ด้าน เรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์ ด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกาย และด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ส่วนด้านอื่น ๆ นั้น ครู - อาจารย์มีความเห็นว่าสำคัญในระดับมาก ซึ่งด้านความสามารถในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยที่สูงกว่าด้านอื่น ๆ และด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยและลำดับความสำคัญน้อยที่สุด

เมื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นรายด้าน พบว่ากลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู - อาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม นอกนั้นกลุ่มผู้บริหารและกลุ่ม ครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และใน 7 ด้าน ผู้บริหารและครู - อาจารย์ ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด ตรงกัน 3 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์ ด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกาย

สรุปความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน
 ฝ่ายวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535
 จำนวนเป็นรายด้าน รวม 3 ด้าน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผู้บริหาร N = 103		ครู-อาจารย์ N = 135			t
	\bar{X}	SD	ระดับที่	SD	ระดับที่	
1. คุณลักษณะทางด้านวิชาการ	4.25	.44	มากที่สุด	.54	มาก	.31
2. คุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพของผู้บริหาร	4.60	.35	มากที่สุด	.46	มากที่สุด	.95
3. คุณลักษณะทางด้านความสามารถในการ ปฏิบัติงาน	4.55	.38	มากที่สุด	.52	มาก	1.11
ค่าเฉลี่ยรวม	4.47	.42	มาก	.53	มาก	.81

** p < .01 * p < .05

ตารางที่ 15 แสดงผลสรุปความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 จำนวนเป็นรายด้านรวม 3 ด้าน ดังนี้

กลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อวิเคราะห์รายด้านพบว่าผู้บริหารคิดว่าสำคัญระดับมากที่สุด มี 2 ด้าน และระดับมาก มี 1 ด้าน เรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านบุคลิกภาพของผู้บริหาร ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานและด้านวิชาการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยและลำดับสำคัญน้อยที่สุด

กลุ่มครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์รายด้าน พบว่าครู - อาจารย์คิดว่าสำคัญระดับมากที่สุด มี 1 ด้าน และระดับมาก มี 2 ด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านบุคลิกภาพของผู้บริหาร ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน และด้านวิชาการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยและลำดับสำคัญน้อยที่สุด

เมื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นรายด้านรวม 3 ด้านพบว่า ผู้บริหารและครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผู้บริหารและครู - อาจารย์ เรียงลำดับความสำคัญของความคิดเห็นตรงกันทั้ง 3 ด้าน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535

ในการเสนอผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู - อาจารย์ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ผู้วิจัยได้เสนอการเปรียบเทียบเป็นค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบข้อสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังตารางที่ 16 - 22

สมมติฐานการวิจัย การวิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ 7 ประการ คือ

1. ผู้บริหารและครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ด้านการศึกษาทางวิชาชีพ ของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารและครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ด้านการความรู้ทั่วไปของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน
3. ผู้บริหารและครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ด้านประสบการณ์ของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน
4. ผู้บริหารและครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกายไม่แตกต่างกัน
5. ผู้บริหารและครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์ไม่แตกต่างกัน
6. ผู้บริหารและครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกัน
7. ผู้บริหารและครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 16

แสดงการเปรียบเทียบระหว่าง ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้ช่วยผู้อำนวยการเรียนผ่านวิชาการนเรศวรเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 ด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร

	ผู้บริหาร N = 103				ครู-อาจารย์ N = 135				t
	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่	
ด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร									
1. มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตร	4.66	.57	มากที่สุด	2	4.60	.65	มากที่สุด	1	.75
2. มีความสามารถจัดการแผนการเรียน	4.53	.60	มากที่สุด	3	4.47	.63	มาก	3	.84
3. มีความสามารถผลิตและใช้สื่อการสอน	3.88	.73	มาก	7	3.97	.78	มาก	6	-.87
4. มีความสามารถดำเนินการนิเทศการศึกษา	4.48	.61	มาก	4	4.16	.78	มาก	5	3.66**
5. มีความสามารถดำเนินการบริหารงานวิชาการ	4.67	.51	มากที่สุด	1	4.53	.69	มากที่สุด	2	1.85
6. มีความสามารถสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนได้	4.33	.68	มาก	5	4.25	.75	มาก	4	.83

ตารางที่ 16 (ต่อ)

	ผู้บริหาร N = 103				ครู-อาจารย์ N = 135				t
	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่	
ด้านการศึกษาทางวิชาชีพอของผู้บริหาร									
7. มีความรู้และสามารถบริหารงานสารบรรณ	3.98	.71	มาก	6	3.93	.75	มาก	7	.49
8. มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการก่อสร้างและอาคารเรียน	3.64	.90	มาก	10	3.59	1.06	มาก	10	.37
9. มีความรู้และสามารถบริหารงานการเงินและบัญชี	3.81	.84	มาก	9	3.84	.92	มาก	8	-.27
10. มีความรู้และสามารถบริหารงานพัสดุ	3.82	.80	มาก	8	3.83	.89	มาก	9	-.13
ค่าเฉลี่ยรวม	4.18	.42	มาก		4.12	.58	มาก		.99

** P < .01 * P < .05

ตารางที่ 16 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นและความแตกต่างระหว่างกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู - อาจารย์ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 ด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร ดังนี้

กลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อวิเคราะห์รายข้อ พบว่าผู้บริหารคิดว่าสำคัญระดับมากที่สุด มี 3 ข้อเรียงตามลำดับ ดังนี้ มีความสามารถในการบริหารงานวิชาการ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร มีความสามารถในการจัดการแผนการเรียน ส่วนข้ออื่น ๆ นั้นผู้บริหารมีความเห็นว่าสำคัญระดับมาก ซึ่งความสามารถในการนิเทศการศึกษาและการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนได้ มีค่าเฉลี่ยที่สูงกว่าข้ออื่นๆ และด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการก่อสร้างและอาคารเรียน มีค่าเฉลี่ยและลำดับความสำคัญน้อยที่สุด

กลุ่มครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์รายข้อพบว่า ครู - อาจารย์คิดว่าสำคัญระดับมากที่สุด มี 2 ข้อ ตามลำดับดังนี้ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร มีความสามารถในการบริหารงานวิชาการ ส่วนข้ออื่น ๆ ครู - อาจารย์ มีความเห็นว่า สำคัญระดับมาก ซึ่งความสามารถในการจัดการเรียนและมีความสามารถสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนได้มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ๆ ส่วนความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการก่อสร้างและอาคารเรียน มีค่าเฉลี่ยและลำดับความสำคัญน้อยที่สุดเช่นเดียวกับกลุ่มผู้บริหาร

เมื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหารจำนวน 10 ข้อ พบว่ากลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู - อาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อ 1

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 1 ข้อ คือมีความสามารถในการนิเทศการศึกษา จากคะแนนเฉลี่ยแสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้บริหาร เห็นความสำคัญของความสามารถในการนิเทศศึกษามากกว่ากลุ่มครู - อาจารย์ นอกนั้น กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูอาจารย์มี

เอกความคิดเห็นไม่แตกต่างกันหรือการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 17

แสดงการเปรียบเทียบระหว่าง ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 ด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร

ด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร	ผู้บริหาร N = 103		ครู-อาจารย์ N = 135		t
	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์	ระดับที่ มากที่สุด	
1. มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงาน บุคลากรของโรงเรียน	4.58	.62	มากที่สุด	1	1.02
2. มีความรู้ทางจิตวิทยา	4.56	.62	มากที่สุด	2	1.48
3. มีความรู้ความเข้าใจในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการปกครองประเทศ	4.13	.67	มาก	9	2.42*
4. มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการเป็นอย่างดี	4.49	.64	มาก	4	1.40

ตารางที่ 17 (ต่อ)

	ผู้บริหาร N = 103			ครู-อาจารย์ N = 135				t
	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์ ลำดับที่	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์ ลำดับที่		
ด้านความรู้ทว่าบของผู้บริหาร								
5. มีความรู้ความเข้าใจด้านปรัชญาการศึกษา	4.17	.66	8	4.20	.62	8	-.30	
6. รู้แหล่งทรัพยากรของท้องถิ่นที่จะนำมาเป็น ประโยชน์ต่อการศึกษา	4.43	.64	5	4.24	.69	6	2.17*	
7. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานวิจัยและ สามารถนำประโยชน์จากงานวิจัยได้	3.97	.76	10	4.09	.76	9	-1.19	
8. ู้ความต้องการของชุมชนและ เข้าใจสภาพ ท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่	4.37	.67	6	4.27	.70	5	1.06	
9. มีความรู้และเข้าใจเรื่องความต้องการของ ตลาดแรงงาน	4.18	.67	7	4.24	.69	6	-.59	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

	ผู้บริหาร N = 103				ครู-อาจารย์ N = 135				t
	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่	
ด้านความรู้ท้วบของผู้บริหาร									
10. มีความรู้ความเข้าใจด้านการประเมินผล การเรียน	4.56	.57	มากที่สุด	2	4.44	.70	มาก	2	1.53
รวม	4.35	.45	มาก		4.27	.47	มาก		1.28

** P < .01 * P < .05

ตารางที่ 17 แสดงถึงการเปรียบเทียบความคิดเห็นและความแตกต่างระหว่างกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครู - อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 ด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร ดังนี้

กลุ่มผู้บริหาร มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์รายข้อพบว่า ผู้บริหารคิดว่าสำคัญระดับมากที่สุด มี 3 ข้อ เรียงตามลำดับดังนี้ มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียน มีความรู้ทางจิตวิทยา มีความรู้ความเข้าใจในด้านการประเมินผลการเรียน ส่วนด้านอื่น ๆ นั้น ผู้บริหารมีความเห็นว่าสำคัญระดับมาก ซึ่งให้ความสำคัญเรื่อง มีความรู้ความเข้าใจเรื่องกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ เป็นอย่างดี รู้แหล่งทรัพยากรของท้องถิ่นที่จะนำมาเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ๆ สำหรับเรื่องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานวิจัยและสามารถนำประโยชน์จากงานวิจัยได้ มีค่าเฉลี่ยและลำดับความสำคัญน้อยที่สุด

กลุ่มครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์รายข้อพบว่า ครู - อาจารย์คิดว่าสำคัญระดับมากที่สุด มี 1 ข้อ คือมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียน ส่วนด้านอื่น ๆ นั้น ครู - อาจารย์ มีความเห็นว่าสำคัญระดับมาก ซึ่งให้ความสำคัญในเรื่องมีความรู้ทางจิตวิทยา และมีความรู้ความเข้าใจในด้านการประเมินผลการเรียน มีค่าเฉลี่ยที่สูงกว่าด้านอื่น ๆ สำหรับเรื่องมีความรู้ความเข้าใจในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการปกครองประเทศ มีค่าเฉลี่ยและลำดับความสำคัญน้อยที่สุด

เมื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร พบว่า กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อ 2

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู - อาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ข้อ คือ มีความรู้ความเข้าใจในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการปกครองประเทศ และรู้แหล่งทรัพยากรของท้องถิ่นที่จะนำมาเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา จากคะแนนเฉลี่ยแสดงให้เห็นว่า กลุ่มผู้บริหารเห็นความสำคัญเรื่องดังกล่าวมากกว่า กลุ่มครู - อาจารย์นอกนั้นกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู - อาจารย์มีความคิดเห็น

ไม่แตกต่างกัน การที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 18

แสดงการเปรียบเทียบระหว่าง ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 ด้านประสิทธิภาพของผู้บริหาร

ด้านประสิทธิภาพของผู้บริหาร	ผู้บริหาร N = 103		ครู-อาจารย์ N = 135		t
	\bar{X} SD	ระดับที่ พึงประสงค์ ลำดับที่	\bar{X} SD	ระดับที่ พึงประสงค์ ลำดับที่	
1. มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี	3.98 .87	มาก 5	4.22 .84	มาก 6	-1.95
2. ควรเป็นผู้สำเร็จการศึกษาทางสาขา การบริหารการศึกษา	3.90 .87	มาก 6	4.25 .89	มาก 5	-3.03**
3. ควรผ่านการอบรมหลักสูตรเตรียมผู้บริหาร โรงเรียนมาก่อน	4.49 .66	มาก 2	4.29 .66	มาก 3	1.94
4. ผู้หลักการบริหารและมีประสบการณ์ การบริหาร	4.55 .59	มากที่สุด 1	4.56 .67	มากที่สุด 1	-1.12

ตารางที่ 18 (ต่อ)

	ผู้บริหาร N = 103			ครู-อาจารย์ N = 135				t	
	\bar{X}	SD	ระดับที่	ระดับที่	SD	ระดับที่	ค่าระดับที่		
5. มีประสบการณ์การสอนในสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 6 ปี	4.45	.68	มาก	3	4.53	.66	มากที่สุด	2	-.99
6. มีประสบการณ์การจัดกิจกรรมกลุ่มและ นอกรูปรายได้	4.28	.55	มาก	4	4.26	.59	มาก	4	-.30
7. มีประสบการณ์การเขียนบทความทาง วิชาการ	3.80	.63	มาก	7	3.99	.73	มาก	7	-2.18*
ค่าเฉลี่ยรวม	4.21	.45	มาก		4.30	.54	มาก		-1.45

** P < .01 * P < .05

ตารางที่ 18 แสดงถึงการเปรียบเทียบความคิดเห็นและความแตกต่างระหว่างกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครู - อาจารย์ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 ด้านประสมการณ์ของผู้บริหาร ดังนี้

กลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารคิดว่าสำคัญระดับมากที่สุด มี 1 ข้อ คือ รู้หลักการบริหารและมีประสมการณ์ในการบริหารส่วนข้ออื่น ๆ นั้น ผู้บริหารมีความเห็นว่าสำคัญในระดับมาก ซึ่งให้ความสำคัญในเรื่องควรผ่านการอบรมหลักสูตรเตรียมผู้บริหารโรงเรียนมาก่อน และมีประสมการณ์ในการสอนในสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 6 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ๆ ส่วนเรื่องมีประสมการณ์ในการเขียนบทความทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยและลำดับความสำคัญน้อยที่สุด

กลุ่มครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า ครู - อาจารย์คิดว่าสำคัญระดับมากที่สุด 2 ข้อ ตามลำดับดังนี้ รู้หลักการบริหาร และมีประสมการณ์ในการบริหาร มีประสมการณ์ในการสอนในสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 6 ปี ส่วนข้ออื่น ๆ นั้น ครู - อาจารย์มีความเห็นว่า สำคัญในระดับมาก ซึ่งให้ความสำคัญในเรื่องควรผ่านการอบรมหลักสูตรเตรียมผู้บริหารโรงเรียนมาก่อน มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ๆ ส่วนเรื่องมีประสมการณ์ในการเขียนบทความทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยและลำดับความสำคัญน้อยที่สุด เช่นเดียวกับกลุ่มผู้บริหาร

เมื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นด้านประสมการณ์ของผู้บริหารพบว่ากลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู - อาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ข้อ 3

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในด้านนี้พบว่า กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู - อาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 จำนวน 1 ข้อคือ ควรเป็นผู้สำเร็จการศึกษา ทางสาขาการบริหารการศึกษาและที่ระดับ .05 จำนวน 1 ข้อ คือมีประสมการณ์ในการเขียนบทความทางวิชาการ จากคะแนนเฉลี่ยแสดงให้เห็นว่ากลุ่มครู - อาจารย์เห็นความสำคัญในเรื่อง ควรเป็นผู้สำเร็จการศึกษาทางสาขาการบริหารการศึกษาและมีประสมการณ์ในการเขียนบทความทางวิชาการมากกว่าผู้บริหาร นอกจากนี้ กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู - อาจารย์ มี

ตารางที่ 19

แสดงการเปรียบเทียบระหว่าง ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้ช่วยผู้อำนวยการเรียนผ่านวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 ด้านบุคลิกภาพทางตัวร่างกาย

ด้านบุคลิกภาพทางตัวร่างกาย	ผู้บริหาร N = 103		ครู-อาจารย์ N = 135		t	
	\bar{X}	ระดับที่ พึงประสงค์ ลำดับที่	\bar{X}	ระดับที่ พึงประสงค์ ลำดับที่		
1. มีความสุภาพ อ่อนน้อมและ มีท่าทางสง่าผ่าเผย	4.55	.57	4.50	.69	6	.60
2. มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง	4.49	.64	4.42	.64	7	.75
3. ปฏิบัติงานด้วยความคล่องแคล่ว	4.59	.53	4.64	.53	2	-.65
4. มีความแม่นยำในความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้วยกิริยาจาที่เหมาะสม	4.53	.54	4.59	.59	4	-.79

ตารางที่ 19 (ต่อ)

	ผู้บริหาร N = 103					ครู-อาจารย์ N = 135				
	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่		\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่	t
ด้านคุณลักษณะทางด้านร่างกาย										
5. สามารถใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง เหมาะสม	4.51	.54	มากที่สุด	6		4.51	.62	มากที่สุด	5	-.04
แก่กาลเทศะ										
6. แต่งกายสมสมัยและเหมาะสมกับกาลเทศะ	4.42	.59	มาก	8		4.37	.70	มาก	8	-.55
7. มีความเจียมกลางและไหวพริบดี	4.57	.55	มากที่สุด	3		4.64	.57	มากที่สุด	2	-.87
8. กระตือรือร้นที่จะศึกษาเล่าเรียนสิ่งใหม่ ๆ	4.65	.54	มากที่สุด	1		4.70	.52	มากที่สุด	1	-.77
ค่าเฉลี่ยรวม	4.54	.40	มากที่สุด			4.55	.45	มากที่สุด		-.13

** P < .01 * P < .05

ตารางที่ 19 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นและความแตกต่างระหว่างกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มครู - อาจารย์ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 ด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกาย ดังนี้

กลุ่มผู้บริหาร มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารคิดว่าสำคัญระดับมากที่สุด 6 ข้อ ซึ่งให้ความสำคัญเรียงตามลำดับ ดังนี้ 1. กระตือรือร้นที่จะศึกษาเล่าเรียนสิ่งใหม่ ๆ ปฏิบัติงานด้วยความคล่องแคล่ว มีความเฉลียวฉลาด และไหวพริบดี มีความสุภาพอ่อนโยน อ่อนน้อมและมีท่าทางสง่าผ่าเผย มีความแนบเนียนในความสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยกิริยาวาจาที่เหมาะสม และสามารถใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องเหมาะสมแก่กาลเทศะ ส่วนอีก 2 ข้อในด้านนี้ ผู้บริหารให้ความสำคัญในระดับมากและในเรื่องแต่งกายสมสมัยและเหมาะสมกับกาลเทศะ มีค่าเฉลี่ยและความสำคัญน้อยที่สุดเป็นที่น่าสังเกตว่าผู้บริหารให้ความสำคัญด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกายสูงมาก เพราะมีค่ามากที่สุดถึง 6 ข้อ มาก 2 ข้อ และค่าเฉลี่ยคะแนนระดับมากก็ค่อนข้างสูง

กลุ่มครู - อาจารย์มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า ครู - อาจารย์คิดว่าสำคัญระดับมากที่สุด 6 ข้อ ซึ่งให้ความสำคัญเรียงตามลำดับ ดังนี้ 1. กระตือรือร้นที่จะศึกษาเล่าเรียนสิ่งใหม่ ๆ ปฏิบัติงานด้วยความคล่องแคล่ว มีความเฉลียวฉลาดและไหวพริบดี มีความแนบเนียนความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้วยกิริยาวาจาที่เหมาะสม สามารถใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องเหมาะสมแก่กาลเทศะ ส่วนอีก 2 ข้อ ในด้านนี้ครู - อาจารย์ให้ความสำคัญในระดับมาก ซึ่งในเรื่องแต่งกายสมสมัยและเหมาะสมกับกาลเทศะ มีค่าเฉลี่ยและลำดับความสำคัญน้อยที่สุดและเป็นที่น่าสังเกตครู - อาจารย์ให้ความสำคัญด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกายสูงมาก เพราะมีค่ามากที่สุด 6 ข้อ มาก 2 ข้อ และค่าเฉลี่ยคะแนนระดับมากก็ค่อนข้างสูง เช่นเดียวกับความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหาร

เมื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็น ด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกาย พบว่า กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ

.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อ 4

ตารางที่ 20

แสดงการเปรียบเทียบระหว่าง ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

กรมสามัญศึกษา มีการศึกษา 2535 ด้านคุณลักษณะทางด้านจิตวิทยาและอารมณ์

ด้านคุณลักษณะทางด้านจิตวิทยาและอารมณ์	ผู้บริหาร N = 103		ครู-อาจารย์ N = 135		t
	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์	ระดับที่ พึงประสงค์	
1. มีความเชื่อมั่นตนเอง	4.63	.52	6	มากที่สุด	6
2. มีความยุติธรรม	4.79	.44	2	มากที่สุด	1
3. มีเหตุผลและยอมรับความจริง	4.74	.46	4	มากที่สุด	3
4. มีระเบียบวินัยในการทำงาน	4.72	.45	5	มากที่สุด	5
5. มีความวิริยะ อุตสาหะและอดทน	4.54	.54	8	มากที่สุด	8
6. แสวงหาความสำเร็จและหวังผลเลิศ ในการทำงาน	4.37	.66	10	มาก	10

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์	ผู้บริหาร N = 103				ครู-อาจารย์ N = 135				t
	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่	
	4.50	.58	มากที่สุด	9	4.47	.66	มาก	9	
4.58	.55	มากที่สุด	7	4.50	.66	มากที่สุด	7	1.07	
4.81	.42	มากที่สุด	1	4.72	.54	มากที่สุด	3	1.04	
4.76	.43	มากที่สุด	3	4.73	.54	มากที่สุด	2	.38	
ค่าเฉลี่ยรวม	4.64	.34	มากที่สุด		4.58	.47	มากที่สุด		1.16

** P < .01 * P < .05

ตารางที่ 20 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นและความแตกต่างระหว่างกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มครู - อาจารย์ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 ด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์ ดังนี้

กลุ่มผู้บริหาร มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารคิดว่าสำคัญระดับมากที่สุด 9 ข้อ ซึ่งให้ความสำคัญเรียงตามลำดับ 5 ลำดับแรก ดังนี้ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความยุติธรรม มีคุณธรรมที่ดีและเป็นตัวอย่างที่ดีได้ มีเหตุผลและยอมรับความจริง มีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน ส่วนอีก 1 ข้อให้ความสำคัญในระดับมากในเรื่อง แสวงหาความสำเร็จและหวังผลเลิศในการทำงาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยและลำดับความสำคัญน้อยที่สุด และเป็นที่น่าสนใจว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์สูงมาก เพราะมีค่ามากที่สุดถึง 9 ข้อ มาก 1 ข้อ และค่าเฉลี่ยคะแนนระดับมากก็ค่อนข้างสูง

กลุ่มครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ครู - อาจารย์คิดว่าสำคัญระดับมากที่สุด 7 ข้อ ซึ่งให้ความสำคัญเรียงตามลำดับ 5 ลำดับแรก ดังนี้ มีความยุติธรรม มีคุณธรรมที่ดีและเป็นตัวอย่างที่ดีได้ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีเหตุผลและยอมรับความจริง มีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน ส่วนอีก 3 ข้อ ให้ความสำคัญในระดับมาก ตามลำดับดังนี้ มีความวิริยะอุตสาหะและอดทน มีสุขภาพจิตดี มีอารมณ์ขัน และอารมณ์มั่นคง และให้ความสำคัญน้อยที่สุดในเรื่อง แสวงหาความสำเร็จและหวังผลเลิศในการทำงาน

เมื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์ พบว่ากลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู - อาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อ 5

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มผู้บริหารให้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มครู-อาจารย์ ทั้ง 10 ข้อ แสดงให้เห็นว่า กลุ่มผู้บริหารให้ความสำคัญด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์มากกว่ากลุ่มครู - อาจารย์

แสดงการเปรียบเทียบระหว่าง ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนผ่านวิทยากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 ด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

ด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	ผู้บริหาร N = 103		ครู-อาจารย์ N = 135				t		
	\bar{X}	SD	ระดับที่พึงประสงค์	ลำดับที่	\bar{X}	SD		ระดับที่พึงประสงค์	ลำดับที่
1. มีความเป็นประชาธิปไตยกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.74	.44	มากที่สุด	3	4.65	.59	มากที่สุด	3	1.29
	4.66	.50	มากที่สุด	6	4.60	.58	มากที่สุด	5	.85
	4.74	.44	มากที่สุด	3	4.56	.58	มากที่สุด	6	2.75
	4.65	.50	มากที่สุด	7	4.53	.62	มากที่สุด	7	1.61
2. มีมนุษยสัมพันธ์ดีกับผู้ร่วมงานและบุคคลทั่วไป									
3. เป็นผู้เสียสละและทำหน้าที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม									
4. รู้จักแสดงบทบาทของตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม									

ตารางที่ 21 (ต่อ)

	ผู้บริหาร N = 103			ครู-อาจารย์ N = 135				t
	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์ ลำดับที่	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์ ลำดับที่		
ด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม								
5. มีความสามารถด้านการปรับตนเองเข้ากับผู้อื่น	4.51	.52	มากที่สุด	4.53	.62	มากที่สุด	7	-.15
6. มีฐานะทางเศรษฐกิจดีพอสมควร	4.03	.59	มาก	3.81	.85	มาก	9	2.30*
7. เป็นคนตรงต่อเวลา	4.70	.50	มากที่สุด	4.64	.57	มากที่สุด	4	.88
8. มีความรับผิดชอบสูง	4.84	.36	มากที่สุด	4.74	.53	มากที่สุด	1	1.79
9. มีความจริงใจกับทุกคน	4.82	.41	มากที่สุด	4.66	.61	มากที่สุด	2	2.34*
ค่าเฉลี่ยรวม	4.63	.30	มากที่สุด	4.52	.47	มากที่สุด		2.18*

** P < .01 * P < .05

ตารางที่ 21 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นและความแตกต่างระหว่างกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มครู - อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 ด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

กลุ่มผู้บริหาร มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารคิดว่าสำคัญระดับมากที่สุด 8 ข้อ ซึ่งให้ความสำคัญ เรียงตามลำดับ 5 ลำดับแรก ดังนี้ มีความรับผิดชอบสูง มีความจริงใจกับทุกคน มีความเป็นประชาธิปไตยโดยมีใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นผู้เสียสละและทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เป็นคนตรงต่อเวลา ส่วนอีก 1 ข้อ ในด้านนี้ให้ความสำคัญในระดับมากซึ่งมีค่าเฉลี่ยและลำดับความสำคัญน้อยที่สุดในเรื่องมีฐานะทางเศรษฐกิจดีพอสมควร และเป็นที่น่าสนใจพบว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญในด้านนี้สูงมากเพราะมีค่ามากที่สุดถึง 8 ข้อ มากเพียง 1 ข้อ

กลุ่มครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า ครู - อาจารย์ คิดว่าสำคัญระดับมากที่สุด 8 ข้อ เรียงตามลำดับ 5 ลำดับแรก ดังนี้ มีความรับผิดชอบสูง มีความจริงใจกับทุกคน มีความเป็นประชาธิปไตยโดยมีใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นคนตรงต่อเวลา มีมนุษยสัมพันธ์ดีกับผู้ร่วมงานและบุคคลทั่วไป ส่วนอีก 1 ข้อ ให้ความสำคัญในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยและลำดับความสำคัญน้อยที่สุดในเรื่องมีฐานะทางเศรษฐกิจดีพอสมควร และเป็นที่น่าสนใจพบว่า ครู - อาจารย์ให้ความสำคัญด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมสูงมากเช่นเดียวกับกลุ่มผู้บริหาร เพราะมีค่ามากที่สุดถึง 8 ข้อ และมากเพียง 1 ข้อ

เมื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็น ด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมพบว่า กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงไม่ยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อ 6

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ข้อ คือ มีฐานะทางเศรษฐกิจดีพอสมควร และมีความจริงใจกับทุกคน จากคะแนนเฉลี่ยแสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้บริหารเห็นความสำคัญในเรื่อง มีฐานะทางเศรษฐกิจดีพอสมควรและมีความจริงใจกับทุกคนมากกว่ากลุ่มครู -

อาจารย์ นอกนั้นกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู - อาจารย์มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นกรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงการเปรียบเทียบระหว่าง ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการนเรศวร เรียมมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน

	ผู้บริหาร N = 103		ครู-อาจารย์ N = 135		t
	\bar{X}	ระดับที่ พึงประสงค์ มากที่สุด	\bar{X}	ระดับที่ พึงประสงค์ มากที่สุด	
ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน					
1. สามารถรับหน้าจิจตจากผู้เข้าปฏิบัติงาน เพื่อให้บริการเข้ามายุที่กำหนดไว้	4.55	.54	4.44	.63	1.41
2. มีความสามารถในการวางแผนและปรับปรุง แผนงานอยู่เสมอ	4.62	.51	4.51	.61	1.49
3. รู้จักมอบหมายงานและอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบให้บุคคลอื่น	4.50	.54	4.44	.63	.78
4. มีความสามารถในการจัดซื้อจัดจ้าง อย่างเหมาะสม	4.57	.54	4.41	.63	2.15*

ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน	ผู้บริหาร N = 103			ครู-อาจารย์ N = 135			t
	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์	
			มากที่สุด			มากที่สุด	
5. มีความสามารถตามผลการปฏิบัติงาน และปรับปรุงงานให้ดีขึ้น	4.54	.54	มากที่สุด	4.53	.66	มากที่สุด	.23
6. มีความสามารถในการประสานงานกับ หน่วยงานอื่น ๆ	4.42	.57	มาก	4.49	.65	มาก	-.89
7. มีความสามารถในการวิเคราะห์และ สังเคราะห์งาน	4.41	.57	มาก	4.36	.63	มาก	.66
8. มีความสามารถการประเมินผล การทำงาน	4.41	.57	มาก	4.36	.70	มาก	.64
9. ผู้จัดส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากร	4.44	.61	มาก	4.45	.67	มาก	-.18
10. มีความเห็นชอบต่อการตัดสินใจ	4.49	.59	มาก	4.39	.69	มาก	1.09
11. สามารถนำคำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงาน	4.57	.51	มากที่สุด	4.50	.67	มากที่สุด	.90

	ผู้บริหาร N = 103				ครู-อาจารย์ N = 135				t
	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์ ลำดับที่	\bar{X}	SD	ระดับที่ พึงประสงค์ ลำดับที่	\bar{X}	SD	
ด้านความสามารถการปฏิบัติงาน									
12. มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์และมอง การณ์ไกล	4.61	.55	มากที่สุด	5	4.59	.65	มากที่สุด	2	.24
13. ส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คณะ	4.71	.50	มากที่สุด	2	4.57	.63	มากที่สุด	4	1.89
14. ส่งเสริมและบำรุงขวัญผู้ใต้บังคับบัญชา	4.73	.49	มากที่สุด	1	4.59	.66	มากที่สุด	2	1.92
15. สามารถปฏิบัติงานเป็นตัวอย่างที่ดีได้	4.68	.47	มากที่สุด	3	4.60	.65	มากที่สุด	1	1.00
16. สามารถเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการ การบริหารงาน	4.54	.57	มากที่สุด	9	4.53	.68	มากที่สุด	5	.21
ค่าเฉลี่ยรวม	4.55	.38	มากที่สุด		4.49	.52	มาก		1.11

** P < .01 * P < .05

ตารางที่ 22 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นและความแตกต่างระหว่างกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มครู - อาจารย์ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน ดังนี้

กลุ่มผู้บริหาร มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารคิดว่าสำคัญระดับมากที่สุด 11 ข้อ ซึ่งให้ความสำคัญ 5 ลำดับแรก เรียงตามลำดับดังนี้ ส่งเสริมและบำรุงขวัญผู้ใต้บังคับบัญชา ส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คณะ สามารถปฏิบัติงานเป็นตัวอย่างที่ดีได้ มีความสามารถในการวางแผนและปรับปรุงแผนงานอยู่เสมอ มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์และมองการณ์ไกล ส่วนข้ออื่น ๆ นั้น ผู้บริหารมีความเห็นว่าสำคัญในระดับมาก ซึ่งให้ความสำคัญเรียงตามลำดับ ดังนี้ มีความเด็ดขาดในการตัดสินใจ รู้จักส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากร มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ๆ และในเรื่องมีความสามารถในการวิเคราะห์และสังเคราะห์งาน มีความสามารถในการประเมินผลการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยและลำดับความสำคัญน้อยที่สุด

กลุ่มครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า ครู - อาจารย์คิดว่าสำคัญระดับมากที่สุด 8 ข้อ ซึ่งให้ความสำคัญ 5 ลำดับแรก เรียงตามลำดับดังนี้ สามารถปฏิบัติงานเป็นตัวอย่างที่ดีได้ ส่งเสริมและบำรุงขวัญผู้ใต้บังคับบัญชา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมองการณ์ไกล ส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คณะมีความสามารถในการวางแผนและปรับปรุงแผนงานอยู่เสมอ ส่วนข้ออื่น ๆ นั้น ครู - อาจารย์มีความเห็นว่าสำคัญในระดับมาก ซึ่งให้ความสำคัญเรียงตามลำดับในเรื่อง มีความสามารถในการประสานงาน รู้จักส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากร มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ๆ และในเรื่องมีความสามารถในการวิเคราะห์และสังเคราะห์งาน มีความสามารถในการประเมินผลการดำเนินงานมีค่าเฉลี่ยและลำดับความสำคัญน้อยที่สุด

เมื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน พบว่า กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู - อาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อ 7

สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายวิชาการด้าน
 ความสามารถในการปฏิบัติงาน จำนวน 16 ข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มผู้บริหาร
 และกลุ่มครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน
 1 ข้อ คือ มีความสามารถในการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเหมาะสม จากคะแนนเฉลี่ยแสดงให้เห็น
 ว่ากลุ่มผู้บริหารเห็นความสำคัญในเรื่อง มีความสามารถในการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเหมาะสม
 มากกว่ากลุ่มครู - อาจารย์ นอกนั้น กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นไม่
 แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารและครู - อาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอน
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 ดังตารางที่ 23 - 36

ตารางที่ 23

แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน
ฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ปีการศึกษา 2535 ด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร

ลำดับ ที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผู้บริหาร N = 103	ร้อยละ
1	ควรมีความรู้และ เข้าใจงานบริหารการศึกษาโครงสร้างของ หลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรให้ บรรลุจุดหมายได้เป็นอย่างดี หรือ ต่อเนื่องดี	10	9.71
2	ควรจัดให้มีการอบรมหรือสัมมนาผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ให้เข้าใจหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อย่างต่อเนื่องเพื่อ พัฒนางานให้ตรงเป้าหมาย	8	7.77
3	ควรมีความรู้และ เข้าใจลักษณะของวิชาชีพและตลาดแรงงาน	7	6.80
4	ควรจัดให้มีการศึกษาอบรมและดูงานตามสถานศึกษาและ ตามสถานประกอบการต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประ- เทศ เพื่อติดตามความก้าวหน้าและแนวบริหารงานใน สถานศึกษา	6	5.83
5	ควรจัดให้มีการศึกษาดูงานการเรียนการสอนในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา	5	4.85
6	ควรสนใจศึกษาทางด้านวิชาชีพเพิ่มเติมอยู่เสมอ	4	3.88

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ลำดับ ที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผู้บริหาร N = 103	ร้อยละ
7	ควรจบการศึกษาทางวิชาชีพครูไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี และหากได้ศึกษาเพิ่มเติมในสาขาบริหารการศึกษาก็จะเกิดประโยชน์สูงสุด	3	2.91
8	ควรจัดให้มีการอบรมแก่ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อติดตามข้อมูลและเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นใหม่	3	2.91
9	ควรมีวุฒิการศึกษาอย่างต่ำปริญญาโท	1	.97
10	ควรผ่านการอบรมหลักสูตรเตรียมผู้บริหารโรงเรียนมาก่อน	1	.97

ตารางที่ 23 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ จากแบบสอบถามปลายเปิด ด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร คิด เป็นร้อยละจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์จาก 103 ฉบับ สรุปเรียงเป็น 5 ลำดับแรก ดังนี้ ควรมีความรู้ และเข้าใจในปรัชญาการศึกษา โครงสร้างของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของ หลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตรให้บรรลุจุดหมายได้เป็นอย่างดีหรือค่อนข้างดี ควรจัดให้มีการ อบรมหรือสัมมนาผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ให้เข้าใจหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อย่างต้องแท้ เพื่อพัฒนางานให้ตรงเป้าหมาย ควรมีความรู้และเข้าใจลักษณะของวิชาชีพและ ตลาดแรงงาน ควรจัดให้มีการศึกษาอบรมและดูงาน ตามสถานศึกษาและสถานประกอบการ ต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อติดตามความก้าวหน้าและแนวบริหารงานในสถาน ศึกษา และควรจัดให้มีการศึกษาดูงานการเรียนการสอนในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์ การค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 24

แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน
ฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ปีการศึกษา 2535 ด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร

ลำดับ ที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผู้บริหาร N = 103	ร้อยละ
1	ควรเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารและสามารถนำมาปฏิบัติได้	9	8.74
2	ควรให้มีการอบรมสัมมนาผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ เพื่อเพิ่มพูนความรู้เป็นประจำ	8	8.74
3	ควรมีความรู้ในระบบการจัดการศึกษาและการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างดี	6	5.83
4	ควรมีความรู้และนำหลักการบริหารมาใช้ให้ถูกกับสถานที่และบุคคล	6	5.83
5	ควรมีความรู้กว้าง ครอบคลุมแต่ไม่จำเป็นต้องรู้ลึก	5	4.85
6	ควรมีความรู้เกี่ยวกับความเจริญก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจสังคมการเมืองวัฒนธรรมเป็นอย่างดี	4	3.88
7	ควรศึกษาหาความรู้ให้กว้างขวางและทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน	3	2.91
8	ควรมีความรู้เกี่ยวกับระบบธุรกิจของภาคเอกชนครบวงจร	2	1.94
9	ควรส่งเสริมให้เข้าศึกษาต่อระดับสูงกว่าปริญญาตรีทางบริหารด้านวิชาชีพ	1	.97
10	ควรมีความรู้ภาษาต่างประเทศเป็นอย่างดี อย่างน้อย 1 ภาษา	1	.97

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 24 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหาร ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 จากแบบสอบถามปลายเปิด ด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จาก 103 ฉบับ สรุปเรียงเป็น 5 ลำดับแรกดังนี้ ควรเข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารและสามารถนำมาปฏิบัติได้ ควรให้มีการอบรมสัมมนาผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ เพื่อเพิ่มพูนความรู้เป็นประจำ ควรมีความรู้ในระบบการจัดการศึกษาและ การบริหารงานวิชาการเป็นอย่างดี ควรมีความรู้และนำหลักการบริหารมาใช้ให้ถูกต้องกับสถานที่และบุคคล ควรมีความรู้กว้างขวาง ครอบคลุม แต่ไม่จำเป็นต้องรู้ลึก

ตารางที่ 25

แสดงความความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 ด้านประสบการณ์ของผู้บริหาร

ลำดับ ที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผู้บริหาร N = 103	ร้อยละ
1	ควรผ่านการอบรมหลักสูตร เตรียมผู้บริหารโรงเรียนมาก่อน	10	9.70
2	ควรมีประสบการณ์ด้านการสอนอย่างน้อย 10 ปี ขึ้นไป	9	8.74
3	ควรเป็นครูผู้สอนและผ่านการบริหารงานในหน้าที่หัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้างานหรือหัวหน้าฝ่ายมาก่อน	6	5.83
4	ควรมีประสบการณ์ทางด้านการบริหารอย่างน้อย 4 ปี	5	4.85
5	ควรมีการย้ายผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนดำรงตำแหน่งในสถานศึกษาแห่งละไม่เกิน 4 ปี เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์	4	3.88
6	ควรมีการสับเปลี่ยนหน้าที่การบริหารงานของผู้ช่วยผู้บริหารทั้ง 4 ฝ่าย เพื่อจะได้มีความรอบรู้งานบริหารทุกด้าน	3	2.91

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ลำดับ ที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผู้บริหาร N = 103	ร้อยละ
7	ควรเป็นผู้สำเร็จการศึกษาทางสาขาการบริหารการศึกษา	3	2.91
8	ควรจัดให้มีการศึกษาดูงาน สถานศึกษา ทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ	3	2.91
9	ควรมีความรู้สูงกว่าปริญญาตรี	2	1.94
10	ควรจัดให้ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการฝึกงาน ด้านบริหาร งานวิชาการในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา	2	1.94
11	ควรมีความรู้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	.97

ตารางที่ 25 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหาร ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 จากแบบสอบถามปลายเปิด ด้านประสพการณ์ของผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์จาก 103 ฉบับ สรุปเรียงเป็น 5 ลำดับแรก ดังนี้ ควรผ่านการอบรมหลักสูตรเตรียมผู้บริหารโรงเรียนมาก่อน ควรมีประสบการณ์ด้านการสอนอย่างน้อย 10 ปี ขึ้นไป ควรเป็นครูผู้สอนและผ่านการบริหารงานในหน้าที่หัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้างานหรือหัวหน้าฝ่ายมาก่อน ควรมีประสบการณ์ทางด้านการบริหารอย่างน้อย 4 ปี และควรมีการย้ายผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนค้ำตำแหน่งในสถานศึกษาแห่งละไม่เกิน 4 ปี เพื่อเพิ่มทุนประสพการณ์

ตารางที่ 26

แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน
ฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ปีการศึกษา 2535 ด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกาย

ลำดับ ที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผู้บริหาร N = 103	ร้อยละ
1	มีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือและศรัทธาแก่ผู้พบเห็น	12	11.65
2	มีความคิดริเริ่มและมีภาวะผู้นำ	9	8.74
3	มีความแม่นยำในการบริหารงาน	6	5.83
4	ควรรู้จักวางตัวให้เหมาะสมรู้จักกาลเทศะ และการทำให้ เกียรติคนอื่นตามโอกาสที่เหมาะสม	5	4.85
5	ควรเป็นผู้ที่เก็บความลับได้	5	4.85
6	กระตือรือร้น มุ่งมั่นที่จะจัดการศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพ อย่างจริงจัง	4	3.88
7	ควรมีความสุขที่ดีและร่างกายที่แข็งแรง	3	2.91
8	ควรเป็นผู้ที่มีความเด็ดขาดในการสั่งการ	3	2.91
9	ควรพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองโดยสม่ำเสมอ	2	1.94

ตารางที่ 26 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหาร ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 จากแบบสอบถามปลายเปิด ด้านบุคลิกภาพทางด้าน
ร่างกาย คิดเป็นร้อยละจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จาก 103 ฉบับ สรุปเรียงเป็น
5 ลำดับแรกดังนี้ มีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือและศรัทธาแก่ผู้พบเห็น มีความคิดริเริ่มและมีภาวะผู้นำ
มีความแม่นยำในการบริหารงาน ควรรู้จักวางตัวให้เหมาะสม รู้จักกาลเทศะและการทำให้เกียรติ
คนอื่นตามโอกาสที่เหมาะสม และควรเป็นผู้ที่เก็บความลับได้

ตารางที่ 27

แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน
ฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ปีการศึกษา 2535 ด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์

ลำดับ ที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผู้บริหาร N = 103	ร้อยละ
1	ควรมีจิตใจและอารมณ์มั่นคงควบคุมอารมณ์ได้ทุกสถานการณ์	12	11.65
2	ควรมีจิตใจเป็นธรรมในการบริหารงานบุคคล	11	10.67
3	ควรเป็นผู้มีจิตใจกว้างขวางเอื้อเพื่อเพื่อนฝูงและเพื่อนร่วมงาน	6	5.83
4	ควรปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่ชัดเจนและเข้าใจร่วมกันอย่างถูกต้อง	5	4.85
5	ไม่ควรใช้อารมณ์ในการบริหารงานและสั่งการ	4	3.88
6	ควรมีความจริงใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชา	3	2.91
7	ควรเป็นตัวของตัวเองอย่างมีเหตุผล	2	1.94
8	ควรเป็นผู้มองโลกในแง่ดี	2	1.94
9	ควรจัดเข้าค่ายคุณธรรม สึกสมานใจเพื่อพัฒนาจิตใจ	1	.97

ตารางที่ 27 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 จากแบบสอบถามปลายเปิด ด้านบุคลิกภาพทางด้าน
จิตใจและอารมณ์ คิดเป็นร้อยละจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จาก 103 ฉบับ สรุป
เรียงเป็น 5 ลำดับแรก ดังนี้ ควรมีจิตใจและอารมณ์มั่นคง ควบคุมอารมณ์ได้ทุกสถานการณ์
ควรมีจิตใจเป็นธรรมในการบริหารงานบุคคล ควรเป็นผู้มีจิตใจกว้างขวางและเอื้อเพื่อเพื่อน
ฝูงและเพื่อนร่วมงาน ควรปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่ชัดเจนและเข้าใจร่วมกันอย่างถูกต้อง และไม่ควรรำ
อารมณ์ในการบริหารงานและสั่งการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 28

แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน
ฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ปีการศึกษา 2535 ด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

ลำดับ ที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผู้บริหาร N = 103	ร้อยละ
1	เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลทุกชั้นทุกสาขาอาชีพ	11	10.67
2	เข้าใจเพื่อนร่วมงาน รู้จักประสานงานและสร้าง บรรยากาศทางวิชาการได้ดี	8	7.77
3	เป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน หน่วยงานรวมทั้งบุคคลอื่น	7	6.80
4	เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ให้บริการคนอื่น เสียสละเพื่องาน เพื่อ ส่วนรวมได้	6	5.83
5	สามารถปรับตัว เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมได้ดี	5	4.85
6	ควรปฏิบัติตนให้น่าเชื่อถือและจริงจังในการทำงานที่จะช่วยเหลือ บุคคลทั่วไป	4	3.88
7	ควรเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนทุกครั้งที่มีโอกาส	2	1.94
8	มีความมั่นคงทางการเงิน	1	.97

ตารางที่ 28 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 จากแบบสอบถามปลายเปิด ด้านบุคลิกภาพทางด้าน
สังคมและสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์จาก 103 ฉบับ
สรุปเรียงเป็น 5 ลำดับแรก ดังนี้ เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลทุกชั้น ทุกสาขาอาชีพ เข้าใจ
เพื่อนร่วมงาน รู้จักประสานงานและสร้างบรรยากาศทางวิชาการได้ดี เป็นที่ยอมรับของเพื่อน
ร่วมงาน หน่วยงาน รวมทั้งบุคคลอื่น ๆ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้บริการคนอื่น เสียสละเพื่องานเพื่อ
ส่วนรวมได้ และสามารถปรับตัว เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมได้ดี อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 29

แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน
ฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ปีการศึกษา 2535 ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน

ลำดับ ที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผู้บริหาร N = 103	ร้อยละ
1	มีความสามารถในการวางแผนงาน การบริหารงานบุคคล และติดตามประเมินงานอย่างมีระบบ	9	8.74
2	มีความสามารถในการประสานงานกับทุกฝ่าย	7	6.80
3	สามารถทำงานได้คล่องตัว รวดเร็ว แม่นยำและถูกต้อง	6	5.83
4	มีความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาริเริ่มงานใหม่ ๆ	5	4.85
5	มีความสามารถแนะนำและให้คำปรึกษาที่ดีแก่เพื่อนร่วมงาน ได้	5	4.85
6	มีความมุ่งมั่นในผลสัมฤทธิ์ที่มีประสิทธิภาพของงานทุกงาน ด้วยความมานะ อุตุน เสียสละ	4	3.88
7	สามารถวิเคราะห์งาน ติดตามและประเมินผล โดยอาศัย เทคโนโลยีเข้ามาช่วย	3	2.91
8	สามารถมองการณ์ไกลและคาดการณ์จัดการศึกษาล่วงหน้า ประมาณ 5 หรือ 10 ปี ข้างหน้า	1	.97

ตารางที่ 29 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 จากแบบสอบถามปลายเปิด ด้านความสามารถใน
การปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละจากจำนวน 103 ฉบับ สรุปเรียงเป็น 5 ลำดับแรก ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีความสามารถในการวางแผนงาน การบริหารงานบุคคลและติดตามประเมินงานอย่างมีระบบ
มีความสามารถในการประสานงานกับทุกฝ่าย สามารถทำงานได้คล่องตัว รวดเร็ว แม่นยำ
และถูกต้อง มีความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาริเริ่มงานใหม่ ๆ และมีความสามารถแนะนำและให้
คำปรึกษาที่ดีแก่เพื่อนร่วมงานได้

ตารางที่ 30

แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของครู - อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ
โรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ปีการศึกษา 2535 ด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร

ลำดับ ที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ครู-อาจารย์ N = 135	ร้อยละ
1	ควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ การจัดแผนการเรียนให้สอดคล้องกับสภาพของ ท้องถิ่น	10	7.40
2	ควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประกาศนียบัตร- วิชาชีพ การจัดแผนการเรียน และการประกอบอาชีพ	8	5.93
3	ควรมีความรู้เกี่ยวกับระบบการบริหารงานทางด้านธุรกิจ ในหลาย ๆ ด้าน	5	3.70
3	ควรมีความรู้ด้านวิชาชีพเพิ่มเติม เพื่อศึกษา วิทยาการใหม่ ๆ ตลอดเวลา	5	3.70
5	ควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพอิสระ สามารถให้ ความคิดเห็นต่อคนอื่น ๆ ได้	4	2.96
6	ควรมีความรู้อย่างต่ำระดับปริญญาตรี	3	2.22
7	ควรมีประสบการณ์การอบรมหลักสูตรเตรียมผู้บริหารโรงเรียน ระดับสูงมาก่อน	2	1.48

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 30 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของครู - อาจารย์ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 จากแบบสอบถามปลายเปิดดำเนินการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหารคิดเป็นร้อยละจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์จาก 135 ฉบับ สรุปเรียงเป็น 5 ลำดับแรกดังนี้ ควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ การจัดแผนการเรียนให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น ควรจัดให้มีการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ การจัดแผนการเรียนและการประกอบอาชีพ ควรมีความรู้เกี่ยวกับระบบการบริหารงานทางด้านธุรกิจทั้งหลาย ๆ ด้านควรศึกษาหาความรู้ด้านวิชาชีพเพิ่มเติมเพื่อศึกษาวิทยาการใหม่ ๆ ตลอดเวลา และควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพอิสระ สามารถให้ความคิดเห็นต่อคนอื่น ๆ ได้

ตารางที่ 31

แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของครู - อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 ด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร

ลำดับที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ครู-อาจารย์ N = 135	ร้อยละ
1	ควรมีความรู้ทางด้านการบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไปและรู้งานในหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบ	9	6.66
2	ควรมีความรู้เรื่องตลาดแรงงานและความต้องการของตลาดแรงงาน	6	4.44
3	ควรมีความรู้รอบตัว สนใจเหตุการณ์บ้านเมืองและเป็นคนทันเหตุการณ์อยู่เสมอ	6	4.44

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ลำดับ ที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ครู-อาจารย์ N = 135	ร้อยละ
4	ควรมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ	5	3.70
5	ควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอและหาโอกาสศึกษาต่อ ในระดับที่สูงขึ้น	4	2.96
6	ควรมีความรู้ทางธุรกิจพอสมควร สามารถหาสถาน ประกอบการป้อนนักศึกษาเข้าฝึกงานตามความต้องการ ของตลาด	3	2.22
7	ควรมีความรู้ความเข้าใจในด้านเศรษฐกิจ สังคมและ การปกครองประเทศ	2	1.48
8	ควรได้รับการอบรมจากบริษัทใหญ่ ๆ ในภาคเอกชน เพื่อ ฝึกทักษะเพิ่มเติมเฉพาะด้าน	1	.74

ตารางที่ 31 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของครู - อาจารย์ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 จากแบบสอบถามปลายเปิด ด้านความรู้ทั่วไปของ
ผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์จาก 135 ฉบับ สรุปเรียงเป็น 5
ลำดับแรก ดังนี้ ควรมีความรู้ทางด้านการบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไปและรู้งานใน
หน้าที่ที่ตนรับผิดชอบ ควรมีความรู้เรื่องตลาดแรงงานและความต้องการของตลาดแรงงาน ควร
มีความรู้รอบตัว สนใจเหตุการณ์บ้านเมืองและเป็นคนทันเหตุการณ์เสมอ ควรมีความรู้และ
เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และ
ควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอและหาโอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 32

แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของครู - อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ
โรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ปีการศึกษา 2535 ด้านประสบการณ์ของผู้บริหาร

ลำดับ ที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ครู-อาจารย์ N = 135	ร้อยละ
1	ควรผ่านการเป็นหัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้าฝ่าย หรือ หัวหน้างานมาก่อน	9	6.66
2	เคยทำงานด้านการสอนมาไม่น้อยกว่า 10 ปี	9	6.66
3	มีการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	5	3.70
4	ควรผ่านการอบรมหลักสูตรเตรียมผู้บริหารโรงเรียน มาก่อน	4	2.96
5	ควรผ่านงานบริหารจากหลายสถานศึกษาเพื่อเพิ่มพูน ประสบการณ์	3	2.22
6	เคยผ่านการเป็นผู้ในเทศภายในโรงเรียนมาก่อน	2	1.48
7	เคยผ่านการศึกษาดูงานหรือศึกษาระบบงานอาชีพจาก ภาคเอกชน	2	1.48
8	ควรมีประสบการณ์ทางธุรกิจเล็กน้อย แต่ไม่ใช่เป็น นักธุรกิจเต็มตัว	1	.74
9	ควรมีประสบการณ์ในการศึกษาดูงานในสถานศึกษาของ กรมอาชีวศึกษา	1	.74

ตารางที่ 32 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของครู - อาจารย์ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 จากแบบสอบถามปลายเปิด ด้านประสบการณ์ของผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์จาก 135 ฉบับ สรุปเรียงเป็น 5 ลำดับแรก ดังนี้ เคยทำงานด้านการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี เคยผ่านการเป็นหัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้าฝ่ายหรือหัวหน้างานมาก่อน มีการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี เคยผ่านการอบรมหลักสูตรเตรียมผู้บริหารโรงเรียนมาก่อน และเคยผ่านงานบริหารจากหลายสถานศึกษาเพื่อเพิ่มทุนประสบการณ์

ตารางที่ 33

แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของครู - อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 ด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกาย

ลำดับที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ครู-อาจารย์ N = 135	ร้อยละ
1	เป็นผู้มีบุคลิกที่สง่าผ่าเผย เป็นตัวของตัวเองในการบริหารงาน	11	8.14
2	เป็นคนกล้าแสดงออกด้วยความมั่นใจ	6	4.44
3	ควรมีลักษณะเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	5	3.70
4	ควรเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4	2.96
5	ควรเป็นคนมีไหวพริบและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	4	2.96
6	ควรเป็นผู้มีปรีชาญาณและมีมนุษยสัมพันธ์ดี	3	2.22
7	ควรแต่งกายสะอาด เรียบร้อย เหมาะกับวัย	2	1.48
8	ไม่สูบบุหรี่หรือดื่มจนเกินควร	2	1.48
9	เป็นผู้มีสุขภาพแข็งแรงไม่ปล่อยตัวให้อ้วนหรือพอมจนเกินไป	1	.74

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 33 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของครู - อาจารย์ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 จากแบบสอบถามปลายเปิด ด้านบุคลิกภาพทางด้วร่างกาย คิดเป็นร้อยละจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์จาก 135 ฉบับ สรุปเรียงเป็น 5 ลำดับแรก ดังนี้ เป็นผู้ที่มีบุคลิกที่สง่างามเหย เป็นตัวของตัวเองในการบริหารงาน เป็นคนกล้าแสดงออกด้วยความมั่นใจ ความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ควรเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และควรเป็นคนมีไหวพริบและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้

ตารางที่ 34

แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของครู - อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 ด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์

ลำดับที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ครู-อาจารย์ N = 135	ร้อยละ
1	ควรเป็นผู้ที่มองโลกในแง่ดี เอื้ออาทรและเอื้อเฟื้อต่อผู้ใต้บังคับบัญชา	12	8.88
2	มีความซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในคุณธรรมเปี่ยมด้วยความเมตตา	11	8.14
3	ควรเป็นผู้มีจิตใจมั่นคง อารมณ์ไม่แปรปรวนแปร่ง่าย	6	4.44
4	ควรเป็นผู้ที่มีความคิดกว้างไกลและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	5	3.70
5	ควรวางตัวเป็นกลาง มีความยุติธรรมไม่แบ่งพรรคแบ่งพวก	4	2.96
6	ควรเป็นผู้ที่เก็บความลับได้และเก็บความรู้สึกได้ดี	3	2.22

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 34 (ต่อ)

ลำดับ ที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ครู-อาจารย์ N = 135	ร้อยละ
7	ควรบริหารงานด้วยการใช้เหตุผลแทนการใช้อารมณ์กับผู้ ใต้บังคับบัญชา	2	1.48
8	ควรเป็นผู้มีความจริงใจกับทุกคน	1	.74

ตารางที่ 34 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของครู - อาจารย์ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 จากแบบสอบถามปลายเปิดด้านบุคลิกภาพทางด้าน
จิตใจและอารมณ์ คิดเป็นร้อยละจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 135 ฉบับ สรุปเรียง
เป็น 5 ลำดับแรก ดังนี้ ควรเป็นผู้มองโลกในแง่ดี เอื้ออาทรและเอื้อเฟื้อต่อผู้ใต้บังคับบัญชา
มีความซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในคุณธรรม เปี่ยมด้วยความเมตตา ควรเป็นผู้ที่มีจิตใจมั่นคงอารมณ์
ไม่แปรวนแปร่งาย ควรเป็นผู้ที่มีความคิดกว้างไกลและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และควร
วางตัวเป็นกลาง มีความยุติธรรม ไม่แบ่งพรรคแบ่งพวก

ตารางที่ 35

แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของครู - อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ
โรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ปีการศึกษา 2535 ด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

ลำดับ ที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ครู-อาจารย์ N = 135	ร้อยละ
1	เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์และเสียสละส่วนตนเพื่อส่วนรวม	11	8.14
2	สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ง่ายและไม่ถือตัว	10	7.40
3	สนใจเพื่อนร่วมงาน สิ่งแวดล้อมใกล้ตัวและเป็นที่ปรึกษาที่ดี	6	4.44
4	ควรรู้ใช้เวลาบางส่วนเข้าสมาคมกับผู้อื่นเพื่อจะได้รู้จัก สภาวะของสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปตลอด เวลา	4	2.96
5	มีความสามารถประชาสัมพันธ์สถานศึกษาต่อชุมชน	3	2.22
6	เข้ากับชุมชนและให้บริการสังคมด้วยเหตุอันควร	2	1.48
7	สามารถประสานงานและหาแหล่งสนับสนุนงบประมาณ พัฒนาการเรียนการสอน จากแหล่งอื่นนอกจากงบประมาณ ของทางราชการ	1	.74

ตารางที่ 35 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของครู - อาจารย์ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 จากแบบสอบถามปลายเปิด ด้านบุคลิกภาพทางด้าน
สังคมและสิ่งแวดล้อมคิดเป็นร้อยละจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 135 ฉบับ สรุปเรียง
เป็น 5 ลำดับแรก ดังนี้ เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์และเสียสละส่วนตนเพื่อส่วนรวม สามารถปรับตัว
เข้ากับสังคมได้ง่ายและไม่ถือตัว สนใจเพื่อนร่วมงาน สิ่งแวดล้อมใกล้ตัวและเป็นที่ปรึกษาที่ดี

ควรรู้ใช้เวลาบางส่วนเข้าสมาคมกับผู้อื่น เพื่อจะได้รู้จักสภาวะของสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา และมีความสามารถประชาสัมพันธ์สถานศึกษาต่อชุมชน

ตารางที่ 36

แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของครู - อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ
โรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ปีการศึกษา 2535 ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน

ลำดับ ที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ครู-อาจารย์ N = 135	ร้อยละ
1	เป็นผู้มีความรอบรู้ รวดเร็ว ถูกต้อง มีประสิทธิภาพและทัน เหตุการณ์	10	7.40
2	มีความกระตือรือร้น สามารถเป็นได้ทั้งผู้ปฏิบัติการสอนและ ผู้บริหาร	6	4.44
3	มีความสามารถวางแผนงานกระจายงานติดตามผลและ ประเมินผลงานได้อย่างรวดเร็ว	5	3.70
4	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค่นำวิชาการและเทคโนโลยี ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน	5	3.70
5	มีความคล่องตัวในการประสานงานกับผู้ร่วมงานและคน ทั่ว ๆ ไป	4	2.96
6	มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ เป็นตัวอย่างที่ดีและปฏิบัติ ตน ด้วยความซื่อสัตย์	3	2.22
7	สามารถสร้างทีมงานสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ใต้บังคับ บัญชา ได้มากที่สุด	3	2.22

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 36 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของครู - อาจารย์ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพปีการศึกษา 2535 จากแบบสอบถามปลายเปิด ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 135 ฉบับ สรุปเรียงเป็น 5 ลำดับแรก ดังนี้ เป็นผู้ที่มีความรอบรู้ รวดเร็ว ถูกต้อง มีประสิทธิภาพและทันเหตุการณ์ มีความกระตือรือร้น สามารถเป็นได้ทั้งผู้ปฏิบัติการสอนและผู้บริหาร มีความสามารถวางแผนงาน กระจายงาน ติดตามผลและประเมินผลงานได้อย่างรวดเร็ว มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นำวิชาการและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน และมีความคล่องตัวในการประสานงานกับผู้ร่วมงานและคนทั่ว ๆ ไป

สรุป ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นเพิ่มเติมต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 ดังนี้

กลุ่มผู้บริหาร มีความคิดเห็นเพิ่มเติมโดยพิจารณาจากความถี่ 10 ลำดับแรก ดังนี้

1. ควรมีโอกาสและอารมณ์มั่นคง ควบคุมอารมณ์ได้ทุกสถานการณ์
2. มีบุคลิกที่น่าเชื่อถือและศรัทธาแก่ผู้พบเห็น
3. มีจิตใจเป็นธรรมในการบริหารงานบุคคล
4. เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลทุกชั้น ทุกสาขาอาชีพ
5. ควรมีความรู้และเข้าใจในปรัชญาการศึกษา โครงสร้างของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรให้บรรลุจุดหมายได้เป็นอย่างดีหรือค่อนข้างดี
6. ควรผ่านการอบรมหลักสูตรเตรียมผู้บริหารโรงเรียนมาก่อน
7. ควรเข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารและสามารถนำมาปฏิบัติได้
8. ควรมีประสบการณ์ด้านการสอน อย่างน้อย 10 ปี ขึ้นไป
9. มีความคิดริเริ่มและมีภาวะผู้นำ
10. มีความสามารถในการวางแผนงาน การบริหารงานบุคคล และติดตาม

ประเมินงานอย่างมีระบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นเพิ่มเติมโดยพิจารณาจากความถี่ 10 ลำดับแรก

ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีมองโลกในแง่ดี เอื้ออาทรและเอื้อเพื่อต่อผู้ได้บังคับบัญชา
 2. มีความซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในคุณธรรม เปี่ยมด้วยความเมตตา
 3. เป็นผู้ที่มีบุคลิกที่สง่า ผ่าเผยเป็นตัวของตัวเองในการบริหารงาน
 4. เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์และเสียสละส่วนตนเพื่อส่วนรวม
 5. สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ง่ายและไม่ถือตัว
 6. ควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ การจัดการเรียน านให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น
 7. เป็นผู้ที่มีความรอบรู้รวดเร็ว ถูกต้อง มีประสิทธิภาพและทันเหตุการณ์
 8. ควรมีความรู้ทางการบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป และรู้งานในหน้าที่ ที่ตนรับผิดชอบ
 9. ควรผ่านการเป็นหัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้าฝ่าย หรือหัวหน้างานมาก่อน
 10. เคยทำงานด้านการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี
- ความคิดเห็นเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวกับวิชาชีพโดยตรง ผู้บริหารและครู - อาจารย์

ให้ความสำคัญน้อยแต่เป็นสิ่งที่น่าสนใจ ดังนี้

1. ควรจัดให้มีการอบรมหรือสัมมนาผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการให้เข้าใจหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อย่างต้องแท้เพื่อพัฒนางานให้ตรงเป้าหมาย
2. มีความรู้และเข้าใจลักษณะของวิชาชีพและตลาดแรงงาน
3. มีความรู้เกี่ยวกับระบบธุรกิจของภาคเอกชนโดยจัดให้มีการศึกษาดูงาน ระบบงานอาชีพจากภาคเอกชน
4. ศึกษาดูงานการเรียนการสอนในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยได้กำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขตของการวิจัย สมมติฐานการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะในการวิจัย ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 จำนวน 22 โรงเรียน เท่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ประชากร การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากกลุ่มประชากรทั้งหมด ได้แก่

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 จำนวน 22 คน และผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 จำนวน 88 คน รวมทั้งสิ้น 110 คน

2.2 ครู - อาจารย์ที่ทำการสอนวิชาชีพหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 จำนวน 137 คน

3. ตัวแปรที่จะศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 3.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน
- 3.1.2 ครู-อาจารย์ที่สอนวิชาชีพ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา 7 ด้าน คือ

- 3.2.1 คุณลักษณะทางด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร
- 3.2.2 คุณลักษณะทางด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร
- 3.2.3 คุณลักษณะทางด้านประสบการณ์ของผู้บริหาร
- 3.2.4 คุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกาย
- 3.2.5 คุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์
- 3.2.6 คุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม
- 3.2.7 คุณลักษณะทางด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ตั้งสมมติฐานไว้ 7 ประการ ดังนี้

1. ผู้บริหารและครู - อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน

2. ผู้บริหารและครู - อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ

ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน

3. ผู้บริหารและครู - อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ

ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ด้านประสบการณ์ของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน

4. ผู้บริหารและครู - อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ

ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกายไม่แตกต่างกัน

5. ผู้บริหารและครู - อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ

ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์ไม่แตกต่างกัน

6. ผู้บริหารและครู - อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ

ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

ไม่แตกต่างกัน

7. ผู้บริหารและครู - อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ

ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ผู้บริหารและครู - อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษาปีการศึกษา 2535 จำนวน 247 คน จำนวนนี้เป็นกลุ่มผู้บริหารจำนวน 110 คน ครู-อาจารย์ที่สอนวิชาชีพจำนวน 137 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นใช้เอง โดยการศึกษาจากเอกสาร ตำรา ผลงานการวิจัย และวิทยานิพนธ์ เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหาร ในวงราชการต่างๆ โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา 2 คน ตรวจสอบและแนะนำปรับปรุงแก้ไขและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และการใช้ภาษา แล้วนำไปทดลองใช้เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .86

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ จากจำนวน 22 โรงเรียน แจกแบบสอบถามทั้งสิ้น 247 ฉบับ ได้รับกลับคืนและถูกต้อง เรียบร้อย ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ จำนวน 238 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.36 จำนวนเป็น ผู้บริหาร จำนวน 103 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.64 และครู - อาจารย์ จำนวน 135 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.54

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ โดยมีรายละเอียด การใช้ค่าสถิติ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยค่า ร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญ ศึกษา ปีการศึกษา 2535 ในแต่ละด้านและภาพรวม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการประเมินความ คิดเห็นเป็นค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์ โดยทดสอบสมมติฐานด้วย $t - test$

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์ นำมาจัดลำดับ ความถี่ คิดเป็นร้อยละและเรียงลำดับความสำคัญของคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มเติมในภาพรวม

ผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ สรุปได้ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ตำแหน่งปัจจุบัน จากข้อมูลเกี่ยวกับตำแหน่งปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นกลุ่มผู้บริหารร้อยละ 43.28 และเป็นครู - อาจารย์ ร้อยละ 56.72

2. เพศ จากข้อมูลเกี่ยวกับเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือเป็นเพศชายร้อยละ 54.20 และเพศหญิง ร้อยละ 45.80 เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้บริหารและครู - อาจารย์ ปรากฏว่า ผู้บริหารเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือเป็นเพศชายร้อยละ 85.44 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 14.56 ส่วนกลุ่มครู - อาจารย์จะเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือเป็นเพศหญิง ร้อยละ 69.63 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 30.37

3. อายุ จากข้อมูลเกี่ยวกับอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.54 แต่เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู - อาจารย์ ปรากฏว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.49 ส่วนกลุ่มครู - อาจารย์มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 57.04

4. ระดับการศึกษา จากข้อมูลเกี่ยวกับระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามโดยภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 92.02 แต่เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู - อาจารย์ ปรากฏว่ากลุ่มผู้บริหารส่วนใหญ่จะมีวุฒิปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 93.20 เช่นเดียวกับกลุ่ม ครู - อาจารย์ ที่มีวุฒิปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 91.11

5. อายุราชการ จากข้อมูลเกี่ยวกับอายุราชการของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุราชการ 11 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 66.81 แต่เมื่อจำแนกเป็นกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู - อาจารย์ ปรากฏว่าผู้บริหารและครู - อาจารย์ส่วนใหญ่มีอายุราชการ 11 ปี ขึ้นไป เป็นกลุ่มผู้บริหารร้อยละ 95.15 กลุ่มครู - อาจารย์ ร้อยละ 45.18

ตอนที่ 2 สรุปคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ ดังนี้

2.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปได้ดังนี้

2.1.1 ด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 มีความเห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ มีความสามารถในการบริหารงานวิชาการ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร มีความสามารถในการจัดแผนการเรียน มีความสามารถในการนิเทศการศึกษา มีความสามารถสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนได้ มีความรู้และสามารถบริหารงานสารบรรณ มีความสามารถผลิตและใช้สื่อการสอน มีความรู้และสามารถบริหารงานพัสดุ มีความรู้และสามารถบริหารงานการเงินและบัญชี มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการก่อสร้างและอาคารเรียน

2.1.2 ด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 มีความคิดเห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ มีความรู้ความเข้าใจ ในการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียน มีความรู้ทางจิตวิทยา มีความรู้ความเข้าใจในด้านการประเมินผลการเรียน มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายระเบียบและข้อบังคับของทางราชการเป็นอย่างดี รู้แหล่งทรัพยากรของท้องถิ่นที่จะนำมาเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา รู้ความต้องการของชุมชนและเข้าใจสภาพของท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่ มีความรู้และเข้าใจเรื่อง ความต้องการของตลาดแรงงาน มีความรู้ความเข้าใจด้านปรัชญาการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการปกครองประเทศ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานวิจัยและสามารถใช้ประโยชน์จากงานวิจัยได้

2.1.3 ด้านประสบการณ์ของผู้บริหารโดยภาพรวม ผู้บริหารโรงเรียนมัธยม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 มีความคิดเห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ รู้หลักการบริหารและมีประสบการณ์ในการบริหาร ควรผ่านการอบรมหลักสูตรเตรียมผู้บริหารโรงเรียนมาก่อน มีประสบการณ์ในการสอนในสถานศึกษามากกว่า 6 ปี มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมกลุ่มและนำอภิปรายได้ มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ควรเป็นผู้สำเร็จการศึกษาทาง สาขาการบริหารการศึกษา มีประสบการณ์ในการเขียนบทความทางวิชาการ

2.1.4 ด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกาย โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 มีความคิดเห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด 6 ข้อ และระดับมาก 2 ข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ กระตือรือร้นที่จะศึกษาเล่าเรียนสิ่งใหม่ ๆ ปฏิบัติงานด้วยความคล่องแคล่ว มีความเฉลียวฉลาดและไหวพริบดี มีความสุภาพ อ่อนโยน อ่อนน้อมและมีท่าทางสง่าผ่าเผย มีความแนบเนียนในความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้วยกิริยาวาจาที่เหมาะสม สามารถใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องเหมาะสมแก่กาลเทศะ มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง แต่งกายสุภาพและเหมาะสมกับกาลเทศะ

2.1.5 ด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 มีความคิดเห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด 9 ข้อ และระดับมาก 1 ข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความยุติธรรม มีคุณธรรมที่ดีและเป็นตัวอย่างที่ดีได้ มีเหตุผลและยอมรับความจริง มีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีความวิริยะ อุตสาหะและอดทน มีสุขภาพจิตดี แสวงหาความสำเร็จ และหวังผลเลิศในการทำงาน

2.1.6 ด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมผู้บริหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรงเรียน มัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 มีความคิดเห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่า เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด 8 ข้อ ระดับมาก 1 ข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ มีความรับผิดชอบสูง มีความจริงใจกับทุกคน มีความเป็นประชาธิปไตยโดยมีใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นผู้เสียสละและทำหน้าที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เป็นคนตรงต่อเวลา มีมนุษยสัมพันธ์ดีกับผู้ร่วมงานและบุคคลทั่วไป รู้จักแสดงบทบาทของตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น มีฐานะทางเศรษฐกิจดีพอสมควร

2.1.7 ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 มีความคิดเห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด 11 ข้อ และระดับมาก 5 ข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ส่งเสริมและบำรุงขวัญผู้ใต้บังคับบัญชา ส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คณะ สามารถปฏิบัติงานเป็นตัวอย่างที่ดีได้ มีความสามารถในการวางแผน และปรับปรุงแผนงานอยู่เสมอ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมองการณ์ไกล สามารถให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงาน มีความสามารถในการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเหมาะสม สามารถแนะนำวินิจฉัยผู้อื่นที่ปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีความสามารถในการติดตามผลการปฏิบัติงานและปรับปรุงงานให้ดีขึ้น สามารถนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารงาน รู้จักมอบหมายงานและมอบอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับบุคคลอื่น มีความเคตขาดในการตัดสินใจ รู้จักส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากร มีความสามารถในการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ มีความสามารถในการวิเคราะห์และสังเคราะห์งาน มีความสามารถในการประเมินผลการดำเนินงาน

สรุปผลความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ทั้ง 7 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านปรากฏว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ คือ ด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์ ด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคม

และสิ่งแวดล้อม ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน และด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร ด้านประสบการณ์ของผู้บริหารและด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อในทุกด้าน ปรากฏว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์สูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีความรับผิดชอบสูง และชื่อที่เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่ำสุด อยู่ในระดับมาก คือ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการก่อสร้างและอาคารเรียน

เมื่อวิเคราะห์ภาพรวม 3 ด้าน พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหาร มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด 2 ด้านและระดับมาก 1 ด้าน เรียงลำดับ ดังนี้ ด้านบุคลิกภาพของผู้บริหาร ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน และด้านวิชาการ

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายชื่อ ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ จำแนกเป็นรายชื่อ ดังนี้

กลุ่มผู้บริหาร มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์รายชื่อพบว่า ผู้บริหารคิดว่าสำคัญระดับมากที่สุด มี 41 ชื่อ ระดับมาก 29 ชื่อ ปรากฏว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด 10 ลำดับแรก เรียงตามลำดับ ดังนี้ มีความยุติธรรม มีความรับผิดชอบสูง มีคุณธรรมที่ดี และเป็นตัวอย่างที่ดีได้ มีเหตุผลและยอมรับความจริง มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาเล่าเรียนสิ่งใหม่ ๆ มีความจริงใจกับทุกคน เป็นคนตรงต่อเวลา ปฏิบัติงานด้วยความคล่องแคล่ว มีความเฉลียวฉลาดและไหวพริบดี และที่ผู้บริหารให้ความสำคัญในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยและความสำคัญน้อยที่สุด คือ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการก่อสร้างและอาคารเรียน

2.2 ความคิดเห็นของครู - อาจารย์ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปได้ดังนี้

2.2.1 ด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร โดยภาพรวมครู - อาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 มีความคิดเห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อเห็นว่าเป็นคุณลักษณะ

ที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 8 ข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร มีความสามารถในการบริหารงานวิชาการ มีความสามารถในการจัดแผนการเรียน มีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนได้ มีความสามารถในการนิเทศการศึกษา มีความสามารถผลิตและใช้สื่อการสอน มีความรู้และสามารถบริหารงานสารบรรณ มีความรู้และสามารถบริหารงานการเงินและบัญชี มีความรู้และสามารถบริหารงานพัสดุ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการก่อสร้างและอาคารเรียน

2.2.2 ด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร โดยภาพรวมครู - อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 มีความเห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 9 ข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียน มีความรู้ทางจิตวิทยา มีความรู้ความเข้าใจ ในด้านการประเมินผลการเรียน มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายระเบียบและข้อบังคับของทางราชการเป็นอย่างดี รู้ความต้องการของชุมชนและเข้าใจสภาพท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่ รู้แหล่งทรัพยากรของท้องถิ่นที่จะนำมาเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา มีความรู้และเข้าใจในเรื่องความต้องการของตลาดแรงงาน มีความรู้ความเข้าใจในด้านปรัชญาการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานวิจัยและสามารถใช้ประโยชน์จากงานวิจัยได้ มีความรู้ความเข้าใจในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการปกครองประเทศ

2.2.3 ด้านประสบการณ์ของผู้บริหาร โดยภาพรวมครู - อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 มีความเห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ อยู่ในระดับมาก 5 ข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ รู้หลักการบริหารและมีประสบการณ์การบริหาร มีประสบการณ์ในการสอนในสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 6 ปี ควรผ่านการอบรมหลักสูตรเตรียมผู้บริหารโรงเรียนมาก่อน มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมกลุ่มและนำอภิปรายได้ ควรเป็นผู้สำเร็จการศึกษาทางสาขาการบริหารการศึกษา มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการเขียนบทความทางวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.4 ด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกาย โดยภาพรวม ครู - อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพปีการศึกษา 2535 มีความเห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด 6 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ กระตือรือร้นที่จะศึกษาเล่าเรียนสิ่งใหม่ ๆ ปฏิบัติงานด้วยความคล่องแคล่ว มีความเฉลียวฉลาดและไหวพริบดี มีความแนบเนียนในความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้วยกิริยาวาจาที่เหมาะสม สามารถใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องเหมาะสมแก่กาลเทศะ มีความสุภาพอ่อนโยนอ่อนน้อม และมีท่าทางสง่าผ่าเผย มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง แต่งกายสมสมัยและเหมาะสมกับกาลเทศะ

2.2.5 ด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์ โดยภาพรวมครู - อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพปีการศึกษา 2535 มีความเห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด 7 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ มีความยุติธรรม มีคุณธรรมที่ดีและเป็นตัวอย่างที่ดีได้ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีเหตุผลและยอมรับความจริง มีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีความวิริยะ อุตสาหะและอดทน มีสุขภาพจิตดี มีอารมณ์ขันและอารมณ์มั่นคง แสวงหาความสำเร็จและหวังผลเลิศในการทำงาน

2.2.6 ด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวม ครู - อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 มีความเห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด 8 ข้อและอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ มีความรับผิดชอบสูง มีความจริงใจกับทุกคน มีความเป็นประชาธิปไตย โดยมีใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นคนตรงต่อเวลา มีมนุษยสัมพันธ์ดีกับผู้ร่วมงานและบุคคลทั่วไป เป็นผู้เสียสละและทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม รู้จักแสดงบทบาทของตนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น มีฐานะทางเศรษฐกิจดีพอสมควร

2.2.7 ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมครู - อาจารย์ใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 มีความเห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด 8 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 8 ข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ สามารถปฏิบัติงานเป็นตัวอย่างที่ดีได้ ส่งเสริมและบำรุงขวัญผู้ปฏิบัติงาน บัญชา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมองการณ์ไกล ส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คณะ มีความสามารถในการติดตามผลการปฏิบัติงานและปรับปรุงงานให้ดีขึ้น สามารถนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารงาน มีความสามารถในการวางแผนและปรับปรุงแผนงานอยู่เสมอ สามารถให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงาน มีความสามารถในการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ รู้จักส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากร สามารถแนะนำจิตใจผู้อื่นให้ปฏิบัติงานเพื่อให้บริการลูกค้าที่กำหนดไว้ รู้จักมอบหมายงานและอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับบุคคลอื่น มีความสามารถในการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเหมาะสม มีความเด็ดขาดในการตัดสินใจ มีความสามารถในการวิเคราะห์ และสังเคราะห์งาน มีความสามารถในการประเมินผลการดำเนินงาน

สรุปผลความคิดของครู - อาจารย์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2535 ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ทั้ง 7 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านปรากฏว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์ ด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกาย และด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก 4 ด้าน เรียงตามลำดับ จากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ คือ ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านประสมการณ์ของผู้บริหาร ด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร และด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในทุกด้าน ปรากฏว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์สูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีความยุติธรรม และข้อที่เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่ำสุดอยู่ในระดับมาก คือ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการก่อสร้างและอาคารเรียน เช่นเดียวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร

เมื่อวิเคราะห์ภาพรวม 3 ด้านพบว่าความคิดเห็นของครู - อาจารย์มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า ครู - อาจารย์ให้ความสำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในระดับมากที่สุด 1 ด้านและระดับมาก 2 ด้าน เรียงลำดับดังนี้ ด้านบุคลิกภาพของผู้บริหาร ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน และด้านวิชาการ

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายชื่อความคิดเห็นของครู - อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ จำแนกเป็นรายชื่อ ดังนี้

กลุ่มครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์รายชื่อพบว่า ครู - อาจารย์ คิดว่าสำคัญระดับมากที่สุด มี 34 ข้อ ระดับมาก 36 ข้อ ปรากฏว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด 10 ลำดับแรกเรียงตามลำดับ ดังนี้ มีความยุติธรรม มีความรับผิดชอบสูง มีคุณธรรมที่ดีและเป็นตัวอย่างที่ดีได้ มีเหตุผลและยอมรับความจริง มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาเล่าเรียนสิ่งใหม่ ๆ มีความจริงใจกับทุกคน มีความเป็นประชาธิปไตยโดยมีใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นคนตรงต่อเวลา ปฏิบัติงานด้วยความคล่องแคล่ว และที่ครู - อาจารย์ให้ความสำคัญในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยและความสำคัญน้อยที่สุด คือ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการก่อสร้างและอาคารเรียน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู - อาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปได้ดังนี้

3.1 ด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร ผู้บริหารและครู - อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 งานเรื่องมีความสามารถในการนิเทศการศึกษา สำหรับเรื่อง มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร มีความสามารถในการจัดแผนการเรียน มีความสามารถผลิตและใช้สื่อการสอน มีความสามารถในการบริหารงานวิชาการ มีความสามารถสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนได้ มีความรู้และสามารถบริหารงานสารบรรณ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการก่อสร้างและอาคารเรียน มีความรู้และสามารถบริหารงานการเงินและบัญชี และมีความรู้ความสามารถบริหารงานพัสดุ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ

.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

3.2 ด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร ผู้บริหารและครู - อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องมีความรู้ความเข้าใจในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการปกครองประเทศ และรู้แหล่งทรัพยากรของท้องถิ่นที่จะนำมาเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา สำหรับเรื่องมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียน มีความรู้ทางจิตวิทยา มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายระเบียบและข้อบังคับของทางราชการเป็นอย่างดี มีความรู้ความเข้าใจในด้านปรัชญาการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานวิจัยและสามารถชี้ประโยชน์จากงานวิจัยได้ รู้ความต้องการของชุมชนและเข้าใจสภาพท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่ มีความรู้และความเข้าใจในเรื่องความต้องการของตลาดแรงงานและมีความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลการเรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

3.3 ด้านประสบการณ์ของผู้บริหาร ผู้บริหารและครู - อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องควรเป็นผู้สำเร็จการศึกษาทางสาขาการบริหารการศึกษา และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องมีประสบการณ์ในการเขียนบทความทางวิชาการ สำหรับเรื่อง มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ควรผ่านการอบรมหลักสูตรเตรียมผู้บริหารโรงเรียนมาก่อน รู้หลักการบริหารและมีประสบการณ์ในการบริหารมีประสบการณ์ในการสอนในสถานศึกษามากกว่า 6 ปี และมีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมกลุ่มและนำเสนอวิทยานิพนธ์ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

3.4 ด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกาย ผู้บริหารและครู - อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5 ด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์ ผู้บริหารและครู - อาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

3.6 ด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ผู้บริหารและครู - อาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ในเรื่องมีฐานะทางเศรษฐกิจดีพอสมควรและมีความจริงใจกับทุกคน สำหรับเรื่อง ความเป็นประชาธิปไตยโดยมีใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ดีกับผู้ร่วมงานและบุคคลทั่วไป รู้จักแสดงบทบาทของตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น เป็นคนตรงต่อเวลาและมีความรับผิดชอบสูง มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์ ในด้านนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จึงไม่ยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

3.7 ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน ผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง มีความสามารถในการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเหมาะสมสำหรับในข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

สรุปผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 ปรากฏว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งพบว่าผู้บริหารและครู - อาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เมื่อวิเคราะห์รายด้านรวม 3 ด้าน พบว่าผู้บริหารและครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารและครู – อาจารย์ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการจากแบบสอบถามปลายเปิด สรุปได้ดังนี้

กลุ่มผู้บริหาร มีความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

1. ควรจริงจังและอารมณ์มั่นคง ควบคุมอารมณ์ได้ทุกสถานการณ์
2. มีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือและศรัทธาแก่ผู้พบเห็น
3. มีจิตใจเป็นธรรมในการบริหารงานบุคคล
4. เป็นผู้ที่มิมีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลทุกชั้น ทุกสาขาอาชีพ
5. ควรมีความรู้และเข้าใจในปรัชญาการศึกษา โครงสร้างของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรให้บรรลุจุดหมายได้เป็นอย่างดีหรือค่อนข้างดี
6. ควรผ่านการอบรมหลักสูตรเตรียมผู้บริหารโรงเรียนมาก่อน
7. ควรเข้าใจบทบาท หน้าที่ของผู้บริหารและสามารถนำมาปฏิบัติได้
8. ควรมีประสบการณ์ด้านการสอนอย่างน้อย 10 ปีขึ้นไป
9. มีความคิดริเริ่มและมีภาวะผู้นำ
10. มีความสามารถในการวางแผนงาน การบริหารงานบุคคล และติดตามประเมินงานอย่างมีระบบ

กลุ่มครู – อาจารย์ มีความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีมองโลกในแง่ดี เอื้ออาทรและเอื้อเพื่อต่อผู้ได้บังคับบัญชา
2. มีความซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในคุณธรรม เปี่ยมด้วยความเมตตา
3. เป็นผู้ที่มีบุคลิกที่สง่าผ่าเผย เป็นตัวของตัวเองในการบริหารงาน
4. เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์และเสียสละส่วนตนเพื่อส่วนรวม
5. สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ง่าย และไม่ถือตัว
6. ควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ การจัดแผนการเรียน ให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น
7. เป็นผู้มีความรอบรู้ รวดเร็ว ถูกต้อง มีประสิทธิภาพและทันเหตุการณ์

8. ควรมีความรู้ทางการบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป และรู้งานในหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบ
9. ควรผ่านการเป็นหัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้าฝ่าย หรือหัวหน้างานมาก่อน
10. เคยทำงานด้านการสอน มาไม่น้อยกว่า 10 ปี

ความคิดเห็นเพิ่มเติมบางส่วนที่เกี่ยวกับวิชาชีพ ผู้บริหารและครู - อาจารย์ให้ความสำคัญน้อย แต่เป็นสิ่งที่น่าสนใจ ดังนี้

1. ควรจัดให้มีการอบรมหรือสัมมนา ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการให้เข้าใจหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ อย่างต้องแท้เพื่อพัฒนางานให้ตรงเป้าหมาย
2. ควรมีความรู้และเข้าใจลักษณะของวิชาชีพและตลาดแรงงาน
3. ควรจัดให้มีการศึกษาอบรม และดูงานตามสถานศึกษาและสถานประกอบการต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อติดตามความก้าวหน้าและแนวการบริหารงานในสถานศึกษา
4. ควรจัดให้มีการศึกษาดูงานการเรียนการสอนในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา
5. ควรมีความรู้เกี่ยวกับระบบธุรกิจของภาคเอกชน ครัววงจร
6. เคยผ่านการศึกษาดูงาน หรือศึกษาระบบงานอาชีพ จากภาคเอกชน

การอภิปรายผล

การอภิปรายผลที่ได้จากการวิจัยในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 เพศ ข้อมูลที่น่าสนใจเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 54.20 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่ามีผู้บริหารที่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 85.44 ส่วนครู - อาจารย์จะเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 69.63 ตรงกับข้อมูลจากกองแผนงาน กรมสามัญศึกษา (2537:69) พบว่าข้าราชการครูสังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือ เพศหญิง 60,588 คน เป็นเพศชาย 43,467 คน แยกเป็น ผู้บริหารเพศชาย 4,335 คน ผู้บริหารเพศหญิง 790 คน ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่า มีข้าราชการ ครูโดยภาพรวมเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย แต่เมื่อเป็นผู้บริหาร จะพบว่าผู้บริหารเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าสังคมไทยแต่เดิมมีความเชื่อว่าผู้บริหารงานเป็นเพศชายจะเป็นผู้นำได้ดีกว่าเพศหญิง แต่ปัจจุบันความเชื่อมีแนวโน้มเปลี่ยนไป อาจจะมีสาเหตุจากผลการวิจัยที่พบว่า ครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญที่เป็นผู้หญิงมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานสูงกว่าผู้บริหารที่เป็นชาย พฤติกรรมที่มุ่งงานนี้ หมายถึงพฤติกรรมที่ผู้นำได้แสดงออกในแง่ การปฏิบัติภารกิจหลักของโรงเรียนให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยประยุกต์หลักวิชาให้กลมกลืนกับงานที่ทำ (วิจิตร ชีระกุล, 2518:63-64) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญมา กัมปนาทพงษ์ (2532:98) พบว่าผู้บริหารหญิงมีคุณลักษณะด้านวิชาการและด้านความสามารถในการบริหารงานสูงกว่าผู้บริหารชาย

1.2 อายุ การวิจัยครั้งนี้พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามตามตำแหน่งผู้บริหารซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกรมสามัญศึกษา ที่ต้องการบุคคลที่มีวุฒิภาวะและประสบการณ์เพียงพอในการบริหารงาน ทั้งนี้ เพราะผู้บริหารจะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้น ผู้บริหารจะต้องผ่านเกณฑ์การคัดเลือกด้านประสบการณ์ข้อใดข้อหนึ่ง คือ ดำรงตำแหน่ง ซึ่งได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าระดับ 4 มาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี หรือดำรงตำแหน่ง ซึ่งได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าระดับ 5 มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี หรือดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนระดับ 6 หรือดำรงตำแหน่งครูใหญ่หรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี หรือดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ (กรมสามัญศึกษา, 2535:15) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญมา กัมปนาทพงษ์ (2532:99) ที่พบว่า ผู้บริหารที่มีอายุมากมีคุณลักษณะด้านความสามารถ ในการบริหารงานสูงกว่าผู้บริหารที่มีอายุน้อยกว่า และอีกประการหนึ่ง เมื่อได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้บริหารแล้วจะดำรงตำแหน่งไปจนครบเกษียณอายุ มิได้มีการเลือกตั้งตามวาระจึงทำให้ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีอายุมากกว่า ครู - อาจารย์ ทั่วไป ซึ่งจากการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่จะมีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี ก็กล่าวได้ว่า เป็นวัยที่มีประสบการณ์ในการทำงาน มีความกระตือรือร้นและมีความตั้งใจในการทำงาน จึงนับว่าเป็นการเหมาะสมที่อายุของครู - อาจารย์ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์นี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 ระดับการศึกษา จากการวิจัยพบว่าทั้งผู้บริหารและครู - อาจารย์มีวุฒิอยู่ในระดับปริญญาตรีมากที่สุด ซึ่งนับว่าอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน กรมสามัญศึกษากำหนดไว้ชัดเจนว่าจะต้องมีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี (กรมสามัญศึกษา, 2535:15) และสำหรับครู - อาจารย์ นั้น การขออนุมัติตำแหน่งใหม่เพื่อบรรจุแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาเป็นส่วนใหญ่ จะขออนุมัติตำแหน่งอาจารย์ 1 วุฒิปริญญาตรี เท่านั้น ก็เพื่อให้ได้บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถเพียงพอและเหมาะสมกับการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งตรงกับสถิติข้อมูลจำนวนครู - อาจารย์ สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 89,772 คน จากข้าราชการครูทั้งหมด 104,055 คน (กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา, 2537:67)

ข้อที่น่าสังเกต ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิสองกว่าระดับปริญญาตรี มีเพียงร้อยละ 6.80 ของกลุ่มผู้บริหาร เท่านั้น ซึ่งเป็นเรื่องที่ผู้บริหารควรพิจารณาในการพัฒนาตัวเอง เนื่องจากว่าครู - อาจารย์ ส่วนมากมีวุฒิระดับปริญญาตรี และมีความตื่นตัวที่จะพัฒนาและยกระดับการศึกษาของตัวเองให้สูงขึ้น ทั้งนี้ เป็นเพราะมหาวิทยาลัยต่าง ๆ มีการขยายและยกระดับการศึกษาถึงระดับปริญญาโทและปริญญาเอกรวมทั้งมหาวิทยาลัยเปิดด้วย จึงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจะต้องชวนชวนที่จะพัฒนาตนเอง และยกระดับความรู้ของตนเองให้สูงขึ้นมากกว่าที่เป็นอยู่ ณ ปัจจุบัน เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิจิตร ชีระกุล (2518:63-64) พบว่า ครูใหญ่ที่เรียนสูงกว่าระดับปริญญาตรีจะเป็นผู้นำ ที่ทำงานมีประสิทธิภาพมากกว่าและที่สำคัญคือ สามารถขจัดปัญหาเกี่ยวกับการปกครองบังคับบัญชาครู - อาจารย์ ที่มีวุฒิสอง ซึ่งเป็นปัญหาส่วนหนึ่งในหลาย ๆ ปัญหาที่ปรากฏในการบริหารงาน

1.4 อายุราชการ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครู - อาจารย์ ส่วนใหญ่มีอายุราชการ 11 ปีขึ้นไป ซึ่งแสดงว่าโรงเรียนมัศึกษามีครู - อาจารย์ ที่สอนวิชาอาชีพอยู่บ้างแล้ว ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ตามโครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ให้นักเรียนทุกคนต้องเรียนวิชาการงานและอาชีพ 6 หน่วย การเรียน และให้เปิดวิชาอาชีพเป็นวิชาเลือกเสรีอย่างหลากหลาย (ถนน จันทร์ขจร, 2535:5-6) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุงพ.ศ.2533)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

าให้นักเรียนทุกคนเรียนพื้นฐานวิชาอาชีพ 6 หน่วยการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร และเปิดวิชาอาชีพ เป็นวิชาเลือกเสรีอีกหลากหลาย (กนก จันทรจักร, 2535:9-10) ซึ่งจะต้องใช้ครูที่จบด้านวิชา อาชีพเป็นผู้สอน และการที่กระทรวงศึกษาธิการ (2535:1-2) อนุญาตให้โรงเรียนมัธยม ศึกษาเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในปีการศึกษา 2535 เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่ มีความพร้อมในด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ และครู - อาจารย์ ด้านวิชาชีพ จึงเป็น เหตุผลหนึ่ง ที่ครู - อาจารย์ ส่วนมากมีอายุราชการ 11 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 สรุปคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ ดังนี้

2.1 ด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร และครู - อาจารย์ ที่บ่งชี้ที่สำคัญ ๆ ได้แก่ มีความสามารถในการบริหารงานวิชาการ มีความ รู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร มีความสามารถในการวางแผนการ เรียน การที่ผู้บริหารและครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ในด้านคุณลักษณะด้าน การศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหารนั้น อาจจะเป็นเพราะเห็นว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่าย วิชาการ มีหน้าที่ควบคุมการใช้หลักสูตรซึ่งประกอบด้วยงานหลัก 3 งาน คือ งานบริหารและ งานบริการหลักสูตรได้แก่ การเตรียมบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจงานหลักสูตร การจัดครู เข้าสอนตามความถนัดและเหมาะสม การบริการเอกสารหลักสูตรสื่อการเรียนการสอนหลักสูตร ทุกชนิด เครื่องมือเกี่ยวกับการประเมินผลและแหล่งวิชาต่าง ๆ ในโรงเรียน งานดำเนินการ เรียนการสอนตามหลักสูตร ได้แก่ การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น การจัดทำ แผนการสอน การจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลตามหลักสูตรงานสนับสนุน และส่งเสริมการใช้หลักสูตร ได้แก่ การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร (สังัด อุทรานันท์, 2527:262-269) จำเป็นต้องใช้คนที่มีความรู้ ความสามารถสูงเพื่ออาชีพประสิทธิภาพของงาน วิชาการ ซึ่งเป็นงานหลักในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับความคิดของพนัส หันนาคินทร์ (2524:66) ซึ่งกล่าวไว้ว่า " ความรู้ทางด้านวิชาชีพ คือความรู้ที่จำเป็นแก่การ บริหารงานในโรงเรียน การแนะแนวและการจัดหลักสูตร หลักสูตรวิจัยการศึกษา กฎหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกี่ยวกับการจัดและการนิเทศการศึกษา " และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพฑูริย์ โกวิทมา (2535:101) พบว่า คุณลักษณะด้านวิชาการที่สำคัญคือ ความรู้ระบบการบริหารงานและนโยบายของชาติ ความรู้ในการบริหารงานบุคคล ความรู้ในการวางแผนและการงบประมาณ ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร และสามารถนิเทศการศึกษาได้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ซึ่งมีหน้าที่หลักที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ถือเป็นหลักของการจัดการศึกษาคือ การดำเนินการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตรที่วางไว้ ซึ่งผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการที่หวังผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร การบริหารการศึกษาจึงจะมีประสิทธิภาพ ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทางวิชาการ และงานที่รับผิดชอบที่ระบุเหล่านี้ ล้วนแต่ส่งผลต่อการทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นเรื่องมีอานการ รักษาสถานการณ์ ต่าง ๆ ไว้ได้ดี (อรุณ รัชธรรม, 2527:104-108) และยังช่วยให้ได้รับการยอมรับนับถือในวงการด้วย (อุทัย บุญประเสริฐ, 2521:11) และในการบริหารการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ย่อมหมายถึงการดำเนินการเรียนการสอนให้ครอบคลุมหลักสูตร และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (Marler, 1973:3194-A) และสามารถนำปัจจัยการบริหาร และสภาพแวดล้อมมาใช้ ให้เกิดประโยชน์ในการบริหารและบรรลุเป้าหมายหลักของโรงเรียน (Huffines, 1984:705-A)

ส่วนความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการก่อสร้างและอาคารเรียนนั้น ผู้บริหารและครู - อาจารย์ ให้ความสำคัญเป็นอันดับสุดท้ายของด้านนี้ ทั้งนี้เพราะงานเกี่ยวกับการก่อสร้างและอาคารเรียน ในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา นั้น เป็นหน้าที่ของกองออกแบบและก่อสร้าง ซึ่งมีหน้าที่ในการออกแบบอาคาร ประมาณราคา และควบคุมงานก่อสร้างของกรม (กรมสามัญศึกษา, 2536ก:14)

นอกจากนี้ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารและครู - อาจารย์ ด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหารจากแบบสอบถามปลายเปิด คือ ควรมีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาการศึกษา โครงสร้างของหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร ให้สู่จุดมุ่งหมายได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ เพราะเห็นว่าเป็นหน้าที่หลักของ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ที่จะบริหารงานวิชาการ ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องรู้หลักการบริหารงาน มีการศึกษาดี มีความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รอบรู้ทางวิชาการเป็นอย่างดี จึงจะสามารถบริหารงานไปได้สำเร็จ ราบรื่น (Ghiselli, 1971:39-44) และจะต้องมีความรู้ทางด้านวิชาการทั่วไป คือรู้หลักเบื้องต้นของวิชาต่าง ๆ ที่สอนอยู่ในโรงเรียน เพื่อให้การตรวจตราควบคุมและแนะนำครู เป็นไปอย่างถูกต้องและมีความรู้ทางด้านวิชาชีพ คือ ความรู้ที่จำเป็นแก่การบริหารงานในโรงเรียน รู้หลักแห่งการจัดและการให้การศึกษ เช่น วิชาปรัชญาการศึกษา หลักการมัธยมศึกษา การวัดผลการศึกษา จิตวิทยา หลักการบริหารโรงเรียน การแนะนำการจัดหลักสูตร หลักวิธีวิจัยการศึกษา กฎหมายเกี่ยวกับการจัดและนิเทศการศึกษา (พนัส หันนาคินทร์, 2524:64-67)

2.2 ด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารและครู - อาจารย์ ที่พึงชี้ที่สำคัญ ๆ ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียน มีความรู้ทางจิตวิทยา ผลการวิจัยนี้ มีส่วนสอดคล้องกับความคิดเห็นของ สมพงษ์ เกษมสิน (2526:2) ได้กล่าวไว้ว่า " การรู้ เรื่องการบริหารบุคคลเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของผู้บริหาร " ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ วิทยุญ สาคร (2526:156) ที่กล่าวว่า " การบริหารบุคคลคือหัวใจของการบริหาร ไม่ว่าจะ เป็นหน่วยงานขนาดเล็กหรือหน่วยงานขนาดใหญ่ จะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และได้รับความสำเร็จตามเป้าหมาย หรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับความร่วมมือของบุคคล ที่เกี่ยวข้องกับทุกคนทุกฝ่าย " คล้ายคลึงกับความคิดเห็นของเมธี บิลันธนานนท์ (2529:1) กล่าวไว้ว่า " บุคคลเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่สุดในการบริหารงานใด ๆ ก็ตาม เพราะเป็นส่วนประกอบที่เป็นมนุษย์ ไม่มีงานใดที่จะยากลำบากและมีความไม่แน่นอนเท่ากับการทำงานร่วมกับผู้อื่น " คนจึงจัดว่าเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่สุดขององค์การ เพราะเป็นตัวกำหนดที่สำคัญว่าองค์การจะมีประสิทธิภาพหรือประสิทธิผลหรือไม่ (อรุณ รักธรรม, 2532:82) คนควรเป็นหัวใจของการบริหาร ที่ผู้บริหารจะต้องสนใจเป็นพิเศษ (ชงชัย สันติวงษ์, 2533:63) ปัญหาสำคัญส่วนใหญที่พบในองค์การก็เป็นปัญหาเกี่ยวกับคน ถ้าบริหารงานบุคคลได้ดีย่อมส่งผลดีต่อการปฏิบัติงาน ผู้บริหารจึงต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับคนด้วย เพราะผู้บริหารจะทำงานขององค์การ ให้บรรลุเสร็จสิ้นด้วยดีนั้น ย่อมต้องอาศัยคนเป็นผู้ปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้กับตน ผลงานต่าง ๆ จึงจะสำเร็จลงได้ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารทุกคนล้วนต้องเป็นนักบริหารงานบุคคล (ชงชัย สันติวงษ์, 2535:4-6) สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยุญ รุทมนตา (2535:101) พบว่า คุณลักษณะด้านวิชาการที่สำคัญคือ ความรู้ระบบการบริหารและนโยบายของชาติ ความรู้ในการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บริหารงานบุคคล ความรู้ในการวางแผนและการงบประมาณ ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร และสามารถนิเทศการศึกษาได้

ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในเรื่อง มีความรู้ทางจิตวิทยาใน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จอม อำนวย (2535:บทคัดย่อ) พบว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา คือ ด้านความรู้ทั่วไป ควรมีความรอบรู้ทันต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ มีความสามารถดำเนินการด้านจิตวิทยากับผู้ร่วมงานได้

สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ลำดับสุดท้ายของผู้บริหารและครู - อาจารย์ ด้านความรู้ทั่วไปตามลำดับ คือ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานวิจัย และสามารถใช้ประโยชน์จากงานวิจัยได้ และมีความรู้ความเข้าใจในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการปกครองประเทศ ถึงแม้จะมีความสำคัญลำดับสุดท้าย แต่ก็ เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เพราะผู้บริหารและครู - อาจารย์มีความคิดเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้นำทางการศึกษา เป็นผู้นำงานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้มีคุณภาพ สามารถปรับตัว และดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุขในสังคมปัจจุบัน ซึ่งเป็นสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจและสังคม ด้านการเมือง ตลอดจนด้านการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี ด้วยเหตุนี้ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ จึงจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจ และต้องตื่นตัวอยู่เสมอ เพื่อทันทันกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในระบบการศึกษา Rodwell (อ่างในบุญมา กับปนาทพงษ์, 2532:42) ได้สรุปว่า การเปลี่ยนแปลงจำเป็นต้องที่ผู้บริหารต้องติดตาม ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี การทำงานในด้านต่าง ๆ ซึ่งสามารถศึกษาได้จากรายงานความก้าวหน้าในวงการวิทยาศาสตร์ ธุรกิจ อุตสาหกรรมผลิต เกษตรและการแพทย์ รวมทั้งการค้นคว้าวิจัยในสาขาต่าง ๆ ที่สำคัญที่สุดคือ เทคโนโลยีที่ใช้กระบวนการเรียนการสอนและการเปลี่ยนแปลงทางด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ซึ่งสามารถศึกษาได้จากนโยบายของรัฐบาล ความคิดเห็นจากภาคธุรกิจเอกชน ความคิดเห็นของประชาชนภายในประเทศผ่านสื่อมวลชนในรูปแบบต่าง ๆ ในระดับนานาชาติ ก็ควรศึกษาสถานการณ์ของโลก ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้านใกล้ชิด รวมทั้งประเทศที่มีบทบาทต่อเสถียรภาพทาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

นอกจากนี้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารและครู - อาจารย์ ด้านความรู้ทั่วไป จากแบบสอบถามปลายเปิด คือ เข้าใจในบทบาทของผู้บริหารและสามารถนำมาปฏิบัติได้ ทั้งนี้ เพราะเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ก็คือ ผู้ที่จะปฏิบัติหน้าที่แทนครูใหญ่หรือผู้อำนวยการ เมื่อครูใหญ่หรือผู้อำนวยการไม่สามารถปฏิบัติงานได้ (พัส หันนาคินทร์, 2524:68) และได้ กำหนดให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นตำแหน่งสายงานบริหาร ทักษะที่ปกครองบังคับบัญชา ครูตามทีผู้บริหารมอบหมาย (กรมสามัญศึกษา, 2536:1) จึงเป็นคุณลักษณะที่สำคัญและจำเป็นที่ ผู้ช่วยผู้บริหารจะต้องเข้าใจในบทบาทของผู้บริหาร และนำมาปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ ในการ บริหารการศึกษา ซึ่งจะต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลปะ ในการดำเนินการหรือให้การบริการด้าน ปกครอง การเรียนการสอน และการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับการศึกษาร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้การ เรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี มีประสิทธิภาพตามจุดหมายที่วางไว้ (เมธี บิลันธานนท์, 2525:2) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุณีย์ จิตรเนื่อง (2526:88) พบว่าผู้บริหารและ ครู - อาจารย์ เห็นด้วยอย่างยิ่งคือ ผู้บริหารควรมีความรู้เกี่ยวกับหน่วยงานทั้งหมดที่ตนปฏิบัติ และรู้ว่าหน่วยงานย่อยสัมพันธ์กันอย่างไร ผลการศึกษาที่ยังสอดคล้องกับทัศนะของ อรรถสิทธิ์ สิทธิสุนทร (2524:9-10) ที่ให้ไว้เกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารที่ดี ต้องมีความรู้เฉพาะวิชาการ านหน้าที่โดยตรงให้แตกฉาน และมีความรู้ในวิชาการแขนงอื่น ๆ เกี่ยวกับงานในหน้าที่

2.3 ด้านประสบการณ์ของผู้บริหาร คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารและครู - อาจารย์ ที่บ่งชี้ที่สำคัญ ๆ ได้แก่ รู้หลักการบริหารและมีประสบการณ์ในการบริหาร ควรผ่าน การอบรมหลักสูตรเตรียมผู้บริหารโรงเรียนมาก่อน มีประสบการณ์ในการสอนในสถานศึกษาไม่ น้อยกว่า 6 ปี ผลการวิจัยนี้ มีส่วนสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ศิริกาญจน์ ภิณฑิ (2517: 47-51) พบว่า การที่ผู้บริหารจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องมีความรู้ พื้นฐานและประสบการณ์ในการบริหารงานมาก่อน ซึ่งจะต้องมีประสบการณ์สูงผ่านงานทางด้าน การเป็นครูมานานพอสมควร รู้แนวทางการปฏิบัติงานได้ดี หรือความชำนาญงานเฉพาะของ ผู้บริหาร ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานให้สำเร็จผลดีเยี่ยม (สมภพ วรรณพันธ์, บุญมาก พรหมพิชัย และภคพร ตริรัตน์ตระกูล, 2530:97) ความรู้และประสบการณ์จะทำให้ผู้บริหาร สามารถคาดการณ์มองเห็นปัญหา และงานที่จะดำเนินการได้อย่างตลอด ผู้บริหารที่ดีควรมีพื้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความรู้และประสบการณ์ ทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ สามารถนำความรู้นั้น ๆ มาใช้ดำเนินงาน ทุกชนิดได้ (วิจิตร วรุตบางกูร และสุพิชญา ชีระกุล, 2523:79) ประสบการณ์จะช่วยทำให้ เข้าใจปัญหาและสถานการณ์ตามความเป็นจริงดีขึ้น การได้ผ่านงานมาย่อมมีความรอบรู้มากกว่า คนที่ไม่เคยผ่านงานนั้น ๆ มาก่อน ประสบการณ์ หลักการ และหลักวิชา จะทำให้การทำงาน มีประสิทธิภาพดีขึ้น (พันธ์ หันนาคินทร์, 2524:66) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เฉลิม รัชชนะกุล (2524:บทคัดย่อ) พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ควรมีลักษณะดังนี้ มีความรู้ ทางวิชาการทั่วไป มีวุฒิทางการศึกษา มีประสบการณ์ในการทำงานมาก่อน มีความเข้าใจงาน การบริหารงานบุคคลและงานวิจัยของ พัฒนา สงวนกล้าจิต (2526:บทคัดย่อ) พบว่าผู้บริหาร ที่มีประสบการณ์การทำงานมาก มีแนวโน้มการบริหารงานมีประสิทธิภาพสูงกว่า ผู้บริหารที่มี ประสบการณ์น้อย ซึ่งขัดแย้งกับผลการวิจัยของ วิรัตน์ ศิริบุรณ (2518:บทคัดย่อ) ที่พบว่า ประสบการณ์ของครูใหญ่ไม่มีผลต่อสมรรถภาพการบริหารงานโรงเรียน และจากผลการวิจัยของ จอม อ่ำแจ้ง (2535:บทคัดย่อ) ยังพบว่าด้านทักษะหรือประสบการณ์ในการทำงานหรือบริหาร งานควรมีประวัติการทำงานดี มีผลงานปรากฏเด่นชัดเป็นที่ยอมรับของผู้ใต้บังคับบัญชา และ สอดคล้องกับงานวิจัยของจารึก เพชรจรัส (2527:102-103) พบว่าคุณสมบัติเฉพาะอธินการ นั้น พบว่าอธินการควรมีลักษณะดี มีประสบการณ์ทางด้านบริหารมาก่อน มีสุขภาพดี มีความรู้ ด้านมนุษยศาสตร์และมีประสบการณ์ฐานะรองอธินการมาก่อน

ในส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในข้อที่ว่า มีประสบการณ์ในการสอนในสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 6 ปี นั้น เนื่องจากว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กว่าจะก้าวขึ้นมาเป็นอาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หรือผู้อำนวยการ ได้สะสมประสบการณ์ใน โรงเรียนมามากและเป็นเวลานานไม่ว่าจะเป็นการสอน การดูแลกิจการนักเรียน การประสาน สัมพันธ์กับชุมชน ผลงานในอดีตประกอบกับบุคลิกภาพ และการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ทำให้ผู้บริหารเหล่านี้เป็นกลุ่มบุคคลที่มีความสามารถสูงในการทำงาน การศึกษา การจัดการเรียน การสร้างทีมงานเพื่อให้สามารถดำเนินการหลักได้อย่างมีประสิทธิภาพ (เจริญ ทั้งทอง, 2536:89) และ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จารึก ตลับทอง (2529:บทคัดย่อ) พบว่า พฤติกรรมผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาควรมีประสบการณ์ทางด้าน การสอน โดย วิจารณ์ตำแหน่งหัวหน้างานหรือหัวหน้าคณะมาแล้วและยังสอดคล้องกับการวิจัยของไพฑูรย์ ยอดยิ่ง

เป็นบุคคลที่มีความพร้อมในการที่จะเข้าไปบริหารงานโรงเรียนซึ่งกรมสามัญศึกษา (2535:15) ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการต้องผ่านการฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูงตามหลักสูตร และวิธีการที่ ก.ค. กำหนด ในการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งบริหารนั้น ส่วนใหญ่จะพิจารณาที่ผลงานซึ่งเป็นผลมาจากการใช้ดุลยพินิจ และการตัดสินใจของบุคคลนั้น ๆ เอง ก่อนที่ผู้บริหารจะได้รับตำแหน่ง ย่อมมีประสบการณ์ในการทำงานและได้รับการประเมินมาบ้างแล้ว เมื่อได้รับคัดเลือกเข้าสู่ตำแหน่ง ยังผ่านการฝึกอบรมเข้มเกี่ยวกับภารกิจและทักษะในการตัดสินใจ ประสบการณ์จากการปฏิบัติงานก่อนเข้าสู่ตำแหน่งประกอบกับการฝึกอบรม การลงมือทดลองดูและการเผชิญปัญหาอยู่ทุกขณะ จึงทำให้ผู้บริหารได้ฝึกฝนสมรรถภาพในการตัดสินใจตลอดเวลา และต้องรับผิดชอบการตัดสินใจของตนด้วย (Fisher, 1984:52) และสอดคล้องกับงานวิจัย ของ จาร์ส ตลับทอง (2529:บทคัดย่อ) พบว่า พฤติกรรมผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาควรมีประสบการณ์ ทางด้านการสอน โดยดำรงตำแหน่งหัวหน้าคณะหรือหัวหน้างานมาแล้ว

2.4 ด้านคุณลักษณะทางด้านร่างกาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารและครู - อาจารย์ ที่บ่งชี้ที่สำคัญ ๆ ได้แก่ กระตือรือร้นที่จะศึกษาเล่าเรียนสิ่งใหม่ ๆ ปฏิบัติงานด้วยความคล่องแคล่ว มีความเฉลียวฉลาดและไหวพริบดี ผลการวิจัยมีส่วนสอดคล้องกับงานวิจัยของโยธิน จารุภูมิ (2526:113) พบว่า คุณสมบัติของผู้บริหารในการปฏิบัติงาน เริ่มด้วยมีความตั้งใจ กระตือรือร้นในการทำงาน และมีแรงปรารถนาจะทำงานให้บรรลุผลสำเร็จสูงเป็นประการแรก และสอดคล้องกับผลงานวิจัย ของ สมานึก วรรณพิน (2528:85) กิติศักดิ์ รัตนฉายา (2529:81) พบว่า คุณลักษณะผู้นำจะต้องมีความรับผิดชอบ คุณธรรม ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ฉลาดมีไหวพริบ กระฉับกระเฉงว่องไว มองการณ์ไกล กล้าเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ และตัดสินใจได้เหมาะสมกับทุกสถานการณ์ แสดงให้เห็นว่า ต้องการผู้บริหารที่มีลักษณะเป็นคนกระฉับกระเฉงคล่องแคล่วว่องไว มีความตื่นตัว แจ่มใสสำเร็จ กระทำตนให้ทุกคนเห็นว่า มีความกระตือรือร้น ไม่เป็นคนเก็บตัว ตรงกับทัศนะของ ทินพันธ์ นาคะตะ (2509:84-89) และ อรุณ รักธรรม (2527:207-211) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้นำไว้หลายประการ ประการหนึ่งกล่าวว่า ต้องมีความกระตือรือร้น หมายถึงเป็นผู้มีใจจดจ่อ ที่จะปฏิบัติงานต่าง ๆ อย่างจริงจัง มีความรักงาน ต้องการทำงานให้สำเร็จ และกระทำงานด้วยความสนุกสนาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพลิดเพลิน จะเห็นว่าสอดคล้องกับความคิดเห็นของวิจิตร วรุตบางกูร และ สุพิชญา วีระกุล (2523:74-76) กิติพันธ์ รุจิรกุล (2529:53) Stogdill (1974:62-63) และสมหมาย ชาพรหมมา (2532:55) ที่กล่าวว่า คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน จะต้องมีความเป็นผู้นำ คือ มีความรับผิดชอบ มีความสามารถในการตัดสินใจ มีความฉลาด ไหวพริบดีมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกระตือรือร้น คล่องแคล่ว ว่องไวและมีความสุขรอบคอบ มีบุคลิกภาพเหมาะสม มีสุขภาพดี มีวินัยในตนเอง มีความ เด็ดขาดและยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ช่างรงค์ บุญกาญจน์ (2530:77) พบว่าคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์มาก ได้แก่ ข้อที่ว่า มีความตื่นตัวและกระตือรือร้น ในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ ทั้งนี้ อาจมีสาเหตุมาจากผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในฐานะผู้นำทาง วิชาการจะต้องเป็นผู้เริ่มต้นกระตือรือร้นก่อน เพราะการที่ผู้นำกระตือรือร้น จะเป็นการช่วย กระตุ้นให้ผู้นำได้บังคับบัญชา กระตือรือร้นตามไปด้วย (วิญญู อังคนารักษ์, 2522:12-13) ซึ่ง ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ จะต้องเป็นผู้มีบทบาทในการที่จะเป็นผู้นำในการหา วิชาการ และความรู้ใหม่ ๆ มากกระตุ้นให้ครูตื่นตัว ในงานวิชาการ

ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ลำดับสุดท้าย ในด้านคุณลักษณะทางด้านร่างกาย ตาม ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ คือ แต่งกายสมสมัยและเหมาะสมกับกาลเทศะ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านร่างกายลำดับต้น ๆ นั้น เป็นเรื่องที่ต้อง พิจารณา ต้องปฏิบัติให้เกิดความเคยชิน ปฏิบัติได้อย่างแนบเนียนไม่เคอะเขิน กลายเป็นผู้ที่มี บุคลิกที่ดีได้ เกิดความประทับใจมาเลือกมาสมัครเข้ากับผู้พบเห็น ส่วนการแต่งกายนั้นเป็นสิ่งที่ เปลี่ยนแปลงได้ง่ายไม่จำเป็นต้องพิจารณา ถึงแม้ว่าจะเป็นความต้องการลำดับสุดท้ายแต่ก็เป็น คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ ผู้บริหารและครู - อาจารย์ ยังเห็นความ สาคัญในเรื่องการแต่งกายสมสมัยและเหมาะสมกับกาลเทศะ เพื่อเป็นการเสริมบุคลิกภาพที่เด่น ดังคำที่กล่าวว่า " บุคลิกคือ ขุมทรัพย์มหาศาล " (อุทัย หิรัญเทศ, 2524:55) สอดคล้องกับ ทศนะของ อาภา ภมรบุตร (2526:1-5) ซึ่งกล่าวไว้ว่า " การแต่งกายที่เหมาะสม เรียบร้อยเป็นการส่งเสริมบุคลิกภาพทำให้เกิดบรรยากาศทางดีแก่การปกครอง การบริหาร นอกจากความสุภาพเรียบร้อยแล้ว การแต่งกายยังต้องคำนึงถึงอายุ เพศ ตำแหน่ง หน้าที่ ลักษณะของงานและสถานที่ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับการใช้เครื่องแต่งกาย "การแต่งกายของ

บุคคลชั้นหัวหน้างานจะต้องไม่เป็นเป้าสายตาของผู้ที่พบเห็น และก่อให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์ ขบวนการทางไม่ดี ดังนั้น การแต่งกายที่เหมาะสมกับกาลเทศะและกาลสมัย จึงเป็นการสร้างเสน่ห์ (เสน่ห์ ศรีสุวรรณ, 2533:81-86) ดึงดูดใจและจูงใจคน ทำให้มีมิตรภาพระหว่างกันได้ รวดเร็ว เพราะการมีบุคลิกภาพดีจะเป็นรากฐานให้บุคคลสร้างตัวเป็นผู้นำได้ง่ายนั่นเอง

สำหรับความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู - อาจารย์ ด้านบุคลิกภาพทางด้านการแต่งกาย จากแบบสอบถามปลายเปิด คือเป็นผู้ที่มีบุคลิกที่สง่าผ่าเผยเป็นที่น่าเชื่อถือและศรัทธาแก่ผู้พบเห็น มีความคิดริเริ่มและมีภาวะผู้นำ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ทั้งผู้บริหารและครู - อาจารย์ เห็นว่า การที่จะเป็นผู้บริหารที่ดี มีเสน่ห์ และสามารถโน้มน้าวจิตใจคนได้ จะต้องมีความดีทั้งภายนอกและภายใน บุคลิกที่ดีมีเสน่ห์จากภายนอกได้แก่ รูปร่าง หน้าตาดี มีสง่าราศรี มีการแต่งกายที่เหมาะสมกับกาลเทศะและกาลสมัย และมีอากัปกิริยาที่เหมาะสม เป็นไปตามธรรมชาติ ส่วนการสร้างเสน่ห์ เกิดจากภายในก็คือ มีความจำเริญ มีความกระตือรือร้น มีความคิดสร้างสรรค์ มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่เห็นแก่ตัว (เสน่ห์ ศรีสุวรรณ, 2533:81-86) บุคลิกภาพจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง สำหรับผู้บริหารโรงเรียน เพราะบุคลิกภาพช่วยในการสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และช่วยทำให้ประสบความสำเร็จ ในการสร้างสัมพันธ์นั้น ความรู้สึกศรัทธาของผู้ร่วมงานที่มีต่อผู้บริหารเมื่อแรกพบเห็น จะขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของผู้บริหารนั่นเอง นอกจากนี้ บุคลิกภาพยังเป็นตัวส่งผลให้บรรลุความสำเร็จในอาชีพของตนอีกด้วย (ก่อ สวัสดิพานิชย์, 2519:105-112); สุขชา จันทรเฒ และ สุรางค์ จันทรเฒ (2524:121) ดังนั้น คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในเรื่อง แต่งกายสมสมัยเหมาะสมกับกาลเทศะ จึงมีความสำคัญอย่างมาก สำหรับผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา

2.5 ด้านคุณลักษณะทางด้านจิตใจและอารมณ์ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร และครู - อาจารย์ ที่พึงชี้ ที่สำคัญ ๆ ได้แก่ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความยุติธรรม มีคุณธรรมที่ดี และเป็นตัวอย่างที่ดี ผลการวิจัยนี้มีส่วนสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชัย เวียงสงค์ (2527:บทคัดย่อ) วารี ศรีมาโรจน์ (2527:91) และสมหมาย ชาพรหมมา (2536:56) พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร คือมีความซื่อสัตย์สุจริต มีความยุติธรรม มีคุณธรรม เสียสละต่องานในหน้าที่ มีมนุษยสัมพันธ์ มีความจริงใจต่อผู้อื่น มีความเมตตากรุณาไม่รับสินบน ทั้งนี้เพราะคุณลักษณะดังกล่าว เป็นพื้นฐานของพฤติกรรม ที่ทำให้ผู้บริหารเป็นคนดีและคุณลักษณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านนี้ ยังเป็นคุณลักษณะที่จะทำให้ผู้ร่วมงาน และผู้ใต้บังคับบัญชามีความมั่นใจในการทำงาน ก่อให้เกิดขวัญและกำลังใจในการทำงาน และทำให้การบริหารงานนั้นบรรลุเป้าหมายได้ นอก จากนั้นยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โยชิน จารุภูมิ (2526:บทคัดย่อ) กิตติศักดิ์ รัตนฉายา (2529:80) จอม อ้วนแจ้ง (2535:58) พบว่า ผู้บริหารควรจะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อ หน้าที่และผู้ร่วมงาน จริงใจต่องาน มีลักษณะของผู้คนที่กล้าตัดสินใจโดยอาศัยข้อมูลอย่างสมเหตุ สมผล รักที่จะสร้างความยุติธรรม มีความรับผิดชอบสูง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มี มนุษยสัมพันธ์สอดคล้องกับแนวคิดของวิจิตร วรุตบางกูรและสุพิชญา ซีระกุล (2523:74-76) และทัศนะของ Shan และ Wilber (1957:517-519) ที่ว่าคุณลักษณะของผู้บริหารคือ จะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต คุณธรรมที่จะยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้บริหารให้ประพฤติแต่สิ่งที่ดีงาม ก็คือ ความซื่อสัตย์สุจริต คุณลักษณะที่ดีของผู้บริหารดังกล่าวนี้ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประดม แสงสว่าง (2524:334) พบว่า ความสำคัญและความเป็นของคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ของ นักบริหารการศึกษา อันดับแรก ก็คือ ด้านคุณธรรม ความประพฤติและความรับผิดชอบ ถ้า ผู้บริหารโรงเรียนไม่มีคุณธรรมดังกล่าวก็จะทำให้ครู ขาดขวัญและกำลังใจ และนำไปสู่ความ แตกแยก การทำงานเป็นทีมจะไม่เกิดขึ้น นอกจากนี้ ประชุม รอดประเสริฐ (2527:24) บรรจง ชูสกุลชาติ (2530-2533:107) ยังกล่าวไว้ว่าผู้บริหารที่ดี จะต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรม ทั่วทั้งกาย วาจา ใจ ในการดำรงชีวิต ซึ่งจะต้องมีความขยันหมั่นเพียร ไม่ทอดเลย ซื่อสัตย์สุจริต การเสียสละเพื่อส่วนรวม การปฏิบัติงานก็จะได้รับความร่วมมือ ร่วมใจด้วยดีและยังสอดคล้อง กับผลการวิจัยของ ไพฑูรย์ โภคพัฒนา (2535:102) คุณลักษณะที่สำคัญของผู้บริหาร ที่สำคัญ ๆ คือ ความรับผิดชอบในการตัดสินใจ หรือสิ่งการของตนเอง ความเป็นผู้นำที่มีคุณธรรมเป็น แบบอย่างได้ ความสามารถจูงใจผู้ร่วมงานให้ปฏิบัติงานสำเร็จ ความสามารถในการสร้าง ทีมงานเพราะคุณลักษณะดังกล่าวทำให้สามารถปฏิบัติงานให้เป็นไปตามภารกิจ ที่ได้รับมอบหมาย ไปโดยราบรื่น และการที่ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้มีคุณธรรมนั้น ย่อมเป็นที่ต้องการของครู - อาจารย์ ซึ่งเป็นผู้ร่วมงาน (ลัทธิ ยศบุญญา, 2533:87) จึงเป็นคุณลักษณะที่สำคัญ และ ความเป็นที่ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนจำเป็นต้องมี เพื่อให้การบริหารงานโรงเรียนเป็นไปอย่าง มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ลำดับสุดท้ายในด้านคุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ คือ แสวงหาความสำเร็จและหวังผลเลิศในการทำงาน ถึงแม้จะอยู่ในลำดับสุดท้าย แต่ก็ยังเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นที่ผู้บริหารควรจะมี ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของสมพงษ์ เกษมสิน (2526:293-296) แสดงความคิดเห็นว่าผู้บริหารที่ดีจะประกอบด้วยคุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพและความสนใจผู้บริหารควรจะเป็นผู้มีความสนใจ ความเชื่อมั่น เป็นผู้บรรลุนิติภาวะทางอารมณ์ มีระดับความปรารถนาสูงในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลและมีคุณค่า ระดับความปรารถนาคือจะเป็นเครื่องผลักดันให้ผู้บริหารสละแรงกายแรงใจแก่การปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่ ดังนั้น คุณลักษณะดังกล่าวจึงเป็นคุณลักษณะที่ดีของผู้บริหารอีกด้านหนึ่ง ซึ่งจะมีอิทธิพลในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จได้

สำหรับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ ด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์จากแบบสอบถามปลายเปิด คือมีความซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในคุณธรรมในการบริหารงานบุคคล มีจิตใจและอารมณ์มั่นคง ควบคุมอารมณ์ได้ทุกสถานการณ์ เป็นผู้มองโลกในแง่ดี เอื้ออาทรและเอื้อเฟื้อต่อผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นคุณลักษณะที่ผู้บริหารและครู - อาจารย์ ให้ความสำคัญ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีจิตใจที่เข้มแข็งมั่นคงในอารมณ์ไม่หวั่นไหวง่าย ทนต่อสภาพความเครียด (ประชุม โพธิกุล, 2532:17) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จอม อำนวย (2535:57) พบว่าในการบริหารสถานศึกษานั้น ต้องยึดหลักริเริ่มอดทน หนักแน่น รู้เขา รู้เรา รู้ที่จะสร้างความรักสามัคคี ซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรม และในงานวิจัยของ เจริญ ทั้งทอง (2536:87) ยังพบว่า ความเอื้ออาทรเป็นสมรรถภาพในการหน้าที่ผู้บริหารมีมากเป็นอันดับหนึ่ง สอดคล้องกับผลการวิจัยภาวะผู้นำของ Stogdill (1972:137) วิจิตร ชีระกุล (2518:63-64) ซึ่งต่างก็พบว่าความห่วงใย เอื้ออาทร พร้อมทั้งจะช่วยเหลือแก่ผู้ร่วมงานมีความเห็นอกเห็นใจ เป็นองค์ประกอบและพฤติกรรมที่สำคัญของผู้นำ จนถือได้ว่า เป็นมิติหนึ่งที่ผู้นำต้องปฏิบัติในการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนซึ่งต้องทำงานร่วมกับคนหมู่มาก ต้องพึ่งพาสมรรถภาพและความร่วมมือของผู้ร่วมงาน ด้วยการสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีต่อกัน เพื่อให้เกิดความร่วมมือ และเกิดบรรยากาศการทำงานที่ดี (สมิต อาชวณิชกุล, 2534:27) ดังนั้น การที่ผู้บริหารมีคุณลักษณะในการเอื้ออาทร มีความซื่อสัตย์สุจริต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ยึดมั่นในคุณธรรม และมีจิตสำนึกจะเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความประทับใจ มีความรู้สึก
คุ้นเคย เป็นการสร้างความสัมพันธ์ในการทำงานกับครู - อาจารย์ ได้รับความร่วมมือในการ
ทำงาน เพื่อให้เกิดผลดีต่อการบริหารโรงเรียนยิ่งขึ้น

2.6 ด้านคุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม คุณลักษณะที่
พึงประสงค์ของผู้บริหารและครูอาจารย์ที่พึงมี ที่สำคัญ ๆ ได้แก่ มีความรับผิดชอบสูง มีความ
จริงใจกับทุกคน มีความเป็นประชาธิปไตยโดยมีใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ผล
การวิจัยนี้มีส่วนสอดคล้องกับความคิดเห็นของศิริพร พงศ์ศรีจรณี (2529:7-10) และกิติพันธ์
รุจิรกุล (2529:40-47) พบว่าการที่ผู้บริหารจะปฏิบัติงานได้ดีมีประสิทธิภาคนั้นผู้บริหารจะต้อง
มีคุณลักษณะพิเศษเฉพาะตัว มีบุคลิกภาพและอุปนิสัยส่วนตัวที่ดี เช่น อุทิศเวลาให้แก่งานในหน้าที่
เป็นที่พึงแก่ผู้น้อย รับผิดชอบผลการปฏิบัติงาน กล้าเผชิญต่อเหตุการณ์ มีความเป็นธรรม ฟัง
ความเห็นทุกด้าน มีเหตุผล เอาใจใส่ความเป็นอยู่ของผู้ใต้บังคับบัญชา มีใจกว้าง รับฟังความ
คิดเห็นของทุกฝ่าย และสอดคล้องกับความคิดเห็นของนิพนธ์ ศศิธร (2525:196) และยงยุทธ
ดลกุล (2525:29-30) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเป็นผู้บริหารงาน ในโรงเรียนแบบประชาธิปไตย ที่
มีบุคลิกภาพทางประชาธิปไตย สอดคล้องกับทัศนะของ วีรยุทธ วิเชียรราชติ (2516:90) ได้
กล่าวว่า บุคลิกภาพประชาธิปไตย หมายถึงการมีวินัยในตนเอง มีความยุติธรรม มีความ
รับผิดชอบ มีความมั่นใจในตนเองสูงหรือมีเอกศักดิ์แห่งตน มีประสิทธิภาพในการทำงาน มี
ใจกว้าง ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างจากตน มีความคิดอิสระ มีความคิดสร้างสรรค์ มีการ
วางแผนอนาคต เชื่อในหลักเหตุผลและแก้ปัญหาด้วยวิธีวิทยาศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ
บุคลิกภาพประชาธิปไตย ของ Michaelis (อ้างใน โยชิน จารุภูมิ, 2526:114) ที่ได้
กำหนดเอาไว้ว่า บุคลิกภาพประชาธิปไตยหมายถึงพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคล ดังนี้ ความ
คิดริเริ่มสร้างสรรค์ การคำนึงถึงผู้อื่น ความรับผิดชอบ ความใจกว้าง การร่วมมือ การมีส่วนร่วม
ร่วม การนำตนเอง การเคารพต่อกติกาของสังคม และสอดคล้องกับงานวิจัย ของ เฉลิม
รัชชนะกุล (2524:บทคัดย่อ); โยชิน จารุภูมิ (2526:108-113); สมหมาย ชาพรหมา
(2532:บทคัดย่อ) พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารคือ มีความรับผิดชอบ มีความ
จริงใจ กล้าตัดสินใจ โดยอาศัยข้อมูลอย่างสมเหตุสมผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและ
รู้จักเลือกความคิดเห็นที่ดี ซึ่งในเรื่องนี้ Shane (อ้างใน ลัทธยศัญญา, 2533:92) ได้เน้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไว้ว่า ผู้บริหารต้องยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง วนในทางที่คิดว่า และ Nolte (อ้างใน ลัทธิต ยศบัญญัติ, 2533:88) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารที่มีความสามารถ ในการทำงาน ย่อมเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ลำดับสุดท้ายในด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคม และ สิ่งแวดล้อม ของผู้บริหารและครู - อาจารย์ คือ มีฐานะทางเศรษฐกิจดีพอสมควร ถึงแม้ว่าจะเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ลำดับสุดท้ายแต่ก็อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารและครู - อาจารย์ ให้ความสำคัญ กับเรื่องฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนจะต้องมี ฐานะทางเศรษฐกิจดีพอสมควร ทั้งนี้เพราะปกติแล้วผู้บริหารมักจะมียานสังคมที่จะต้องเสียสละ อยู่เป็นประจำ ทำให้ผู้บริหารที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ค่อยดีนัก บางครั้งอาจต้องอึดอัดใจ บาง คนถึงกับพยายามหลีกเลี่ยงหนีสังคมไปเลยก็มี การที่ผู้บริหารเสียสละทุนทรัพย์แก่งานสังคมต่าง ๆ นั้นแสดงให้เห็นว่าเป็นบุคคลที่มีน้ำใจ มีใจกว้าง เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าส่วนตน จึง เป็นคุณลักษณะที่ผู้บริหารหรือผู้นำจะพึงมี คือมีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวอยู่ในขั้นคสองตัว พอสมควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการบริหารของชวน แก้วท่า (2523:บทคัดย่อ) พบว่า ส่วนความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ราบรื่น ฐานะทางเศรษฐกิจของ ครอบครัวอยู่ในขั้นคสองตัวมั่นคงพอสมควร และผู้บริหารจะต้องสามารถอุทิศเวลา กับการบริหารงาน สุขภาพจิตต้องดี ไม่มีภาระส่วนตัวมากเกินไป

สำหรับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ ด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม จากแบบสอบถามปลายเปิด คือ เป็นผู้ที่มนุษยสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป และ เสียสละเพื่อส่วนรวม สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ง่ายไม่ถือตัวทั้งนี้เป็นเพราะว่าการสร้างความสัมพันธ์อันดี กับผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหาร และถือเป็นพฤติกรรม ของผู้นำ ที่มีความสำคัญมากในสังคมไทย ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้อง ทำความรู้จักคุ้นเคย สร้างสัมพันธ์ในการทำงาน กับผู้ร่วมงาน เพื่อให้ได้ความร่วมมือในการทำงาน เกิดทัศนคติที่ดี ต่อกัน มีความรู้สึกผูกพันร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมหมาย ชาพรหมมา (2532:56) เห็นว่าคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพและด้านมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งก่อให้เกิดการประสานงานที่ดี มีความ เข้าใจถูกต้อง ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ ปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถเป็นเรื่อง สร้างบรรยากาศ ในการเป็นมิตรที่ดีต่อกัน มีความสามัคคีกลมเกลียวในหน่วยงาน เช่นเดียวกับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานวิจัยของ จอม อ่างแจ้ง (2535:59) เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นบุคคลที่มีความสามารถทางด้านการประสานงานรู้จักช่วยเหลือผู้ร่วมงาน ไม่ถือตัว สามารถเข้ากับผู้ร่วมงานได้ดี และจะต้องมีสติรู้จักตนเอง และสอดคล้องกับทัศนะของ กนก จันทร์ขจร (2535:381) ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเป็นผู้ประสานงาน ประสานน้ำใจระหว่างโรงเรียน กับชุมชนในการดำเนินงานทางการศึกษาให้ชุมชน ช่วยเหลือโรงเรียนเพื่อชุมชนและสังคม และที่สำคัญคือรู้จักปรับตัวเองให้เข้ากับเหตุการณ์อยู่เสมอ และเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสมได้ (นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์, 2525:102; สมบูรณ์ พรธนาภพ, 2523:252) ดังนั้น การที่ผู้บริหาร จะปฏิบัติภารกิจในความรับผิดชอบให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีนั้น จำเป็นต้องอาศัย การมีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับบุคคลทุกฝ่าย มีความเสียสละ ยอมเสียเปรียบบ้างตามโอกาสอันควรเพื่อจะให้ได้มาทั้งงานทั้งคน (วิญญู อังคนารักษ์, 2517:3-22)

2.7 ด้านคุณลักษณะทางด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารและครู - อาจารย์ที่พึงซึ่งที่สำคัญ ๆ ได้แก่ ส่งเสริมบำรุงขวัญของผู้ใต้บังคับบัญชา ส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คณะ สามารถปฏิบัติงานเป็นตัวอย่างที่ดี ผลการวิจัยนี้ มีส่วนสอดคล้องกับผลการวิจัยของไพฑูรย์ ภัคพัฒนาศา (2535:102) พบว่าผู้บริหารมีลักษณะสำคัญ ๆ คือความเป็นผู้นำที่มีคุณธรรมเป็นแบบอย่างได้ ความสามารถจูงใจให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานสำเร็จ ความสามารถในการสร้างทีมงาน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารจะต้องเป็นผู้เกี่ยวข้องกับคนจำนวนมาก ต้องอาศัยเครื่องมือในการบริหาร เช่น ทีมงาน การตัดสินใจ และภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างได้ (นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์, 2534:33-40) สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อความร่วมมือ ความเชื่อถือและการเหนียวแน่นจิตใจ ของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เกิดความศรัทธาและร่วมมือในการทำงาน ก็จะมีประสิทธิภาพมากขึ้น (ไพฑูรย์ ภัคพัฒนาศา, 2535:102) และสอดคล้องกับงานวิจัยของประดม แสงสว่าง (2524:8-9) ได้สรุปว่า คุณลักษณะของนักบริหารการศึกษาของไทย ได้แก่ ความกล้ารับผิดชอบต่อการกระทำ หรือการตัดสินใจของตนเองเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ความเป็นผู้นำที่มีคุณธรรม ความสามารถในการสร้างทีมงาน ทั้งนี้เพราะถ้าผู้บริหารไม่มีคุณธรรมก็จะทำให้ครูขาดขวัญกำลังใจและนำไปสู่ความแตกแยก การทำงานเป็นทีมก็จะไม่เกิดขึ้น ดังนั้นบางครั้งผู้บริหารต้องลงมาให้ความร่วมมือช่วยเหลือกลุ่ม บางครั้งผู้ร่วมงานจะขึ้นไปทบทวนที่ผู้นำ ในบางกิจกรรม ซึ่งเป็นผลดีในแง่การสร้างเสริมขวัญกำลังใจและการพัฒนาทักษะและประสบการณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

าให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น (เจริญ ทั้งทอง, 2536:90) และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมหมาย ชาพรหมมา (2532:58) จอม อ๋านจ้ง (2535:58) พบว่า คุณลักษณะด้านปกครองบังคับบัญชาได้แก่ สามารถสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ร่วมงาน สามารถสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี สามารถใช้คนให้เหมาะสมกับงาน และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วารี ศรีมารินนท์ (2527:90) พบว่า ผู้บริหารควรรักษาให้โอกาสผู้ใต้บังคับบัญชาได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานสำคัญตามที่เขาค้นคิด สนใจให้การสนับสนุนการปฏิบัติงาน เพื่อให้กำลังใจแก่ทุกฝ่ายและสร้างบรรยากาศเป็นมิตรที่ดีแก่กัน และมีความสามัคคีกลมเกลียวกับหมู่คณะ ดังนั้น คุณลักษณะดังกล่าวจึงเปรียบเสมือนเครื่องมือ ให้การบริหารโรงเรียน บรรลุเป้าหมายได้ทั้งคนและงานในเวลาเดียวกัน จะทำให้การบริหารโรงเรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ลำดับสุดท้าย ในด้านความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้บริหารและครู - อาจารย์ คือ มีความสามารถในการประเมินผลการดำเนินงาน ถึงแม้ว่าจะเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในลำดับสุดท้ายแต่ก็อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารและครู - อาจารย์ ให้ความสำคัญกับเรื่อง มีความสามารถในการประเมินผลการดำเนินงาน ทั้งนี้ เพราะ การประเมินผลการดำเนินงานเป็นกิจกรรมการบริหารการศึกษา เพื่อจะได้ทราบถึงผลสำเร็จของการดำเนินงานอุปสรรคปัญหา ตลอดจนขวัญและกำลังใจของผู้ร่วมงาน และปรับปรุงแก้ไข ตลอดจนพัฒนางานนั้นให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่ดีของผู้บริหารประการหนึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดของ กนก จันทร์ขจร (2535:379) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนในฐานะผู้นำจะต้องเป็นผู้นำในการวางแผนติดตามดูแล กำกับ การเสริมพลังผู้ร่วมงานและประเมินผลงานให้ งานโรงเรียน บรรลุจุดหมาย

สำหรับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานจากแบบสอบถามปลายเปิดในเรื่อง เป็นผู้มีความรอบรู้ รวดเร็ว ถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และทันเหตุการณ์ มีความสามารถในการวางแผนงานบริหารงานบุคคล บริหารงานทั่วไป งานหน้าที่รับผิดชอบ และติดตามประเมินผลงานอย่างมีระบบ ทั้งนี้ เพราะ ผู้บริหารจะต้องมีความรู้อย่างกว้างขวาง เกี่ยวกับธรรมชาติของงาน งานในหน้าที่และรู้เท่าทันกับเหตุการณ์ ตลอดจนมีความสามารถในการวิเคราะห์วิจัยเป็นอย่างดี สรุปแล้วผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีภูมิรู้ คือรู้หลักการบริหาร รู้เรื่องที่จะบริหารและรอบรู้ในสิ่งที่ควรรู้ (วิจิตร วรุตบางกูรและสุพิชญา ธีระกุล,

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2523:79) ดังนั้น คุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าวจึงมีความสำคัญสำหรับผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งประกอบด้วยคนจำนวนมาก ผู้บริหารงานโรงเรียนจึงจำเป็นต้องมีความสามารถในการบริหารงานหลากหลาย รู้หลักการบริหารงานมีความรอบรู้งานในหน้าที่เป็นอย่างดี การบริหารงานนั้นจะประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายหลักของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี

มีข้อที่น่าสังเกตจากแบบสอบถามปลายเปิด ถึงแม้จะเป็นความคิดเห็นของคนส่วนน้อยแต่เป็นเรื่องที่น่าจะพิจารณาดำเนินการในเรื่อง ผู้บริหารไม่ควรสูบบุหรี่หรือดื่มสุราจนเกินควร เพราะผู้บริหารนั้นจะต้องเป็นตัวอย่างที่ดี แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาและเป็นการชี้ให้เห็นว่าระบบสังคม และระบบราชการของไทย ที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหาร จะมุ่งพิจารณาแง่ของตัวบุคคลที่มีประวัติส่วนตัวดี นอกจากนั้นยังมีความเห็นว่า ผู้บริหารควรสนใจติดตามความเคลื่อนไหวของตลาดแรงงาน ทั้งนี้เนื่องจากว่าโรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ผู้บริหารจึงควรให้ความสนใจในความเปลี่ยนแปลง และแนวโน้มของตลาดแรงงาน เพื่อที่จะดำเนินการจัดการวางแผนในการผลิตกำลังคนของสถานศึกษา ให้สนองความต้องการของตลาดแรงงานได้ ควรจัดให้มีการศึกษา อบรม และดูงาน ตามสถานศึกษา และสถานประกอบการทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อสร้างโลกทัศน์ที่กว้างไกลและนำความรู้ใหม่มาพัฒนาความรู้ทางวิชาการ และที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่ง คือ มีความรู้ภาษาต่างประเทศเป็นอย่างดี อย่างน้อย 1 ภาษา ทั้งนี้เพราะยุคนี้เป็นยุคโลกาภิวัตน์ ผู้บริหารควรมีความรู้ด้านนี้ เพื่อติดต่อสื่อสาร ตลอดจนศึกษาความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ปัจจุบันของโลกได้ทันทั่วทั้งที่ และนำมาพัฒนางาน ได้ทันเหตุการณ์ และมีผลดีต่อการบริหารงานในสถานศึกษา

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครู - อาจารย์ ที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ ที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 พบว่าโดยภาพรวมความคิดเห็นนั้นแตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเป็นรายด้าน ปรากฏผลดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1 ด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร ผู้บริหารและครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ข้อค้นพบนี้อาจจะอธิบายได้ว่า คุณลักษณะเหล่านี้เป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดการแผนการเรียน การใช้สื่อการสอน สามารถในการบริหารงานวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็น ของ พันัส หันนาคินทร์ (2524:66) ซึ่งกล่าวไว้ว่า " ความรู้ทางด้านวิชาชีพ คือ ความรู้ที่จำเป็นแก่การบริหารงานในโรงเรียน การแนะแนวการจัดหลักสูตร หลักวิธีวิจัยการศึกษา กฎหมายเกี่ยวกับการจัดและการนิเทศการศึกษา " และสอดคล้องกับงานวิจัยของไพฑูริย์ รุทพัฒนา (2535:101) พบว่าคุณลักษณะด้านวิชาการที่สำคัญคือ " มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร และสามารถนิเทศการศึกษาได้ " ดังนั้น ผู้บริหารและครู - อาจารย์จึงมีความเห็นพ้องต้องกัน เพราะเป็นความรู้ที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่โดยตรง ส่วนแล้วแต่ส่งผลกระทบต่อการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

แต่ในเรื่อง มีความสามารถในการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารและครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารสูงกว่า ครู - อาจารย์ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศศึกษามากกว่าครู (รติพร สุภรัตน์, 2529:จ) และครูส่วนใหญ่ไม่ยอมรับการนิเทศ ซึ่งมีสาเหตุหลายประการ ได้แก่ ครูส่วนใหญ่ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง จึงไม่ยอมรับเทคนิคแนวคิดใหม่ ๆ บางคนอาจคิดว่าเป็นภาระมากขึ้น และมีไม่น้อยที่เข้าใจว่า การนิเทศเป็นการคอยจับผิด ครูสูงอายุส่วนใหญ่จะถือทิฐิว่า ตนเองมีประสบการณ์สอนมากกว่า จึงไม่ยอมรับการนิเทศจากผู้ที่มีอายุน้อยกว่า (ชาลี มณีศรี, 2523:219-220) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธารรงค์ บุญญาญจน์ (2530:76) ที่พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นในด้านมีความสามารถในการนิเทศการศึกษาแตกต่างกัน โดยความต้องการของผู้บริหารสูงกว่าครู - อาจารย์

3.2 ด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ข้อค้นพบนี้อาจจะอธิบายได้ว่า คุณลักษณะเหล่านี้ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ จำเป็นต้องมีความสามารถในการบริหารงานบุคลากร มีความรู้ทางจิตวิทยา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายระเบียบข้อบังคับ ของทางราชการเป็นอย่างดี จึงจะสามารถ

บริหารงานไปได้สำเร็จราบรื่น " เพราะการบริหารงานบุคคลเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของผู้บริหาร " (สมพงษ์ เกษมนลิน, 2526:2) " และผู้บริหารทุกคนล้วนต้องเป็นนักบริหารงานบุคคล " (ธงชัย สันติวงษ์, 2535:4-6) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพฑูรย์ ภัคพัฒน์ตา (2535:101) พบว่า " คุณลักษณะด้านวิชาการที่สำคัญคือความรู้ระบบการบริหารงาน และนโยบายของชาติ ความรู้ในการบริหารงานบุคคล ความรู้ในการวางแผนและงบประมาณ ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและสามารถนิเทศการศึกษาได้ " ในเมื่อคุณลักษณะดังกล่าวเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องใช้ในการบริหารงาน สามารถคัดเลือกและมอบหมายงานให้ผู้ร่วมงานได้ทำด้วยความเต็มใจ จึงเป็นความต้องการของผู้บริหาร และครู - อาจารย์ ความคิดเห็นจึงไม่แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

แต่ในเรื่อง มีความรู้ความเข้าใจงานด้านเศรษฐกิจ สังคมและการปกครองประเทศ และรู้แหล่งทรัพยากรของท้องถิ่น ที่จะนำมาเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ผู้บริหารและครู - อาจารย์ มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารสูงกว่าครู - อาจารย์ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญในเรื่องนี้สูงกว่าครู - อาจารย์ เนื่องจากหน้าที่ผู้บริหารทำงานได้มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีความรู้กว้างขวาง ซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น พันัส หันนาคินทร์ (2524:64-67) ศิริกาญจน์ ภิฑูมภ์ (2517:49-51) เห็นพ้องต้องกันว่า ผู้บริหารที่มีประสิทธิผลจะต้องหมั่นติดตามความเคลื่อนไหวทางการศึกษา สนใจที่จะศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา ทั้งในสาขาวิชาการทั่วไปและอาชีพของตน โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานที่ตนรับผิดชอบ ซึ่งจะช่วยให้ความเป็นนักบริหาร ที่มีประสิทธิภาพโดดเด่น และเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับโรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ "ที่จะต้องรักษาโปรแกรมการเรียนการสอน อาชีวะและเทคนิคศึกษาให้ทันสมัยอยู่เสมอ" (เมธี บิลันธนานนท์, 2533:111-118)

3.3 ด้านประสบการณ์ของผู้บริหาร ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ข้อค้นพบนี้อธิบรายได้ว่า คุณลักษณะเหล่านี้เป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า ผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการนั้น จะต้องมีความรู้และประสบการณ์ทางการบริหาร ทั้งนี้เพราะ ผู้บริหารโรงเรียนจะเป็นผู้บริหารที่ดีได้นั้น จะต้องมีการเตรียมตัวได้ศึกษาด้านการบริหารมาโดยตรง หรือได้ศึกษาด้านการศึกษา และอย่างน้อยผ่านการฝึกอบรมจาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถาบันพัฒนาผู้บริหาร (กนก จันทร์ขจร, 2535:382) ทำให้สามารถมองเห็นปัญหาและดำเนินการได้อย่างตลอด จะทำให้การบริหารงานนั้นมีประสิทธิภาพดีขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของพัฒนา สงวนกล้าจิต (2526:บทคัดย่อ) พบว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์การทำงานมาก มีแนวรับการบริหารงานมีประสิทธิภาพสูงกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์น้อย ดังนั้นด้านประสบการณ์ของผู้บริหารในด้าน มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ควรรู้หลักการบริหารและมีประสบการณ์การบริหาร ผ่านการอบรมหลักสูตรเตรียมผู้บริหาร ตลอดจนมีประสบการณ์ในการสอนมาก่อนจึงเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารและครู - อาจารย์ ความคิดเห็นด้านนี้จึงไม่แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

แต่ในเรื่อง ควรเป็นผู้สำเร็จการศึกษา ทางสาขาการบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์ในการเขียนบทความทางวิชาการ ผู้บริหารและครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับโดยค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู - อาจารย์ สูงกว่าผู้บริหาร อาจเป็นเพราะว่า ครู - อาจารย์ ส่วนใหญ่ต้องการผู้บริหารที่มีความรู้เหนือบุคคลอื่นหรือผู้ร่วมงาน (บัญชา แก้วเกตุทอง, 2523:78-100) จึงให้ความสำคัญในเรื่องนี้สูงกว่าผู้บริหาร เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการทำงานและเป็นที่พึงพิงทางวิชาการได้ จึงทำให้ความคิดเห็นแตกต่างกัน

3.4 ด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกาย ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ข้อค้นพบนี้อธิบายได้ว่า ทั้งผู้บริหารและครู - อาจารย์ เห็นว่า การที่จะเป็นผู้บริหารที่ดี มีเสน่ห์ และสามารถโน้มน้าวจิตใจคนได้ จะต้องมีบุคลิกภาพที่ทั้งภายนอกและภายใน บุคลิกที่ดี มีเสน่ห์จากภายนอกได้แก่ รูปร่าง หน้าตาดี มีสง่าราศรี มีการแต่งกายที่เหมาะสมกับกาลเทศะและกาลสมัย และมีอกับกิริยาที่เหมาะสมเป็นไปตามธรรมชาติ ส่วนการสร้างเสน่ห์เกิดจากภายในคือ มีความขยันหมั่นเพียร มีความกระตือรือร้น มีความคิดสร้างสรรค์ ไม่เห็นแก่ตัว (เสน่ห์ ศรีสุวรรณ, 2533:81-86) ดังนั้น บุคลิกภาพทางด้านร่างกายจึงมีความสำคัญยิ่งสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งส่งผลให้บรรลุความสำเร็จในการบริหารงาน ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ ในด้านนี้ไม่แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

3.5 ด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์ ผู้บริหารและครู - อาจารย์มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ข้อค้นพบนี้อธิบายได้ว่าผู้ช่วยผู้บริหารที่พึงปรารถนาของผู้บริหารและครู -

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาจารย์ นั้น ต้องมีความซื่อสัตย์ มั่นคงและมีความรับผิดชอบในวิชาชีพ มีความยุติธรรม มีคุณธรรมที่ดีและเป็นตัวอย่างที่ดีได้ มีสุขภาพจิตที่ดี มีเหตุผล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อูทซ์ หรือรุท (2524:46-55) ได้กล่าวว่า " บุคลิกภาพเป็นสิ่งที่คนอื่นสังเกตเห็นได้จากภายนอก โดยทางตา ซึ่งอาจสร้างความหลงใหลหรือประทับใจ ชื่นชม ยินดีแก่คนอื่น แต่บุคลิกภายในที่เกี่ยวกับนิสัยใจคอ คุณธรรม ความเมตตาปราณี หากมีพร้อมอยู่ในตัวคน จะช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพของบุคคลนั้น สมบูรณ์อย่างถาวร " ดังนั้น คุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าวจึงเป็นความต้องการของผู้บริหารและครู - อาจารย์ เพราะเห็นว่าผู้บริหารควรมีบุคลิกลักษณะดีทั้งภายนอกและภายใน คือ หากมีความรู้ ความสามารถและอุปนิสัยดีแล้ว ถ้ามีรูปร่างหน้าตาดีด้วย ก็เป็นการเสริมบุคลิกภาพให้ดียิ่งขึ้น จึงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

3.6 ด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะในเรื่อง มีฐานะทางเศรษฐกิจดีพอสมควร และมีความจริงจังกับทุกคน โดยค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารสูงกว่าครู - อาจารย์ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการเสียสละทุนทรัพย์ส่วนตัวให้แก่งานสังคมและชุมชน แสดงให้เห็นถึงความใจกว้าง เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน จึงทำให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญ ในการมีความคล่องตัวทางการเงิน เพราะผู้บริหารต้องระลึกรู้เสมอว่า โรงเรียนกับชุมชนจะต้องมีความสัมพันธ์กัน และหลักการบริหารที่ใช้ได้ผลทุกยุคทุกสมัยคือ หลักมนุษยสัมพันธ์ แต่ก็ต้องให้เป็นไปตามอัตภาพ ส่วนการมีความจริงจังกับทุกคน ผู้บริหารให้ความสำคัญมากกว่าครู - อาจารย์ อาจเป็นเพราะว่าคุณลักษณะที่สำคัญของผู้บริหาร จะต้องเป็นผู้มีความจริงจัง ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นอย่างจริงจัง มีการสร้างความสัมพันธ์อันดี การให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มอกเต็มใจ เป็นการแสดงออกซึ่งน้ำใจอันดีงาม นับเป็นรากฐานที่แข็งแกร่งประการหนึ่งในการเอาชนะใจผู้อื่น (อัมพิกา ภิโรฤทธิ์, 2522:13-14) ซึ่งถ้าผู้บริหารขาดคุณลักษณะด้านนี้แล้ว โอกาสที่จะได้รับความร่วมมือร่วมใจจากการบังคับบัญชา ผู้ร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชาจะเป็นไปได้ยาก ส่วนครูอาจารย์เห็นความสำคัญน้อยกว่า เพราะไม่ได้เข้าร่วมสัมพันธ์กับชุมชนมากเท่ากับผู้บริหาร ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า งานด้านการสอนมีมาก ตลอดจนภาระทางครอบครัว จึงทำให้ไม่มีเวลาสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ความคิดเห็นเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของผู้บริหารกับครู - อาจารย์ แตกต่างกัน จึงไม่ยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

3.7 ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ข้อค้นพบนี้อาจจะอธิบายได้ว่าความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานเป็นสมรรถภาพของผู้บริหาร ที่จะบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งโดยทั่วไปจะต้องมีในตัวผู้บริหาร คุณลักษณะด้านนี้จึงเป็นหัวใจ ในการพิจารณาคัดเลือกบุคคลเข้าเป็นผู้บริหารเพราะถือว่ามีเป็นตัวบ่งชี้สมรรถภาพในการบริหารงานโดยตรง และสามารถบ่งชี้คุณภาพขององค์การได้ด้วย (สารานูญ ฉาวรายุศม์, 2526: 210) คุณลักษณะด้านนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ที่จะต้องฝึกอบรมเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารจริง เรเรียนานอนาคต (Trujillo, 1979: 6459-A) ดังนั้นคุณลักษณะด้านนี้ ย่อมเป็นที่ต้องการของผู้บริหารและครู - อาจารย์ จึงทำให้ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

แต่ในเรื่อง มีความสามารถในการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเหมาะสม ผู้บริหารและครูอาจารย์ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารสูงกว่าครู - อาจารย์ ผู้บริหารมีระดับพึงประสงค์ในระดับมากที่สุด ส่วนครู - อาจารย์มีระดับที่พึงประสงค์ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนมีภารกิจมากมาย จึงกระจายอำนาจหน้าที่ ให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายต่าง ๆ รับผิดชอบ หากผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ มีความสามารถในการจัดความจัดจ้างแล้ว ก็จะช่วยลดภาระ ในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนไปอีกมาก ส่วนครู - อาจารย์ อาจคิดว่า หน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง น่าจะเป็นงานของผู้บริหารโรงเรียนโดยตรง

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนทั้ง 7 ด้าน คือ ด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร ด้านประสบการณ์ของผู้บริหาร ด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกาย ด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์ ด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน เมื่อวิเคราะห์ภาพรวม 3 ด้าน ผลปรากฏว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์แตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าประการแรกผู้บริหารและครู - อาจารย์ ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษาอยู่ในระดับเดียวกัน ประการที่สองผู้บริหารและครู - อาจารย์ ได้มีการประชุมอบรม การไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทัศนศึกษา รวมทั้งทำกิจกรรมร่วมกันเป็นประจำ ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันตลอดเวลา ประการที่สาม การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกโรงเรียน ก็ประกอบไปด้วยภารกิจในการบริหารงานอยู่ 6 งานเหมือนกัน ประการที่สี่ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายวิชาการ ที่ได้กำหนดเป็นข้อกำหนดในทุกข้อ ทุกด้านให้ผู้บริหารและครู - อาจารย์แสดงความคิดเห็น ล้วนเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายเพราะผู้บริหารนั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการบริหารงานบุคคล ซึ่งเป็นหัวใจของการบริหารงานทั้งหมด จากเหตุผลสี่ประการ ดังกล่าว จึงทำให้ผู้บริหารและครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน

จากผลการวิจัยของประพันธ์ พลเยี่ยม (2533:93) พบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารและครู มีทัศนะ เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยส่วนรวมของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาไม่แตกต่างกันในด้านคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางวิชาชีพ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้แต่จะขัดแย้งกับผลการวิจัยของ จิตต์ หมดสงศ์ (2527:บทคัดย่อ) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายบริการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษาใน กรุงเทพมหานคร โดยสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และครู พบว่า คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายบริการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านงานด้านบริหารบุคคล งานด้านบริหารทั่วไป และงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน แต่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในงานด้านบริการ การที่ผลการวิจัยขัดแย้งกันเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันโดยเฉพาะครู เป็นกลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาหลากหลาย เมื่อพิจารณาถึงลักษณะงานในหน้าที่รับผิดชอบแตกต่างกัน จึงย่อมมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันได้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยมาใช้

ผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยขอสรุปเป็นข้อเสนอแนะ โดยอาศัยผลจากการวิจัยครั้งนี้เป็นพื้นฐานสำหรับกรมสามัญศึกษาและผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยอาศัยข้อมูลที่ค้นพบเป็นตัวชี้เพื่อได้ทราบถึงข้อที่ควรปรับปรุงและพัฒนา ดังนี้

1. การพิจารณาแต่งตั้งบุคคล เพื่อดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของกรมสามัญศึกษา ควรจะพิจารณาคัดเลือกบุคคลเข้าสู่ตำแหน่ง โดยคำนึงถึงคุณลักษณะ ทางด้านบุคลิกภาพของผู้บริหารเป็นประการแรก โดยเฉพาะบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์ บุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ได้ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีความรับผิดชอบสูงมีความจริงใจ มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรมที่ดีและเป็นตัวอย่างที่ดีได้ และจะต้องคำนึงถึงคุณลักษณะทางด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน และคุณลักษณะทางด้านวิชาการตามลำดับด้วย นอกจากนี้จะต้องพิจารณาถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการในเรื่องที่เกี่ยวกับมีความรับผิดชอบสูง มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรมที่ดี และเป็นตัวอย่างที่ดีได้ มีเหตุผลและยอมรับความจริง มีความจริงใจกับทุกคน มีความเป็นประชาธิปไตยโดยมีใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น กระตือรือร้นที่จะศึกษาเล่าเรียนสิ่งใหม่ ๆ มีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน และเป็นคนตรงต่อเวลา ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพในการบริหารให้บรรลุเป้าหมายได้

2. การพัฒนาผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดกรมสามัญศึกษา ควรจะต้องพัฒนาคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ โดยเน้นความสำคัญในด้านบุคลิกภาพของผู้บริหารเป็นประการแรกเพื่อให้ได้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการที่มีความรับผิดชอบสูง ซื่อสัตย์ ยุติธรรม และมีคุณธรรมที่ดีและเป็นตัวอย่างที่ดีได้ ท้าทำให้ได้ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ที่มีลักษณะตามที่ต้องการ และจะต้องคำนึงถึง การพัฒนาคุณลักษณะทางด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน และคุณลักษณะทางด้านวิชาการตามลำดับ นอกจากนั้นจะต้องพัฒนาคุณลักษณะให้เป็นที่พึงประสงค์ ใน

เรื่องมีความรับผิดชอบสูง มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรมที่ดี และเป็นตัวอย่างที่ดีได้ มีเหตุผลและยอมรับความจริง มีความจริงใจกับทุกคน มีความเป็นประชาธิปไตย โดยมีความกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น กระตือรือร้นที่จะศึกษาเล่าเรียนสิ่งใหม่ ๆ มีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน และเป็นคนตรงต่อเวลา นอกจากนี้จะต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องตลาดแรงงานและความต้องการของตลาดแรงงาน มีความรู้เกี่ยวกับระบบธุรกิจของภาคเอกชน สาขาที่จะศึกษาดูงาน หรือศึกษาระบบงานอาชีพจากภาคเอกชน และจะต้องศึกษาเรื่องหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพให้ เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อพัฒนางานให้ตรงเป้าหมายและเกิดผลดี

3. การปรับปรุงพัฒนาตนเอง ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพจะต้องปรับปรุงพัฒนาตนเอง ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ร่วมงาน เพื่อประสิทธิภาพทำให้เกิดความมั่นใจในการทำงาน และเกิดประสิทธิผลโดยจะต้องปรับปรุงพัฒนาตนเอง ในด้านบุคลิกภาพของผู้บริหารเป็นประการแรก ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานและด้านวิชาการตามลำดับและจะต้องคำนึงถึงคุณลักษณะของผู้บริหารในเรื่องเกี่ยวกับ มีความรับผิดชอบสูง มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรมที่ดี และเป็นตัวอย่างที่ดีได้ มีเหตุผลและยอมรับความจริง มีความจริงใจกับทุกคน มีความเป็นประชาธิปไตยโดยมีความกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น กระตือรือร้นที่จะศึกษาเล่าเรียนสิ่งใหม่ ๆ มีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน และเป็นคนตรงต่อเวลา นอกจากนี้จะต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องตลาดแรงงาน และความต้องการของตลาดแรงงาน มีความรู้เกี่ยวกับระบบธุรกิจของภาคเอกชนสาขาที่จะศึกษาดูงาน หรือศึกษาระบบงานอาชีพจากภาคเอกชน และจะต้องศึกษาเรื่องหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพให้ เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อพัฒนางานให้ตรงเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดกรมสามัญศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2535 - 2537 เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัย ไปปรับปรุง พัฒนาและใช้ ากับโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกโรงเรียน ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดกรมสามัญศึกษา

2. ควรมีการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายอื่น ๆ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดกรมสามัญศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง เกณฑ์การประเมินผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน

3. ควรศึกษาบทบาทของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น การศึกษาบทบาทของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ เป็นต้น

บรรณานุกรม

กนก จันทร์ขจร. 2535. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา.

กองแผนงาน, กรมสามัญศึกษา . 2537. สถิติการศึกษาฉบับย่อ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2536. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กันยา สุวรรณแสง. 2533. การพัฒนาคุณภาพและการปรับตัว. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บัวรุ่งสาส์น.

กิติ ดยัคคานนท์. 2530. เทคนิคการสร้างภาวะผู้นำ. กรุงเทพมหานคร : เซษฐ์การพิมพ์.

กิติพันธ์ รุจิรกุล. 2529. พฤติกรรมทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.

เกรียงศักดิ์ ฤทธิณรงค์. 2527. "คุณสมบัติของผู้นำทางการศึกษาที่พึงประสงค์ในทัศนะของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ." การศึกษา กทม. ปีที่ 8 ฉบับที่ 7 (เมษายน 2527), หน้า 26.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2535. คู่มือการดำเนินงานสำหรับโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา. 2535. รายงานการติดตามผลโครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2535. กรุงเทพมหานคร :

กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จอม อ่ำแจ้ง.2535 " ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา. " วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือ.

จารึก เพชรจรัส.2527. " คุณลักษณะและคุณสมบัติของอธิการวิทยาลัยครูตามความคาดหวัง
ของอาจารย์ นักศึกษา และคณาธิการโรง. " อุดรธานี : วิทยาลัยครูอุดรธานี.

จารุส ดลบทอง.2529. " พฤติกรรมผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ตามทัศนะของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี."
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.

จาเวียง ภาวิจิตร.2532. "กลยุทธ์การพัฒนาศักยภาพคนและคุณภาพงาน ตอนความเป็นผู้นำ."
พัฒนาที่ดิน ปีที่ 26 ฉบับที่ 286 (กุมภาพันธ์ 2532), หน้า 23-24.

จิราภรณ์ ตั้งกิตติยาภรณ์. 2532. จิตวิทยาเบื้องต้น. สงขลา : คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

จุทา บุรีภักดี. 2529 "ความรู้เกี่ยวกับบุคลิกภาพเพื่อเลือกเป็นแนวทางการปรับปรุงตนเอง."
มิตรครูปักษ์หลัง ปีที่ 28 ฉบับที่ 14 (กรกฎาคม 2529), หน้า 22-25.

เจริญ หังทอง. 2536. "สมรรถภาพในการนำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม
สามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร."วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

เฉลิม รัชชนะกุล. 2524. "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในทัศนะ
ของผู้บริหารและอาจารย์ในเขตการศึกษา 11." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต
ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชารี มณีศรี. 2523. การนิเทศการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 .กรุงเทพมหานคร : อมรการพิมพ์.

ถวิล เกื้อกูลวงศ์. 2530. การบริหารการศึกษามัยใหม่. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช.

ทรงศักดิ์ ศรีภักดี. 2523. "การเตรียมและพัฒนาผู้บริหารการศึกษา." วารสารการศึกษา
ปีที่ 5 ฉบับที่ 16 (กันยายน-ตุลาคม 2523), หน้า 8-12.

ทินพันธุ์ นาคะตะ. 2509. "คุณค่าของพุทธศาสนาในการบริหารราชการ." วิทยานิพนธ์
ปริญญาตรีรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ทวี เชื้อสุวรรณ. 2528. "ปัญหาการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ธงชัย สันติวงษ์. 2533. องค์การและการบริหาร. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

ธำรงค์ บุญญาญรณ์. 2530. "ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน
ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาและครู เกี่ยวกับคุณสมบัติ คุณลักษณะและความสามารถของ
ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 8."
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. 2522. ภาวะผู้นำหรือประมุขศิลป์. กรุงเทพมหานคร :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. และไม่อาจอ้างถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. 2525. "การเตรียมตัวเป็นนักบริหาร." บนเส้นทางสู่ผู้บริหาร
การศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. 2534. ก้าวเข้าสู่ผู้บริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : บริษัท
บพิธการพิมพ์ จำกัด.
- นาวี รังสิวารักษ์. 2527. "บุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย." วิทยากรย ปีที่ 82 ฉบับที่ 3
(มีนาคม 2527), หน้า 63-65.
- นิพนธ์ ศศิธร. 2525. การจัดการระเบียบขององค์การปัจจุบันและอนาคต. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์พิมพ์เศ.
- บรรจง ชูสกุลชาติ. 2533. "ยุทธศาสตร์การบริหารการศึกษา." บทความทางวิชาการ
พ.ศ. 2530-2533. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- บัญชา แก้วเกตุทอง. 2523. ผู้นำการบริหาร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เรือนแก้ว.
- บุญมา กัมปนาทพงษ์. 2532. "การศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ."
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประชุม โพธิกุล. 2532. "ปัจจัยส่งผลต่อความสำเร็จทางการบริหาร." มิตราคว บัณฑิต
ปีที่ 32 ฉบับที่ 9 (พฤษภาคม 2532), หน้า 16.
- ประชุม รอดประเสริฐ. 2527. "มุมบริหาร." การศึกษา กทม. ปีที่ 8 ฉบับที่ 5
(กุมภาพันธ์ 2527), หน้า 24.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประพันธ์ พลเยี่ยม. 2533. "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตาม
ทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี."
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.

ประหยัด ศรีวิหะ และชาญชัย อาจิณสมภาร. 2527. หลักการบริหารการศึกษาเบื้องต้น.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2535. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร :
สมมิตรออฟเซต.

พนัส หันนาคินทร์. 2524. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช จำกัด.

พรสวัสดิ์ เพชรแดง และ นิติพร เพิ่มพูนศิลป์. 2535. แผนการศึกษาแห่งชาติ ทศวรรษ
2535. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ฟิลิกส์ เซ็นเตอร์.

ไพฑูรย์ โกพัฒนเดา. 2535. "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอตาม
ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัด
สุพรรณบุรี." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ไพฑูรย์ ยอดยิ่ง. 2530. "การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าสำนักงานอธิการ
และอาจารย์ต่อคุณลักษณะและคุณสมบัตินที่พึงประสงค์ของหัวหน้าสำนักงานอธิการวิทยาลัยครู."
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.

ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 2531.

พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช จำกัด.

ภิญโญ สาธร. 2526. หลักบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา.

มานะชัย บุญญาบุตร. 2527. การบริหารโรงเรียน กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด
สินทวี.

เมธี บิสาณานนท์. 2525. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร.

เมธี บิสาณานนท์. 2533. การบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา. กรุงเทพมหานคร :
ไอเอสพรินติ้งเฮ้าส์.

เมธี บิสาณานนท์. 2533. การบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา. กรุงเทพมหานคร :
ไอเอสพรินติ้งเฮ้าส์.

เมธี บิสาณานนท์. 2521. "ผู้บริหารกับความต้องการของมนุษย์." ข่าวสารมหาวิทยาลัย
ศิลปากร ปีที่ 3 ฉบับที่ 8 (พฤศจิกายน 2521), หน้า 16-23.

ยงยุทธ ดลกุล. 2528. "คุณสมบัติที่ดีที่ผู้บริหารควรมี." วารสารประชาศึกษา ปีที่ 33
ฉบับที่ 4 (มกราคม 2528), หน้า 29-30.

โยธิน จารุภูมิ. 2526. "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะ
ของชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชา
บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

รติพร สุภิวรัตน์. 2529. "การศึกษาความเข้าใจและเจตคติต่อการนิเทศการศึกษาของผู้บริหาร
และครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ :
การศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดราชบุรี." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหาร

เอกสารนี้เป็นการศึกษาวิจัยที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รุ่ง แก้วแดง. 2531. "สารจากเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน."
งานวันอาชีวศึกษาเอกชน ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานคร.

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี, สำนักงาน. "หนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่
นร 0202/10783 ลงวันที่ 23 กันยายน 2535 เรื่อง โครงการเปิดสอนหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา." (อัดสำเนา).

วาริ ศรีมาโนชญ์. 2527. "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอธิการวิทยาลัยครู." วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

วิจิตร ชีระกุล. 2518. "ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับอายุ เพศ ประสบการณ์ และ
คุณวุฒิของครูใหญ่ โรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญในกรุงเทพ." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

วิจิตร วุฒบางกูร และ สุพิชญา ชีระกุล. 2523. การบริหารโรงเรียนและการบริหาร
การศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วิชัย เวียงสงค์. 2527. "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์."
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

วิเชียร อ่อนประเสริฐ. 2537. "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา."
วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

วิญญู อังคนารักษ์. 2522. วิถีทำงานให้ดี. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ยืมได้เห็นใบใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วีรัช สวงวนวงศ์วาน. 2531. การบริหารครบวงจร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
แมสพีบลิชซิง.

วีรนต์ ศิริบุรณ์. 2518. "การศึกษาสมรรถภาพในการบริหารของครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษา
ในเขตการศึกษา 11." ปรินตนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วีรยุทธ วิเชียรโชติ. 2516. "บุคลิกประชาธิปไตยกับสังคมไทย." พัฒนาการ.
กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครการพิมพ์.

ศิริภาณณ์ โกสุม. 2517. "คุณสมบัติของครูใหญ่." วารสารประชากรศึกษา ปีที่ 25
ฉบับที่ 10 (พฤษภาคม 2517), หน้า 49-51.

ศิริพร พงศ์ศรีโรจน์. 2529. "ผู้นำในทัศนะของข้าพเจ้า." วารสารมหาวิทยาลัยบูรพาฉบับ
ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (มิถุนายน - กันยายน 2529), หน้า 7-10.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. "ประกาศเรื่องการเปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
ในสถานศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ประจำปี 2535." (ยึดสำเนา)

สงวน ช้างฉัตร. 2530. "สังขารมสำหรับผู้บริหาร." ครูปริทัศน์ ปีที่ 12 (ธันวาคม 2530),
หน้า 30-32.

สงัด อุทรานันท์. 2527. พื้นฐานและการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 2532. "รายงานการประชุมสัมมนา
เรื่อง ผู้บริหารที่พึงประสงค์ในทศวรรษหน้า." กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์

อุตสาหกรรม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมใจนึก วรวัฒน. 2528. "คุณสมบัติของคณบดีตามที่เสนอของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
วิโรฒ." ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

สมชัย วุฒิปรีชา. 2536. "สรุปการบรรยายพิเศษ เรื่องการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา." 27 มีนาคม 2535. (ฮัดสำเนา)

สมบูรณ์ พรรณภาพ. 2521. หลักเบื้องต้นของการบริหารโรงเรียน กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์บรรณกิจ.

สมพงษ์ เกษมสัน. 2526. การบริหารบุคคลแผนใหม่. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

สมพงษ์ วันดี. 2528. "พฤติกรรมผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ส่งผล
ให้เกิดความพึงพอใจสูงสุดในการทำงานของคุณครู." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

สมภพ โรจนพันธ์ บุญมาก พรหมพิชัย และภคพร ศรีรัตนตระกูล. 2530. นักบริหารระดับโลก :
หัวหน้ามือหนึ่งและองค์การมือเหนือ. กรุงเทพมหานคร : ราชดำริพับลิเคชัน.

สมหมาย ชาพรหมมา. 2532. "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอก
โรงเรียนจังหวัด." ปริญญาโททางการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.

สมิต อาชวนิจกุล. 2534. การพัฒนาตนเอง. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : บริษัท
สำนักพิมพ์ดอกหญ้า.

สันต์ ธรรมบำรุง. 2527. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร :

โอเตียนสโตร์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สามัญศึกษา, กรม. 2530. **เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2530.**

กรุงเทพมหานคร : รุ่งศิลป์การพิมพ์.

สามัญศึกษา, กรม. 2535. **การบริหารบุคคลเกี่ยวกับข้าราชการครูและลูกจ้างประจำ.**

กรุงเทพมหานคร : กองการเจ้าหน้าที่ กรมสามัญศึกษา. (จัดสำเนา)

สามัญศึกษา, กรม. 2536ก. **การมัธยมศึกษาและการศึกษาพิเศษในประเทศไทย.**

กรุงเทพมหานคร : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป จำกัด.

สามัญศึกษา, กรม. 2536ข. **หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาและแต่งตั้งข้าราชการครูสายงาน**

บริหารในสถานศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ปี พ.ศ. 2536. (จัดสำเนา)

สุชา จันท์เอม และสุรางค์ จันท์เอม. 2524. **จิตวิทยาเพื่อความสุขในการดำรงชีวิต.**

กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

สุโท เจริญสุข. 2520. **จิตวิทยาสำหรับอุดมศึกษาป้อนาน.** กรุงเทพมหานคร :

โอเดียนสโตร์.

สุนีย์ จิตรเนื่อง. 2526. "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์เกี่ยวกับทักษะของการ

บริหารที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาใน

กรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุนีย์ เหมะประสิทธิ์. 2536. **สถิติประยุกต์เพื่อการวิจัย.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เสถียร เหลืองอร่าม. 2525. **มนุษยสัมพันธ์ในองค์การ.** กรุงเทพมหานคร : วัชรินทร์การพิมพ์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เสนห์ ศรีสุวรรณ. 2533. "เสนห์นักบริหาร." บริหารธุรกิจ ปีที่ 14 ฉบับที่ 55 (กรกฎาคม-กันยายน 2533), หน้า 81-86.

อภิรมณ์ ณ นคร. 2521. หลักการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

อรรถสิทธิ์ ลิทสุนทร. 2524. "ท่านจะเป็นผู้บังคับบัญชาที่ดีได้อย่างไร." วารสารกรมบัญชีกลาง ปีที่ 22 เล่มที่ 5 (กันยายน - ตุลาคม 2524) หน้า 9-10.

อรุณ วัชรธรรม. 2527. หลักมนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

อรุณ วัชรธรรม. 2532. มนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. สัมพันธ์พาณิชย์.

อาชีวศึกษา, กรม. 2534. "ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา." กรมอาชีวศึกษา 50 ปี. กรุงเทพมหานคร : แผนกวิชาช่างพิมพ์ วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร.

อาภา ภมรบุตร. 2516. จิตวิทยาในการปกครอง. กรุงเทพมหานคร : โปธิสามัคคีการพิมพ์.

อุทัย บุญประเสริฐ. 2524. "ภาวะผู้นำ." นักบริหาร ปีที่ 2 ฉบับที่ 5 (ธันวาคม 2521), คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, หน้า 11.

อุทัย หิรัญโศ. 2524. ประมุขศิลป์ : ศิลปะของการเป็นผู้นำ. กรุงเทพมหานคร : เทพเนรมิตการพิมพ์.

Banard, Chester I. 1926. Organization and Management. Cambridge

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ยืมได้เห็นว่าไม่เหมาะสมหรือมีข้อผิดพลาดประการใด

Mass : Massachusetts Harvard University Press.

ไม่ว่าการพิมพ์หรือการแก้ไขใดๆก็ตาม ผู้ยืมต้องรับผิดชอบเอง และต้องส่งคืนหนังสือของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Campbell, Roald F., and others. 1978. **Introduction to Educational Administration.** 5 th.ed. Boston : Allyn and Bacon, Inc. .

Edmonson J.B. and others. 1953. **The Administration of the Modern Secondary School.** 4 th ed. New York : Mcmillan Company.

Fisher, James L. 1984. **Power of the Presidency.** American Council on Education : Macmillan Publishing Company.

Ghiselli, Edwin E. 1971. **Exploration in Managerial Talent.** Pacific Palisades, California : Goodyear Publishing Company.

Good, Carter V. 1959. **Dictionary of Education.** New York : McGraw-Hill Book Co..

Huffines, Ruth Ann. 1984. " A Taxonomic Model for the study of the Effective Principal," **Dissertation Abstract International.** No 34 (03) September 1984 : 705A.

Magnuson, Walter C. 1971. " The Characteristics of Successful School Business Managers." **Dissertation Abstract International.** No 32 (July 1971) : 78-91.

Marler, Haslen R. 1973. " The High School as Perceived by a Group of Students from 13 Schools in Utha." **Dissertation Abstract International.** No 23 (January 1973) : 3194-A .

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Pellegrino, J.W. and C.K. Varnhagan. 1985. "Abilities and Aptitudes."
in *The International Encyclopedia of Education : Research and
Studies*. V. 1. P.1. Oxford : Pergamon Press.

Ruch, Floyd L. 1965. *Psychology and Life*. 7th ed. New York : McGraw-
Hill Book Co..

Stogdill, Ralph m. 1974. *Handbook of Leadership : A Survey of Theory
and Research*. New York : The Free Press.

Stoner, James A.F. 1982. *Management*. Englewood Cliffs, New Jersey :
Prentice Hall, Inc..

Tead, Ordway. 1935. *The Art of Leadership*. New York : McGraw-Hill
Book Co. .

Totten, F.W. and Manley, F.J. 1969. *The Community School : Basic
Concepts Functions and Organization*. Allied Education council.

Trujillo, Valerie Louise. 1979. "Educational Competencies and their
Relationship to Graduate Administration Training Programs."
Dissertation Abstracts International. No 39(11) May 1979 :
6459-A.

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความร่วมมือ เก็บข้อมูล เพื่อการวิจัย
แบบสอบถามประกอบการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่งคณะกรรมการศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ 06/2537

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและกรรมการพิจารณาหัวข้อ
และโครงการวิทยานิพนธ์ของ นางสาววิไลรัตน์ สุรบทร

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นางสาววิไลรัตน์ สุรบทร เป็นไปด้วยความ
เรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งให้คณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและ
โครงการวิทยานิพนธ์ ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
ผศ. ประเชิญ ไทรแจ่มจันทร์ ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ดร. ดนัย ดิษยบุตร ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม
2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์
รศ. ดร. เมธี บิสังานานนท์ ประธานประจำสาขาวิชา
อาจารย์อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย กรรมการประจำสาขาวิชา
อาจารย์ไพรัตน์ ฝักน้อย กรรมการประจำสาขาวิชา
ผศ. ประเชิญ ไทรแจ่มจันทร์ กรรมการ
ดร. ดนัย ดิษยบุตร กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2537

(รศ.ดร.ปริยานร วงศ์อุนทรโรจน์)
คณบดี

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อ และเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2537

1. นางสาววิไลรัตน์ สุรบทร ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 " โดยมี ผศ. ประเชิญ ไทรแจ่มจันทร์ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร. ดนัย ดิษยบุตร เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนด ในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2537

(รศ.ดร.มนัส สังวรศิลป์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 150407/91

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

25 กรกฎาคม 2527

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมสามัญศึกษา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์
2. รายชื่อสถานศึกษา
3. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์

ด้วย นางสาววิไลรัตน์ สุรบุตร เป็นนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง "ความคิดเห็นของ
ผู้บริหารและครู - อาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน
ฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา
ปีการศึกษา 2535 " ซึ่งโครงการวิจัยดังกล่าวได้รับอนุมัติแล้ว เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2537
จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออนุมัติให้นักศึกษาได้เก็บข้อมูลเพื่อ
การวิจัยในหน่วยงานราชการของท่านตามที่แนบมานี้

หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้เป็นอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี บิลันธานนท์)
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร. 3269040

ที่ ศธ 0868/03704

กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

1 สิงหาคม 2537

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน ผู้บริหารโรงเรียน

ด้วย นางสาววิไลรัตน์ สุรบุดร นิสิตปริญญาโทบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังดำเนินการวิจัย เรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 " ในกรณีนี้ นิสิตมีความประสงค์ให้ผู้บริหาร/ผู้ช่วยผู้บริหารทั้ง 4 ฝ่าย และครู - อาจารย์ที่สอนวิชาชีพหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตอบแบบสอบถาม เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการทำวิจัย

กองการมัธยมศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่า การทำวิจัยดังกล่าวจะเป็นแนวทางพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมผู้บริหารให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสมกับตำแหน่งผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการในโรงเรียน และใช้เป็นแนวทางประกอบการพิจารณาสรรหาและแต่งตั้งผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการในโรงเรียนอีกด้วย สมควรให้การสนับสนุน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญรอด วัฒนชัย)

ศึกษานิเทศก์ 8 รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการกองการมัธยมศึกษา

กลุ่มส่งเสริมมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2828466

โทรสาร 2824096

โรงเรียนกำแพง อำเภออุทุมพรพิสัย
จังหวัดศรีสะเกษ

15 สิงหาคม 2537

เรื่อง ขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้บริหารโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 12 ฉบับ

ด้วยนางสาววิไลรัตน์ สรบุตร ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนกำแพง อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ จะทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535" เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ตามหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษา ซึ่งมุ่งหวังจะนำผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปสนับสนุนในการวางแผน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียนมัธยมศึกษาในโอกาสต่อไป จึงขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนทุกคน
 2. ครู - อาจารย์ที่สอนวิชาชีพหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพทุกคน
- ดังนั้น จึงขอความร่วมมือจากทุกท่านได้ตอบแบบสอบถามและรวบรวมส่งคืนโรงเรียนกำแพง ภายในวันที่ 26 สิงหาคม 2537 ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาววิไลรัตน์ สรบุตร)
ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนกำแพง

โทร. (045) 691536

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพกรรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยเกี่ยวกับ " ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535"ซึ่งมุ่งหวังจะนำผลที่ได้จากการศึกษาค้างนี้ไปใช้เพื่อวางแผนในการพัฒนา และปรับปรุงคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา ในโอกาสต่อไป
2. สารระในแบบสอบถามจำแนกเป็น 3 ตอน คือ
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม
3. ผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 4 ฝ่าย และครู - อาจารย์ ที่สอนวิชาชีพหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อ

ตอนที่ 1

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย / ลงในช่อง () ตามความเป็นจริง

สำหรับผู้วิจัย

1. ตำแหน่งปัจจุบัน [] 1
- () ผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียน
- () ครู - อาจารย์ที่สอนวิชาชั้นหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
2. เพศ [] 2
- () หญิง
- () ชาย
3. อายุ [] 3
- () ต่ำกว่า 31 ปี
- () 31 - 40 ปี
- () 41 - 50 ปี
- () 51 ปี ขึ้นไป
4. ระดับการศึกษา [] 4
- () ต่ำกว่าปริญญาตรี
- () ปริญญาตรี
- () สูงกว่าปริญญาตรี
5. อายุราชการ [] 5
- () ต่ำกว่า 6 ปี
- () 6 - 10 ปี
- () 11 ปี ขึ้นไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียนฝ่ายวิชาการ ใน
โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้น

คำชี้แจง โปรดพิจารณาตอบคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียน
ฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้น ที่ท่าน
พึงประสงค์ในระดับใด โดยขีดเครื่องหมาย / ลงในช่องหลังข้อความแต่ละข้อตาม
ความหมายดังนี้

ระดับที่พึงประสงค์มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
ระดับที่พึงประสงค์มาก	ให้	4	คะแนน
ระดับที่พึงประสงค์ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
ระดับที่พึงประสงค์น้อย	ให้	2	คะแนน
ระดับที่พึงประสงค์น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

ในการตอบแบบสอบถาม ขอได้โปรดตอบคำถามทุกข้อ ตามสภาพหรือความคิดเห็นที่
เป็นจริงที่สุด เพราะคำตอบของท่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้

ตัวอย่าง

ข้อที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการที่ท่านพึงประสงค์	ระดับที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1
0	ได้เงินเดือนระดับ 6 ขึ้นไป	/				
00	มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่		/			

จากตัวอย่าง ข้อ 0 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ระดับมากที่สุด

ข้อ 00 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ระดับมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับนักเรียนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ขึ้นด้านการค้า
ต่อไปนี้เป็นรายการที่ต้องการให้ท่านแสดงความคิดเห็น..... โปรดพลิกหน้าถัดไป...

ข้อที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการที่ท่านพึงประสงค์	ระดับที่พึงประสงค์					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
1	ด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตร	[] 6
2	มีความสามารถในการจัดการเรียน	[] 7
3	มีความสามารถผลิตและใช้สื่อการสอน	[] 8
4	มีความสามารถในการนิเทศการศึกษา	[] 9
5	มีความสามารถในการบริหารงานวิชาการ	[] 10
6	มีความสามารถสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนได้	[] 11
7	มีความรู้และสามารถบริหารงานสารบรรณ	[] 12
8	มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการก่อสร้าง และอาคารเรียน	[] 13
9	มีความรู้และสามารถบริหารงานการเงินและ บัญชี	[] 14
10	มีความรู้และสามารถบริหารงานพัสดุ	[] 15
	ด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร						
11	มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงาน บุคลากรของโรงเรียน	[] 16
12	มีความรู้ทางจิตวิทยา	[] 17
13	มีความรู้ความเข้าใจในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการปกครองประเทศ	[] 18
14	มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการเป็นอย่างดี	[] 19

ข้อที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการที่ท่านพึงประสงค์	ระดับที่พึงประสงค์					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
15	มีความรู้ความเข้าใจด้านปรัชญาการศึกษา	[] 20
16	รู้แหล่งทรัพยากรของท้องถิ่นที่จะนำมาเป็น ประโยชน์ต่อการศึกษา	[] 21
17	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานวิจัยและ สามารถใช้ประโยชน์จากงานวิจัยได้	[] 22
18	รู้ความต้องการของชุมชนและเข้าใจสภาพ ท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่	[] 23
19	มีความรู้และเข้าใจเรื่องความต้องการของ ตลาดแรงงาน	[] 24
20	มีความรู้ความเข้าใจในด้านการประเมินผล การเรียน	[] 25
21	ด้านประสบการณ์ของผู้บริหาร มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี	[] 26
22	ควรเป็นผู้สำเร็จการศึกษาทางสาขา การบริหารการศึกษา	[] 27
23	ควรผ่านการอบรมหลักสูตรเตรียมผู้บริหาร โรงเรียนมาก่อน	[] 28
24	รู้หลักการบริหารและมีประสบการณ์ใน การบริหาร	[] 29
25	มีประสบการณ์ในการสอนในสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 6 ปี	[] 30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ หากท่านมีให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการที่ทําหนังสือ	ระดับที่พึงประสงค์					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
26	มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมกลุ่มและ นำอภิปรายได้	[] 31
27	มีประสบการณ์ในการเขียนบทความทาง วิชาการ	[] 32
28	ด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกาย						
	มีความสุขภาพ อ่อนโยน อ่อนน้อมและ มีท่าทางสง่าผ่าเผย	[] 33
29	มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง	[] 34
30	ปฏิบัติงานด้วยความคล่องแคล่ว	[] 35
31	มีความแนบเนียน ในความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้วยกิริยาวาจาที่เหมาะสม	[] 36
32	สามารถใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง เหมาะสม แก่กาลเทศะ	[] 37
33	แต่งกายสมสมัยและเหมาะสมกับกาลเทศะ	[] 38
34	มีความเฉลียวฉลาดและไหวพริบดี	[] 39
35	กระตือรือร้นที่จะศึกษาเล่าเรียนสิ่งใหม่ ๆ	[] 40
36	ด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์						
	มีความเชื่อมั่นในตนเอง	[] 41
37	มีความยุติธรรม	[] 42
38	มีเหตุผลและยอมรับความจริง	[] 43
39	มีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน	[] 44

ข้อที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการที่ท่านพึงประสงค์	ระดับที่พึงประสงค์					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
40	มีความวิริยะ อุตสาหะและอดทน	[] 45
41	แสวงหาความสำเร็จและหวังผลเลิศ ในการทำงาน	[] 46
42	มีสุขภาพจิตดี มีอารมณ์ขันและอารมณ์มั่นคง	[] 47
43	มีน้ำใจเป็นนักกีฬา	[] 48
44	มีความซื่อสัตย์สุจริต	[] 49
45	มีคุณธรรมที่ดีและเป็นตัวอย่างที่ดีได้	[] 50
46	ด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม มีความเป็นประชาธิปไตยโดยมีใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	[] 51
47	มีมนุษยสัมพันธ์ดีกับผู้ร่วมงานและบุคคลทั่วไป	[] 52
48	เป็นผู้เสียสละและทำตนให้เป็นประโยชน์ ต่อส่วนรวม	[] 53
49	รู้จักแสดงบทบาทของตนได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม	[] 54
50	มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น	[] 55
51	มีฐานะทางเศรษฐกิจดีพอสมควร	[] 56
52	เป็นคนตรงต่อเวลา	[] 57
53	มีความรับผิดชอบสูง	[] 58
54	มีความจริงใจกับทุกคน	[] 59

ข้อที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการที่ท่านพึงประสงค์	ระดับที่พึงประสงค์					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
	ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน						
55	สามารถโน้มน้าวจิตใจผู้อื่นให้ปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้	[] 60
56	มีความสามารถในการวางแผนและปรับปรุง แผนงานอยู่เสมอ	[] 61
57	รู้จักมอบหมายงานและอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบให้กับบุคคลอื่น	[] 62
58	มีความสามารถในการจัดข้อขัดแย้ง อย่างเหมาะสม	[] 63
59	มีความสามารถในการติดตามผลการปฏิบัติงาน และปรับปรุงงานให้ดีขึ้น	[] 64
60	มีความสามารถในการประสานงานกับ หน่วยงานอื่น ๆ	[] 65
61	มีความสามารถในการวิเคราะห์และ สังเคราะห์งาน	[] 66
62	มีความสามารถในการประเมินผล การดำเนินงาน	[] 67
63	รู้จักส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากร	[] 68
64	มีความเด็ดขาดในการตัดสินใจ	[] 69
65	สามารถให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงาน	[] 70
66	มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์และมอง การณ์ไกล	[] 71

ข้อที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการที่ทำงานพึงประสงค์	ระดับที่พึงประสงค์					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
67	ส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คณะ	☐ 72
68	ส่งเสริมและบำรุงขวัญผู้ใต้บังคับบัญชา	☐ 73
69	สามารถปฏิบัติงานเป็นตัวอย่างที่ดีได้	☐ 74
70	สามารถนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารงาน	☐ 75

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3
ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียน ฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นเพิ่มเติม หากท่านเห็นว่าควรเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ได้กล่าวไว้ในตอนที่ 2

1. ด้านการศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร

.....

.....

.....

2. ด้านความรู้ทั่วไปของผู้บริหาร

.....

.....

.....

3. ด้านประสบการณ์ของผู้บริหาร

.....

.....

.....

4. ด้านบุคลิกภาพทางด้านร่างกาย

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ผู้ใดได้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น ถือว่าผิดกฎหมายและต้องอ้างถึงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ด้านบุคลิกภาพทางด้านจิตใจและอารมณ์

.....

.....

.....

6. ด้านบุคลิกภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

.....

.....

.....

7. ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านให้ความร่วมมือในการกรอกข้อมูลเป็นอย่างดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**โครงการเปิดสอนหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา**

ความเป็นมา

ตามนโยบายขยายโอกาสทางการศึกษาของรัฐบาล ที่จะเร่งขยายอัตราการเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้ได้ร้อยละ 100 ในปี 2540 จะมีผลทำให้จำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ และสาขาอาชีพสูงขึ้นด้วย คาดว่าจะเริ่มมีผลกระทบตั้งแตปี 2537 ซึ่งเป็นปีที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในปี 2534 จะเข้าเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และจากการรับนักเรียนที่ผ่านมา สัดส่วนของการเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาชีพ ต่อ วิชาสามัญแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้เตรียมการ ขยายการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ สำหรับผู้สำเร็จมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเข้าเรียนในสถานศึกษา ของกรมอาชีวศึกษาได้ในจำนวนจำกัดโดยให้กรมสามัญศึกษาและกรมอาชีวศึกษาร่วมมือกันเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีความพร้อม ในด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ และครู - อาจารย์ ด้านวิชาชีพในระดับหนึ่ง การผนึกกำลังระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา และสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษานี้ จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถของกระทรวงศึกษาธิการ ในการขยายการศึกษาด้านวิชาชีพ ในระดับ ปวช. ให้กว้างขวางสอดคล้องกับความต้องการของบุคคล ตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระในท้องถิ่นอันจะส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศโดยรวม

วัตถุประสงค์

เพื่อขยายโอกาสการเข้ารับการศึกษาวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) แก่ผู้สำเร็จมัธยมศึกษาตอนต้นที่กว้างขวาง และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และท้องถิ่น

เป้าหมาย

เปิดหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 200 แห่ง ๆ ละ 1 ห้องเรียน จำนวนเป็นรายปี ดังนี้

ปีการศึกษา 2535	จำนวน 20	โรง	ปีการศึกษา 2536	จำนวน 30	โรง
ปีการศึกษา 2537	จำนวน 50	โรง	ปีการศึกษา 2538	จำนวน 50	โรง
ปีการศึกษา 2539	จำนวน 50	โรง			

หลักการ

1. ในการเปิดสอนหลักสูตร ปวช. ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จะพิจารณาว่าให้กระทบกระเทือนต่อโรงเรียนที่เปิดสอนอยู่แล้ว ทั้งของรัฐและเอกชน และมุ่งเน้นการเปิดสอนในโรงเรียนระดับอำเภอ ทั้งนี้ เพื่อกระจายโอกาสให้แก่นักเรียนในชนบท

2. สนับสนุนให้มีการใช้ทรัพยากรให้มากที่สุด และเน้นการใช้อาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ที่มีอยู่เป็นหลัก หากมีส่วนใดขาดจะลงทุนเท่าที่จำเป็น

3. การพิจารณาที่เปิดสอน ให้พิจารณาความพร้อมในด้านครู อุปกรณ์การเรียน การสอน และความพร้อมในการร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กับ โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาที่อยู่ใกล้กัน

4. เกณฑ์ในการพิจารณาพื้นที่ที่จะเปิดสอน ให้คำนึงความเสมอภาคในการกระจาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของสถานศึกษา ให้ครอบคลุมทุกจังหวัด ยกเว้นพื้นที่ต่อไปนี้

- 4.1 อำเภอเมืองทุกจังหวัด 72 อำเภอ
- 4.2 เขตทุกเขตในกรุงเทพมหานคร จำนวน 36 เขต
- 4.3 อำเภอที่ตั้งวิทยาลัยการอาชีพ จำนวน 60 อำเภอ

5. การพิจารณาสาขาวิชาที่เปิดสอน ให้คำนึงถึงความพร้อมของสถานศึกษาที่จะเปิดสอน ความพร้อมของสถานศึกษาที่จะให้การสนับสนุน และความต้องการของตลาดแรงงาน และท้องถิ่น ประกอบการพิจารณา

องค์การบริหาร

1. ระดับกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้ง คณะกรรมการอำนวยการในระดับกระทรวง ประกอบด้วย รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน อธิบดีกรมที่เกี่ยวข้อง หรือผู้แทน และผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นกรรมการ โดยมีกองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นฝ่ายเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบาย แนวทางการดำเนินงาน ประสานงานสนับสนุนการใช้ทรัพยากรร่วมกัน และติดตามประเมินผลการดำเนินงาน
2. ระดับจังหวัด คณะกรรมการอำนวยการระดับกระทรวง แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการระดับจังหวัด ประกอบด้วย ศึกษาธิการจังหวัดเป็นประธาน อาชีวศึกษาจังหวัด ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด ประธานชมรมการศึกษาเอกชนจังหวัด และผู้ทรงคุณวุฒิ 2 - 3 คน เป็นกรรมการ โดยมี ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ มีหน้าที่วางแผนกำหนดการเปิดสอนหลักสูตร ปวช. กำหนดสาขาที่จะเปิดสอน ประเมินความพร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่จะเปิดสอนหลักสูตร ปวช. ประสานงาน สนับสนุนให้มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันและติดตามผลการดำเนินงาน

วิธีดำเนินการ

1. กำหนดพื้นที่ที่จะเปิดสอนหลักสูตร ปวช.
2. คัดเลือกโรงเรียนที่จะเปิดสอน
3. ประเมินและจัดเตรียมความพร้อมให้กับ โรงเรียนที่จะเปิดสอนในด้านต่าง ๆ
4. ประชุมสัมมนาผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำความเข้าใจในหลักการ นโยบาย และวิธีดำเนินการ
5. ผลิตเอกสาร สื่อ ได้แก่ คู่มือการดำเนินการ คู่มือครู ผู้สอน ฯลฯ
6. ฝึกอบรมครูผู้สอนวิชาชีพ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่จะเปิดสอน
7. ดำเนินการเปิดสอน
8. นิเทศการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงาน
9. บริหารและประสานงานการดำเนินการ
10. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ
11. ปรับปรุง/เปลี่ยนแปลง และ/หรือ ขยายโครงการตามความเหมาะสม

วิธีประสานความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอน

จะมี 2 รูปแบบ แล้วแต่ความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ ได้แก่

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาส่งนักเรียนไปเรียนในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษาในกรณีที่โรงเรียนมัธยมศึกษาไม่มีวัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนเพียงพอ
2. วิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา ส่งครูไปสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรณีที่โรงเรียนมัศึกษามีอุปกรณ์การเรียนการสอนพร้อมแต่ขาดครู

การนิเทศและสนับสนุนทางวิชาการ จะดำเนินการดังนี้

1. ระดับกระทรวง หน่วยงานนิเทศกรมอาชีวศึกษา และกรมสามัญศึกษาร่วมกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กำหนดระบบการนิเทศและติดตามผลก่อนออกไปนิเทศ ติดตามผล เพื่อให้ได้คุณภาพตามที่กำหนด แล้วรายงาน คณะกรรมการอำนวยการระดับกระทรวง

2. ระดับภาคและเขตการศึกษา ให้ศูนย์นิเทศและฝึกอบรมอาชีวศึกษาภาคร่วมกับศึกษานิเทศก์เขตของกรมสามัญศึกษา ไปนิเทศการจัดการเรียนการสอน

3. ระดับจังหวัด ให้คณะกรรมการอำนวยการ ระดับจังหวัดประสานและกำหนดวิธีการ ร่วมมือและสนับสนุนช่วยเหลือทางวิชาการ ระหว่างสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กับ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช.

ระยะเวลาโครงการ ปี 2535 - 2539

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

1. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประสานงาน
2. กรมอาชีวศึกษา และกรมสามัญศึกษาร่วมกันรับผิดชอบการดำเนินการ
3. กรมวิชาการ ประสานการพัฒนาหลักสูตร

งบประมาณ

ปี 2536 จำนวน 4,277,300 บาท

1. กรมสามัญศึกษา จำนวน 2,296,300 บาท

1.1 ค่าสาธารณูปโภค โรงเรียนละ 60,000 บาท

เป็นเงิน 1,320,000 บาท

1.2 ค่าตอบแทนวิชาชีพและวัสดุงานฝึกอบรม

เป็นเงิน 1,976,000 บาท

2. กรมอาชีวศึกษา จำนวน 381,090 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุในการดำเนินการ

เป็นเงิน 381,000 บาท

3. สำนักปลัดกระทรวง จำนวน 1,500,000 บาท

3.1 ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุในการประชุมชี้แจงนโยบาย แนวทาง

การดำเนินงานสำหรับผู้บริหาร เป็นเงิน 720,400 บาท

3.2 ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุในการติดตามผลการดำเนินงาน

เป็นเงิน 224,000 บาท

3.3 ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุในการประเมินผลโครงการ

เป็นเงิน 160,200 บาท

3.4 ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุในการสัมมนาผลการประเมิน และหา

แนวทางปรับปรุงการดำเนินงาน เป็นเงิน 386,400 บาท

การติดตามและประเมินผล จะดำเนินการดังนี้

1. ระดับกระทรวง คณะกรรมการอำนวยการระดับกระทรวง แต่งตั้ง

คณะอนุกรรมการประเมินผลระดับกระทรวง เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ แล้วรายงานคณะกรรมการอำนวยการ พร้อมข้อเสนอแนะ

2. ระดับจังหวัด ให้มีคณะอนุกรรมการประเมินผลระดับจังหวัด มีหน้าที่ติดตาม

ประเมินผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค และรายงานคณะกรรมการระดับจังหวัดพร้อมข้อเสนอแนะ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการระดับกระทรวงต่อไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีฐานะยากจนและอยู่นอกเขตอำเภอเมือง

มีโอกาสดำเนินการศึกษาหลักสูตร บวช. ได้มากขึ้น

2. ประชาชนในชนบทมีรายได้สูงขึ้น และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(สาเนา)

ด่วนที่สุด

ที่ นร 0202/20783

สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. 10300

23 กันยายน 2537

เรื่อง โครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพนเรศวรโรงเรียนมัธยมศึกษา

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

อ้างถึง หนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ด่วนที่สุด ที่ ศธ. 0205/22684

ลงวันที่ 10 สิงหาคม 2535

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. สาเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ด่วนที่สุด
ที่ นร 1301/12411 ลงวันที่ 28 สิงหาคม 2535
 2. สาเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร 0409/29478
ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2535
 3. สาเนาหนังสือสำนักคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร 1004/6313
ลงวันที่ 8 กันยายน 2535

ตามที่ได้เสนอเรื่อง โครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพน

เรศวรโรงเรียนมัธยมศึกษา ไปเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา นั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานประมาธ และสำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการ
พิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดครบถ้วนตามสำเนาหนังสือที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2535 ลงมติว่า

1. เห็นชอบด้วยในหลักการ โครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา และอนุมัติให้ดำเนินการ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอทั้ง 4 ข้อ โดย
ให้กระทรวงศึกษาธิการ รับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรี ไปพิจารณาประกอบการดำเนินการว่า
ควรคำนึงถึงคุณภาพของครูผู้สอนว่า มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์หรือไม่ และมี
เครื่องมือและอุปกรณ์ ซึ่งใช้ในการเรียนการสอน เพียงพอหรือไม่
2. ให้กระทรวงศึกษาธิการ จัดทำสรุปแผนงาน รวมทั้งผลการศึกษาดูงานใน
โครงการนี้ ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พิจารณาเพื่อ
จัดเข้าแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 ต่อไป
3. ให้สำนักงานประมาธสนับสนุนงบประมาณ เพื่อดำเนินการตามโครงการนี้โดยให้
กระทรวงศึกษาธิการ ให้ความตกลงกับสำนักงานประมาธต่อไป

จึงเรียนยืนยันมา ได้แจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

วิษณุ เครืองาม

(นายวิษณุ เครืองาม)

รองเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี รักษาราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

กองการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. 2800391

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
โทรสาร 2826355
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาววิไลรัตน์ สุรบุดร
วัน เดือน ปี เกิด	24 มิถุนายน 2495
สถานที่เกิด	อำเภอชุมพวง จังหวัดศรีสะเกษ
ประวัติการศึกษา	<p>พ.ศ.2504 ประถมปีที่ 4 โรงเรียนบ้านโพธิ์กระสังข์</p> <p>พ.ศ.2507 ประถมปีที่ 7 โรงเรียนชุมพวง</p> <p>พ.ศ.2510 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีสิริเกศ</p> <p>พ.ศ.2512 ป.กศ. วิทยาลัยครูอุบลราชธานี</p> <p>พ.ศ.2514 ป.กศ.สูง วิทยาลัยครูอุบลราชธานี</p> <p>พ.ศ.2516 กศ.ป. วิทยาลัยวิชาการศึกษา มหาสารคาม</p>
ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	<p>ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนกานพง</p> <p>อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้